POROČILO

AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

ZA LETO 2017

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

REPUBLIKA SLOVENIJA

AGENCIJA ZA ZAVAROVALNI NADZOR

POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2017

UVODNA BESEDA DIREKTORJA AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2017

II. LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2017

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Uvodna beseda direktorja Agencije za zavarovalni nadzor

Leto 2017 je bilo za zavarovalnice in pozavarovalnice ter njihove nadzornike v Evropski uniji pa tudi v Sloveniji že drugo leto veljavnosti novega zakonodajnega, poslovnega in nadzornega sistema, imenovanega Solventnost 2. Tako so imenovani subjekti prebrodili prve težave, ki jih po navadi s seboj prinašajo novosti. Bolj domače so jim postale zahteve Zakona o zavarovalništvu in uredb Evropske unije ter vsebinske novosti glede tržnega vrednotenja, spremenjenih kapitalskih zahtev in virov lastnih sredstev ter trdnosti in zanesljivosti sistema upravljanja. Zavarovalnice in pozavarovalnice dobro obvladujejo tudi obseg informacij, ki so jih dolžne razkrivati javnosti in nadzorniku, enako pa velja tudi za nadzornika, to je Agencijo za zavarovalni nadzor, ki tako velik obseg podatkov in informacij obdeluje.

Informacije, ki jih nadzorniki prejemamo od zavarovalnic in pozavarovalnic, po novem merijo tveganja bolj poglobljeno ter poskušajo razvrstiti obračunane premije, škode in zavarovalno-tehnične rezervacije zavarovalnic in pozavarovalnic po tipu tveganj, ki jih te sprejemajo, kar se odraža tudi v Poročilu o stanju na področju zavarovalništva za leto 2017. Z uveljavitvijo nove zakonodaje je prišlo tudi do večjih vsebinskih sprememb pri zajemu podatkov o poslovanju zavarovalnic in pozavarovalnic, ki ne omogoča več prikazov po istih zavarovalnih vrstah kot do zdaj, ampak po novih vrstah poslovanja. Hkrati pa nov način zajema informacij omogoča, da so v Poročilu o stanju na področju zavarovalništva za leto 2017 natančneje prikazana tveganja zavarovalnic in pozavarovalnic.

Z uvedbo Solventnosti 2 smo dobili nove zadolžitve tudi nadzorniki. Agencija za zavarovalni nadzor je v ta namen že v letih priprave na novo zakonodajo v svoje procese dela vpeljala postopke nadzora, ki temeljijo na tveganjih. Leto 2017 pa je tudi drugo leto, v katerem je Agencija na podlagi podatkov in informacij, prejetih v okviru nove zakonodaje, izvedla podrobno analizo tveganj subjektov nadzora. Podrobneje o teh procesih poročamo v Poročilu o delu Agencije za leto 2017.

V nasprotju z zavarovalnicami in s pozavarovalnicami pa pokojninske družbe niso vključene v sistem Solventnosti 2, ampak še vedno poslujejo v sistemu Solventnosti 1 po določbah posebnega poglavja Zakona o zavarovalništvu ter določbah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Tako kot je za zavarovalnice in pozavarovalnice leto 2017 drugo leto poslovanja v sistemu Solventnost 2, pa je v pokojninskih družbah in zavarovalnicah, ki izvajajo prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, leto 2017 drugo leto varčevanja za dodatno pokojnino v t. i. skladih življenjskega cikla, v okviru katerih posameznik s staranjem potuje skozi celoten življenjski cikel sklada, tj. prvi, dinamični podsklad, ki ima najagresivnejšo naložbeno politiko, drugi, preudarni podsklad, ki zasleduje bolj preudarno naložbeno politiko, in tretji podsklad z zajamčeno donosnostjo.

Konec poslovnega leta 2017 je v Sloveniji delovalo 13 zavarovalnic, dve pozavarovalnici, tri pokojninske družbe, Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja Škodni sklad in Odškodninski urad, 455 zavarovalnozastopniških družb, 921 zavarovalnih zastopnikov – samostojnih podjetnikov, 84 zavarovalnoposredniških družb in 11 zavarovalnih posrednikov – samostojnih podjetnikov. Ko primerjamo število zavarovalnic iz Poročila o stanju na področju zavarovalništva za leto 2017 s številom, navedenim v letu prej, lahko ugotovimo, da se je zmanjšalo za eno zavarovalnico. ERGO Življenjska zavarovalnica,

Mag. **Gorazd Čibej**,
v. d. direktorja

d. d., je namreč prenesla zavarovalne pogodbe na materinsko zavarovalnico ERGO Versicherung Aktiengesellschaft z Dunaja in ji je tako 1. marca 2017 prenehalo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov.

Poleg navedenih subjektov je na slovenskem zavarovalnem trgu delovalo še sedem podružnic zavarovalnic držav članic in 134 zavarovalnic držav članic od skupno 738, kolikor je bilo registriranih za neposredno opravljanje zavarovalnih poslov.

Ekonomsko oziroma gospodarsko okolje, v katerem poslujejo slovenski zavarovalni subjekti, se je tudi v letu 2017 izboljšalo. Gospodarska rast, ki se je v Sloveniji začela krepiti v letu 2014, se je nadaljevala tudi v letih od 2015 do 2017, v katerih je bruto domači proizvod zrastel za pet odstotkov, s čimer smo presegli predkrizno raven. Velika lanska rast slovenskega BDP je predvsem odsev močnega zadnjega četrtletja, ko je na medletni ravni realna gospodarska rast znašala šest odstotkov. To je največja medletna rast od nastopa krize leta 2008. K veliki gospodarski rasti v zadnjem četrtletju sta pripomogli rast izvoza (za 12,3 odstotka) in domača poraba (rast 4,5 odstotka). Izrazita rast je predvsem posledica rasti naložb v osnovna sredstva, ki se je okrepila za 11,9 odstotka. Navedeni skok je bil posledica rasti v gradbeništvu. Investicije v stanovanjske objekte so se povečale za deset odstotkov, nestanovanjska gradnja pa za 20 odstotkov. Tretji dejavnik rasti je bil rast zasebne porabe; ta je v zadnjem četrtletju znašala 3,2 odstotka medletno in je bila primerljiva z rastjo v prejšnjih četrtletjih. Realno je bila za dober odstotek oziroma za slaba dva odstotka višja tudi povprečna mesečna plača. Nadaljevala se je visoka rast zaposlovanja v večini dejavnosti ob hitrem zmanjševanju brezposelnosti. Po večletnem padanju je v letu 2017 ponovno oživelo bančno posojanje v segmentu podjetij. Podjetja najemajo predvsem dolgoročna posojila, kar je ugodno z vidika financiranja investicij, vendar je skupni znesek najetih posojil za zdaj še majhen. Banke z ugodnimi pogoji vse bolj spodbujajo kreditiranje prebivalstva, še posebej najemanje potrošniških posojil. Donosnost državnih obveznic v evroobmočju je leta 2017 ostala približno stabilna, čeprav je bila v povprečju višja kot leta 2016. Povprečna donosnost 10-letnih državnih obveznic evroobmočja, tehtana z BDP, je 29. decembra 2017 znašala 1,0 %, kar je nespremenjeno v primerjavi s povprečno ravnjo iz decembra 2016. Tečaji delnic v evroobmočju so se v letu 2017 ob izboljšanju domače in svetovne gospodarske rasti ter nizki ravni obrestnih mer močno zvišali. Tako je širši indeks tečajev delnic nefinančnih družb med letom porasel za 12 %, indeks tečajev bančnih delnic pa za 14 %. Optimizem na tujih borznih trgih se je odražal tudi na domači borzi. Borzni indeks SBI TOP je v lanskih prvih desetih mesecih pridobil dobrih 12 odstotkov. Donosnost obveznic in tečaji delnic vplivajo tudi na dobičkonosnost slovenskih zavarovalnic in pozavarovalnic, ki večino sredstev nalagajo ravno v omenjene vrednostne papirje.

V poslovnem letu 2017 so slovenske zavarovalnice obračunale za 2.029,3 mio. EUR kosmate zavarovalne premije. To predstavlja nominalno 4,5-odstotno rast, upoštevajoč letno rast cen, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin v višini 1,9 odstotka, pa 2,6-odstotno realno rast. Zavarovalnice so kar 89 odstotkov premije premoženjskih zavarovanj dosegle v petih vrstah poslovanja od dvanajstih, od tega največ – 33 odstotkov – v vrsti poslovanja »zavarovanje za stroške zdravljenja«, kamor sodijo dopolnilna zdravstvena zavarovanja. Glede na dejstvo, da je leto 2017 že drugo leto, v katerem velja sistem Solventnosti 2, je mogoča že tudi primerjava premije po posameznih oblikah zavarovanj z letom 2016. Podatki kažejo, da je v letu 2017 prišlo do porasta premoženjskih pa tudi življenjskih zavarovanj, in sicer prvih za 3,1 ali realno za 1,2 odstotka, drugih pa za 4,9 odstotka ali realno za 3 odstotke. Glede na navedeno sem z razvojem in rastjo trga zadovoljen.

Kar se tiče škodnega dogajanja pa je treba povedati, da je bilo za panogo zavarovalništva leto 2017 najdražje v zgodovini. Zaradi orkanov in drugih naravnih katastrof so morale zavarovalnice po vsem svetu izplačati za skupaj pri-

bližno 135 milijard dolarjev odškodnin. V Sloveniji so nadpovprečno število večjih škod beležile pozavarovalnici in zavarovalnice v delu premoženjskih zavarovanj zaradi večjega števila neurij s točo, pozebe, poplav in viharnega vetra.

Glede na predhodno navedeno sta bila tudi čisti poslovni izid pozavarovalnic in čisti poslovni izid oziroma zavarovalno-tehnični izid zavarovalnic kot celote v poslovnem letu 2017 sicer pozitivna, vendar nižja kot v preteklem letu. Pri zavarovalnih poslih skupaj so zavarovalnice dosegle 124,9 mio. EUR čistega poslovnega izida. Na ravni zavarovalno-tehničnega izida pa je bil izid iz premoženjskih zavarovanj 75 mio. EUR, kar je za 9,6 mio. EUR ali 11,4 odstotka manj kot v letu 2016, pri življenjskih zavarovanjih pa so dosegle izid v višini 39,9 mio. EUR, kar je malenkost, to je za 0,1 mio. EUR, več kot v letu 2016. Tudi obe pozavarovalnici skupaj sta ustvarili malo manj čistega dobička kot leta 2016, in sicer 39,3 mio. EUR. Tri pokojninske družbe pa so poslovno leto 2016 končale s čistim poslovnim izidom v višini 2,6 mio. EUR.

Vse zavarovalnice in obe pozavarovalnici na dan 31. 12. 2017 izkazujejo presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim solventnostnim kapitalom. Zavarovalnice izkazujejo količnik kapitalske ustreznosti v višini skoraj 229 %, pozavarovalnici pa v višini skoraj 281 %.

Tudi pokojninske družbe na dan 31. 12. 2017 izkazujejo presežek kapitala nad minimalnim, količnik kapitalske ustreznosti pa znaša 151 %.

Vsi podrobni podatki o poslovanju so navedeni v nadaljevanju tega poročila. Agencija za zavarovalni nadzor pa glede na vse navedeno in v nadaljevanju podrobno opisano ocenjuje, da so slovenske zavarovalnice, pozavarovalnici in pokojninske družbe v poslovnem letu 2017 poslovale uspešno.

Ko preidem k Poročilu o delu Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2017, naj povem, da je Agencija za zavarovalni nadzor tudi v tem letu opravljala raznovrstne naloge, ki jih ji nalaga veljavna zakonodaja. Izdajala je dovoljenja in izvajala nadzor s preverjanjem podatkov in poročil ter pregledi poslovanja. Poleg tega je sodelovala tudi pripravi zakonov.

Na področju izdaje dovoljenj je Agencija za zavarovalni nadzor izdala 865 dovoljenj, kar je 431 manj kot leto prej. Med dovoljenji se je v nasprotju z letom 2016 najbolj zmanjšalo število dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja.

Na področju preverjanja poročil in obvestil je Agencija za zavarovalni nadzor izvedla nadzorne postopke, s katerimi je zagotovila pregled kvantitativnih in kvalitativnih podatkov in informacij, ki so jih zavarovalnice in pozavarovalnice že drugo leto pripravile skladno z zahtevami Solventnosti 2. Poleg navedenih aktivnosti je Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi interno opredeljene Metodologije za oceno tveganj subjektov nadzora v letu 2017, torej že drugo leto, opravljala nadzor, ki temelji na tveganjih. Pri tem je prepoznala najpomembnejša tveganja posameznih subjektov nadzora. Skupina strokovnjakov v okviru ocene tveganj analizira poslovni model in preuči poglavitne segmente poslovanja posameznega subjekta. Agencija za zavarovalni nadzor je v okviru tega dela nadzora izdelala kompozitno oceno tveganj in trend tveganja, ki skupaj predstavljata v prihodnost usmerjeno regulatorno oceno. Pri tem naj povem, da je cilj Agencije, da za vse zavarovalnice, pozavarovalnici in pokojninske družbe izdela regulatorno oceno vsaj enkrat letno. Tako pridobljena regulatorna ocena Agenciji za zavarovalni nadzor omogoča prednostne naloge nadzorniških aktivnosti ter obenem pomaga pri zgodnjem odkrivanju in odpravljanju potencialnih žarišč na ravni posameznega subjekta nadzora in na ravni zavarovalnega sektorja.

Na področju pregledov poslovanja je bilo v letu 2017 začetih 15 pregledov in v istem letu končanih 10 pregledov poslovanja.

Na področju ukrepov nadzora je Agencija za zavarovalni nadzor izdala 57

ukrepov nadzora. V primerjavi z letom 2016, ko je bilo izdanih 54 ukrepov nadzora, je bilo v letu 2017 izdanih predvsem več opozoril in odredb o odpravi kršitev.

Agencija za zavarovalni nadzor je v letu 2017 namenila veliko pozornosti tudi področju nadzora ravnanja tržnih udeležencev. Izvajala je aktivnosti, vezane na pripravo in prenos zakonodaje Evropske unije s področja nadzora tržnih udeležencev. Delo na tem področju je obsegalo predvsem sodelovanje z Ministrstvom za finance in drugimi deležniki pri prenosu zahtev Direktive o distribuciji zavarovalnih produktov (IDD) v Zakon o zavarovalništvu. Na podlagi zahtev IDD je Agencija za zavarovalni nadzor preučila tudi potrebnost sprememb podzakonskih in drugih predpisov na tem področju ter pristopila k pripravi predlogov sprememb obstoječih podzakonskih predpisov oziroma k oblikovanju predlogov novih podzakonskih predpisov, ki jih bo treba sprejeti v letu 2018.

Tudi na zakonodajnem področju je bila Agencija za zavarovalni nadzor zelo dejavna. Aktivnosti na tem področju so bile osredinjene predvsem na proces priprave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, ki bo v nacionalno zakonodajo prenesel določila IDD, poleg tega pa je Agencija sodelovala še pri pripravi enajstih zakonov.

Nadalje je bilo pestro tudi sodelovanje Agencije za zavarovalni nadzor z domačimi in s tujimi nadzornimi organi. Kot članica Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov je bila prisotna na štirih srečanjih. Ravno tako je sodelovala na štirih srečanjih Odbora za finančno stabilnost in se udeleževala tudi sej Generalnega odbora Evropskega odbora za sistemska tveganja. Agencija za zavarovalni nadzor sodeluje tudi z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega gospodarskega prostora in republik nekdanje Jugoslavije. Nadalje so zaposleni na Agenciji za zavarovalni nadzor tudi v letu 2017 dejavno sodelovali na kolegijih nadzornikov, in sicer na skupini Merkur zavarovalnice, zavarovalnice Grawe ter zavarovalnice Generali.

Omeniti je treba tudi sodelovanje Agencije za zavarovalni nadzor v Evropskem organu za zavarovanje in poklicne pokojnine (EIOPA). V letu 2017 je sodelovala na šestih zasedanjih Odbora nadzornikov. Zaposleni Agencije za zavarovalni nadzor so v letu 2017 aktivno sodelovali v Odboru za tveganja in finančno stabilnost, ekspertnih skupinah in pri projektu pregleda ustreznosti izračuna kapitalskih zahtev.

Na koncu naj omenim tudi sodelovanje zaposlenih Agencije za zavarovalni nadzor v Mednarodnem združenju zavarovalnih nadzornikov (IAIS). Zaposleni Agencije za zavarovalni nadzor so v letu 2017 izvajali aktivnosti v okviru Implementacijske komisije, Delovne skupine za ravnanje udeležencev na trgu in Delovne skupine za pokojninska zavarovanja.

Na podlagi vsega navedenega in predstavljenega v tem poročilu lahko sklenem, da je bilo poslovanje slovenskih zavarovalnic in pozavarovalnic kljub velikim in številnim naravnim nesrečam v letu 2017 uspešno, da je bilo uspešno tudi poslovanje pokojninskih družb, da se Agencija za zavarovalni nadzor kot nadzornik pa tudi slovenski zavarovalni trg aktivno pripravljata na uveljavitev Direktive o distribuciji zavarovalnih produktov ter da kapitalska ustreznost slovenskega zavarovalnega trga ostaja na zadovoljivi ravni.

Mag. Gorazd Čibej, v. d. direktorja

Ljubljana, junij 2018

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2017

KAZALO

1. UVOD 11

2. ZAKONODAJA 13
2.1. Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-1) 13
2.2. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) 14
2.3. Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS) 15
2.4. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT) 15
2.5. Obligacijski zakonik (OZ) 15
2.6. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ) 16
2.7. Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP) 16
2.8. Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (ZVPNPP) in Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot) 16
2.9. Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (ZIsRPS) 17
2.10. Evropski predpisi 17

3. ZAVAROVALNICE 19
3.1. Sestava slovenskega zavarovalnega trga 19
3.1.1. Sestava zavarovalnega trga glede na vrste poslovanja in osnovne oblike zavarovanj 19
3.1.2. Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic 23
3.2. Pozavarovanje 24
3.3. Pregled premij in škod zavarovalnic in pozavarovalnic 25
3.4. Zavarovalnice iz držav članic EU, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle 26
3.5. Primerjava višine zavarovalne premije Slovenije z drugimi državami 27
3.6. Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic 28
3.6.1. Izidi poslovanja zavarovalnic 28
3.6.2. Izidi poslovanja pozavarovalnic 31
3.7. Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic 32
3.8. Zavarovalno-tehnične rezervacije 36
3.9. Bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2017 39
3.10. Kazalniki poslovanja 41
3.11. Kapitalska ustreznost zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2017 42

4. POKOJNINSKE DRUŽBE 46
4.1. Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže pokojninskih družb 46
4.2. Poslovanje pokojninskih družb 47
4.3. Bilanca stanja pokojninskih družb 50
4.4. Matematične rezervacije in obveznosti iz finančnih pogodb 50
4.5. Kazalniki poslovanja pokojninskih družb 51
4.6. Naložbe 51
4.7. Kapitalska ustreznost pokojninskih družb 53

5. SKUPINE 54

6. DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI 57

1. UVOD

Poročilo o stanju na področju zavarovalništva za leto 2017 vključuje poslovanje tistih subjektov zavarovalniškega sektorja, ki jih nadzoruje Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija), razen če je v besedilu posebej navedeno drugače.

Podatki v tem poročilu se navadno nanašajo na poslovno leto 2017, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih s stanjem na področju zavarovalništva.

Konec leta 2017 so na slovenskem zavarovalnem trgu poslovali naslednji subjekti, ki jih nadzoruje Agencija:

- 13 zavarovalnic;
- dve pozavarovalnici;
- tri pokojninske družbe;
- Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ;
- Škodni sklad in Odškodninski urad v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja;
- 455 zavarovalnozastopniških družb;
- 921 zavarovalnih zastopnikov – samostojnih podjetnikov;
- 84 zavarovalnoposredniških družb;
- 11 zavarovalnih posrednikov – samostojnih podjetnikov.

Ko primerjamo število zavarovalnic iz Poročila o stanju na področju zavarovalništva za leto 2017 s številom, navedenim v poročilu za leto prej, lahko vidimo, da se je zmanjšalo za eno zavarovalnico. ERGO Življenjski zavarovalnici, d. d., ki je 22. decembra 2016 dobila dovoljenje za prenos zavarovalnih pogodb na zavarovalnico ERGO Versicherung, Aktiengesellschaft, Dunaj, ki jo v Sloveniji predstavlja njena podružnica ERGO Versicherung, ERGO zavarovalnica, podružnica v Sloveniji, je namreč 1. 3. 2017 prenehalo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov.

Med 13 zavarovalnicami je šest zavarovalnic kompozitnih, ki opravljajo posle premoženjskega in življenjskega zavarovanja. Štiri zavarovalnice opravljajo izključno posle premoženjskih zavarovanj, in sicer za omejeno število zavarovalnih vrst; od njih je ena zavarovalnica specializirana za zdravstvena zavarovanja, ena za zdravstvena in nezgodna zavarovanja ter ena za kreditna in ena za kavcijska zavarovanja. Od preostalih treh zavarovalnic, ki opravljajo posle življenjskega zavarovanja, sklepata dve pretežno življenjska zavarovanja, poleg pa še zavarovanja iz zavarovalnih vrst nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj, ena zavarovalnica pa poleg sklepanja življenjskih zavarovanj sklepa še zavarovanja iz zavarovalne vrste nezgodnih zavarovanj.

Pokojninske družbe opravljajo izključno dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj jim zakon ne dovoljuje opravljanja poslov iz naslova drugih zavarovanj.

Poleg navedenih subjektov Agencija nadzira tudi Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije, ki ga upravlja Modra zavarovalnica, d. d. Prvi pokojninski sklad je posebna oblika pokojninskega sklada, ki je bil oblikovan na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju investicijskih družb (ZPSPID).

Skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je Agencija pristojna za nadzor nad izplačevalci pokojninskih rent in poklicnih pokojnin. Agencija tako od leta 2013 izvaja tudi nadzor nad Kritnim skladom Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga upravlja Kapitalska družba, d. d.

V preteklem letu je poleg navedenih subjektov na slovenskem zavarovalnem trgu delovalo še sedem podružnic zavarovalnic držav članic in 134[1] zavarovalnic držav članic od skupno 738, kolikor je bilo registriranih za neposredno opravljanje zavarovalnih poslov. Agencija je samo deloma pristojna za nadzor nad poslovanjem podružnic zavarovalnic držav članic, ni pa pristojna za nadzor zavarovalnic držav članic, ki na slovenskem trgu opravljajo zavarovalne posle neposredno.

[1] Podatek je po stanju na dan 31. 12. 2016.

Na slovenskem zavarovalnem trgu so v letu 2017 delovale štiri skupine, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji. Prvi je nadrejena Zavarovalnica Triglav, d. d., drugi Pozavarovalnica Sava, d. d., tretji Adriatic Slovenica, d. d., in četrti Skupina Prva, d. d. Poleg obstoja skupin, katerim je nadrejena zavarovalnica oziroma druga družba, ki je registrirana v Sloveniji, so tudi nekatere zavarovalnice, ki imajo sedež v Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije. Takšna je Merkur zavarovalnica, d. d., katere nadrejena družba je Merkur Versicherung, AG, Graz iz Avstrije, GRAWE zavarovalnica, d. d., ki je podrejena družba avstrijske zavarovalnice GRAZER Wechselseitige Versicherung, AG, in GENERALI zavarovalnica, d. d., katere nadrejena družba je Assicurazioni Generali, S. p. A.

Preglednica 1:
Zavarovalne vrste, za katere so zavarovalnice pridobile dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov

ZAVAROVALNICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Adriatic Slovenica zavarovalna družba, d. d.	✔	✔	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔		✔	
CDA 40 zavarovalnica, d. d.															✔									
Generali zavarovalnica, d. d.	✔	✔	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔			✔	✔	✔	✔		✔			
Grawe zavarovalnica, d. d.	✔		✔					✔	✔	✔			✔					✔	✔		✔			
Merkur zavarovalnica, d. d.	✔	✔						✔	✔				✔			✔			✔	✔	✔			
Modra zavarovalnica, d. d.	✔																		✔					
NLB Vita, d. d.	✔	✔																	✔		✔			
Prva osebna zavarovalnica, d. d.	✔	✔																	✔		✔		✔	
SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d.														✔										
Triglav zdravstvena zavarovalnica, d. d.	✔	✔																						
Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d. v. z.	✔	✔																						
Zavarovalnica Sava, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔			
Zavarovalnica Triglav, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔	
Pozavarovalnica Sava, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
Pozavarovalnica Triglav RE, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔

Legenda:

1 Nezgodno zavarovanje
2 Zdravstveno zavarovanje
3 Zavarovanje kopenskih motornih vozil
4 Zavarovanje tirnih vozil
5 Letalsko zavarovanje
6 Zavarovanje plovil
7 Zavarovanje prevoza blaga
8 Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
9 Drugo škodno zavarovanje
10 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil
11 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov
12 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil
13 Splošno zavarovanje odgovornosti
14 Kreditno zavarovanje
15 Kavcijsko zavarovanje
16 Zavarovanje različnih finančnih izgub
17 Zavarovanje stroškov postopka
18 Zavarovanje pomoči
19 Življenjsko zavarovanje
20 Zavarovanje za primer poroke oziroma rojstva
21 Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov
22 Tontine
23 Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil
24 Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni

2. ZAKONODAJA

Zakoni, pomembni za poslovanje zavarovalnic in pokojninskih družb ter drugih subjektov, ki poslujejo na področju zavarovalništva v Republiki Sloveniji, so:

- Zakon o zavarovalništvu (v nadaljevanju: ZZavar-1);
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- Zakon o makrobonitetnem nadzoru;
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;
- Obligacijski zakonik;
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu;
- Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami in Zakon o varstvu potrošnikov;
- Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov.

Poleg ZZavar-1 so za nekatere subjekte, ki jih nadzoruje Agencija, pomembni še posebni zakoni. Tako poslovanje Prvega pokojninskega sklada ureja Zakon o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (ZPSPID, Uradni list RS, št. 50/99, 58/02, 61/04, 85/09 in 32/16).

V letu 2006 sprejeti Zakon o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06, 87/11, 56/13; v nadaljevanju: ZFK) je v slovensko zakonodajo implementiral Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/87/ES z dne 16. 12. 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb v finančnem konglomeratu ter uredil nadzor nad nadzorovanimi osebami iz finančnega sektorja (banke, zavarovalnice, pokojninske družbe, borznoposredniške družbe, družbe za upravljanje), kadar so te del finančnega konglomerata. ZFK dopolnjuje ZZavar-1 in Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR, v nadaljevanju: ZBan – 2) v povezavi z dodatnim nadzorom na najvišji ravni finančne skupine. V ta namen vsebuje tudi določbe za usklajevanje različnih nadzornikov finančne skupine. ZFK opredeljuje ustrezni pristojni organ in od koordinatorja (nadzornika na najvišji ravni) zahteva, da se s tem organom posvetuje glede določenih nadzornih vprašanj. V letu 2017 v Republiki Sloveniji ni bil prepoznan noben finančni konglomerat.

Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov (Uradni list RS, št. 82/15, v nadaljevanju: ZPZPŠ-1) ureja premostitveno zavarovanje poklicnih športnikov oziroma športnic in vrhunskih športnikov oziroma športnic, s katerim se zagotavlja njihova socialna varnost po koncu aktivne športne kariere. Za nadzor nad izplačevalci premostitvenih rent je po 36. členu ZPZPŠ-1 pristojna Agencija.

2.1. Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-1)

22. decembra 2015 je v Republiki Sloveniji začel veljati novi zakon o zavarovalništvu, to je ZZavar-1. ZZavar-1 je osnovni zakon, ki ureja vprašanja v povezavi z ustanavljanjem, s poslovanjem, z nadzorom in s prenehanjem zavarovalnic, pozavarovalnic, zavarovalnih in pozavarovalnih poolov ter zavarovalnozastopniških in posredniških družb ter pravila za delovanje zavarovalnih zastopnikov in posrednikov.

Statusna pravila, ki jih za osebe iz prejšnjega odstavka določa ZZavar-1, se uporabljajo poleg pravil, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe in ki jih morajo te osebe ravno tako spoštovati.

ZZavar-1, ki se uporablja od 1. januarja 2016, pomeni prenos Direktive Solventnost 2.

Osnovna vsebina ureditve Solventnost 2 in ZZavar-1 je, da poslovanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter posledično njihov nadzor temeljita na tveganjih. To je tudi bistvena razlika, ki jo je ZZavar-1 prinesel v primerjavi s prej veljavnim ZZavar. Tako ZZavar-1 določa, da kapitalska zahteva, ki jo izraža zahtevani solventnostni kapital, izračunan na podlagi standardne formule, oziroma osnovni zahtevani solventnostni kapital kot največja postavka zahtevanega solventnostnega kapitala, zajema najmanj module tveganja premoženjskih zavarovanj, življenjskih zavarovanj, zdravstvenih zavarovanj, tržnega tveganja in tveganja neplačila nasprotne stranke. Zavarovalnica lahko, če meni, da standardni model ne ustreza tveganjem, ki izhajajo iz zavarovalnih poslov, ki jih opravlja, izračuna zahtevani solventnostni kapital z delnim ali s popolnim notranjim modelom, za kar pa potrebuje dovoljenje Agencije.

ZZavar-1 je prinesel novost tudi na področju kapitala zavarovalnice, s katerim ta pokriva kapitalske zahteve. Kapital ali lastni viri zavarovalnice se namreč lahko uvrščajo v tri razrede različne kakovosti glede na to, v kolikšni meri ustrezajo lastnostim, določenim z ZZavar-1 in podrobneje predpisanim v Delegirani uredbi. Omeniti velja tudi, da ZZavar-1 zahteva tržno vrednotenje sredstev zavarovalnice in tudi njenih obveznosti ali zavarovalno-tehničnih rezervacij. Vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij je enaka vsoti najboljše ocene in dodatka za tveganje. Predhodno opisane kategorije predstavljajo t. i. prvi steber Solventnosti 2.

Poleg prvega stebra Solventnost 2 sestavljata še drugi in tretji steber. Drugi steber se nanaša na nadzorni proces in sistem upravljanja tveganj. V sistem upravljanja tveganj sodijo lastna ocena tveganj in solventnosti, zahteve glede organov vodenja in nadzora ter ključnih funkcij in zahteve glede sistema upravljanja tveganj ter dokumentacije. V oceni tveganj in solventnosti zavarovalnica presodi, kakšne so njene celotne solventnostne potrebe na osnovi vseh tveganj, ki jim je izpostavljena, poleg tveganj, ki jih zajema standardna formula. Pri tem upošteva tudi odnos do tveganj in poslovno strategijo. V sistemu upravljanja je treba zagotoviti, da so vzpostavljeni ustrezni procesi, ki zagotavljajo učinkovito delovanje organov vodenja in nadzora ter ključnih funkcij, in da so ti procesi ustrezno dokumentirani ter podprti z učinkovitim sistemom notranjih kontrol. Solventnost 2 je poleg aktuarske funkcije in funkcije notranje revizije, ki ju je poznala že Solventnost 1, vpeljala še funkcijo upravljanja tveganj in funkcijo skladnosti. Tretji steber se nanaša na javna razkritja zavarovalnic in tudi Agencije.

Omeniti velja tudi to, da je namen Solventnosti 2 izboljšanje nadzora skupin, zato se vsi našteti elementi nove regulative uporabljajo tudi pri nadzoru skupin.

2.2. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13,99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPDT, 23/17, 40/17 in 65/17; v nadaljevanju: ZPIZ-2), ki je začel veljati leta 2013, je v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje uvedel vrsto novosti.

Za nadzor nad izplačevalci pokojninskih rent in poklicnih pokojnin je pristojna Agencija. Nadzor opravlja Agencija skladno z določbami o postopku nadzora po ZZavar-1, če ni v ZPIZ-2 določeno drugače.

ZPIZ-2 določa, da se dodatno pokojninsko zavarovanje izvaja prek pokojninskega sklada, ki ima tri oblike:

- vzajemni pokojninski sklad;
- krovni pokojninski sklad;
- kritni sklad.

ZPIZ-2 poleg minimalne zajamčene donosnosti in jamstva izvajalcev za zagotavljanje zajamčene donosnosti na vplačano čisto premijo omogoča tudi izbiro naložbene politike življenjskega cikla. Vsak pokojninski sklad in skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla za kolektivno zavarovanje, mora imeti odbor pokojninskega sklada, sestavljenega iz petih članov, od katerih so trije predstavniki članov pokojninskega sklada in dva predstavnika delodajalcev.

Zavarovanci ne morejo dvigniti privarčevanih sredstev, ki jih je financiral delodajalec od uveljavitve ZPIZ-2 naprej, kajti ZPIZ-2 določa, da je izplačilo odkupne vrednosti kolektivnega zavarovanja mogoče le ob redni upokojitvi in če je višina odkupne vrednosti, ki jo je financiral delodajalec, manjša od 5.000 EUR.

Vsak pokojninski sklad mora imeti potrjen pokojninski načrt in odobrena pravila upravljanja. Pokojninske načrte potrjuje minister, pristojen za delo, medtem ko pravila upravljanja pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad, potrjuje Agencija. Nadalje mora upravljavec pokojninskega sklada pripraviti tudi načrt upravljanja tveganj in izjavo o naložbeni politiki. Zavarovanci morajo ob sklepanju dodatnega zavarovanja poleg pokojninskega načrta dobiti tudi pravila upravljanja pokojninskega sklada in izjavo o naložbeni politiki.

Izplačevanje rent se izvaja prek kritnega sklada, namenjenega izplačevanju pokojninskih rent, in skladno s potrjenim pokojninskim načrtom za izplačevanje pokojninskih rent, ki ga potrdi minister, pristojen za delo, in ki se ne smejo razlikovati po spolu zavarovanca.

2.3. Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS)

Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (Uradni list RS, št. 100/13; v nadaljevanju: ZMbNFS) je bil sprejet, da se izboljša nadzor nad finančnimi institucijami, ki zaradi svoje lastniške ali drugačne prepletenosti delujejo v različnih segmentih finančnega sistema.

Sektorski nadzorni organi, to so Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banka Slovenije in Agencija za zavarovalni nadzor, še naprej izvajajo mikronadzor posameznih finančnih institucij, medtem ko makronadzor izvaja Odbor za finančno stabilnost. Odbor oblikuje makrobonitetno politiko in narekuje ukrepe, ki jih izvajajo sektorski nadzorni organi. Razlog za sprejetje zakona je bila tudi ugotovitev Mednarodnega denarnega sklada, da je v Republiki Sloveniji sicer vzpostavljen mehanizem sodelovanja med posameznimi sektorskimi nadzornimi organi v obliki koordinacije, ki prispeva k stabilnosti finančnega sistema, vendar pa posamezni sektorski nadzorni organi nimajo zakonske pristojnosti za izvajanje makrobonitetnega nadzora.

Glavni cilj ZMbNFS je bil ustanoviti odbor, ki je pristojen za oblikovanje takšne makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji, ki prispeva k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, kar vključuje povečanje odpornosti finančnega sistema in preprečevanje oziroma zmanjševanje kopičenja sistemskih tveganj, s čimer se tudi zagotavlja trajnostni prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti v državi.

2.4. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT)

19. novembra 2016 je začel veljati novi Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16; v nadaljevanju: ZPPDFT-1), ki je v slovenski pravni red prenesel četrto evropsko Direktivo 2015/849/EU o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma. Poleg tega novi ZPPDFT-1 zasleduje tudi cilj uskladitve slovenskega pravnega reda s splošno uveljavljenimi mednarodnimi standardi na tem področju, zlasti z novimi Priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje – Financial Action Task Force (FATF) iz leta 2012, ki jih morajo države upoštevati pri izvajanju ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter po novem tudi financiranja orožja za množično uničevanje.

Agencija skladno s pooblastili, določenimi v ZPPDFT-1 in drugih zakonih, opravlja nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT in na njegovi podlagi sprejetih predpisov pri zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnicah zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, zavarovalnicah držav članic, ki ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji oziroma so pooblaščene za neposredno opravljanje poslov življenjskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, pokojninskih družbah, upravljavcih vzajemnih pokojninskih skladov, upravljavcih premostitvenega sklada iz ZPZPŠ-1 ter pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v povezavi z dejavnostjo zavarovalnega zastopstva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju in zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

2.5. Obligacijski zakonik (OZ)

Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US; v nadaljevanju: OZ) v posebnem poglavju ureja institut zavarovalne pogodbe. V letu 2016 je Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo razveljavilo 184. člen OZ, ki je določal povrnitev nepremoženjske škode dedičem, samo če je bila ta priznana s pravnomočno odločbo.

Poleg razdelka, ki vsebuje skupne določbe, ki se nanašajo na vse zavarovalne pogodbe, v nadaljevanju OZ določa še posebne določbe, ki se nanašajo na pogodbe za premoženjska in na pogodbe za osebna zavarovanja. OZ pod premoženjska zavarovanja šteje zavarovanja, s katerimi se zagotavlja povrnitev škode, ki bi nastala v zavarovančevem premoženju, če bi nastal zavarovalni primer (škodna zavarovanja). V pogodbah o osebnem zavarovanju pa se višina zavarovalne vsote, ki jo mora zavarovalnica plačati, če nastane zavarovalni primer, določi v polici po sporazumu med pogodbenima strankama (vsotna zavarovanja). Med ta se uvrščajo vsa življenjska, nezgodna in zdravstvena zavarovanja, pri katerih kot obveznost zavarovalnice

ni določena povrnitev škode, ampak vnaprej določena zavarovalna vsota. OZ med skupnimi določbami, ki se nanašajo na vse zavarovalne pogodbe, vsebuje tudi določene izjeme, ki obravnavajo (izključujejo) zdravstvena ali življenjska zavarovanja.

Poleg določil OZ o zavarovalni pogodbi se na razmerja med pogodbenima strankama nanašajo tudi nekatere določbe ZZavar-1, ki se uporabljajo vzporedno z določbami OZ.

Določila OZ o posredniški pogodbi, razen pravil o posredniškem dnevniku in posredniškem listu, se na podlagi 548. člena ZZavar-1 uporabljajo za zavarovalno posredovanje, kadar ni v ZZavar-1 določeno drugače.

2.6. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/1992, 13/93, 9/96, 29/98, 77/98 – odl. US, 6/99, 99/2001, 60/02, 126/03, 62/05 – odl. US, 76/05, 100/05 – odl. US, 38/06, 91/07, 71/08 – skl. US, 76/08, 87/11, 91/13; v nadaljevanju: ZZVZZ) ureja področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, obseg pravic in obveznosti zavarovancev, določa nosilce družbene skrbi za zdravje in njihove naloge ter ureja odnose med izvajalcem obveznega zdravstvenega zavarovanja, izvajalci zdravstvenih storitev in zavarovanci.

Zdravstveno zavarovanje je obvezno in prostovoljno. Nosilec obveznega zdravstvenega zavarovanja je Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa izvajajo zavarovalnice, ki imajo za to dovoljenje. ZZVZZ omogoča zavarovalnicam izvajanje štirih tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, in sicer dopolnilnega, nadomestnega, dodatnega in vzporednega zdravstvenega zavarovanja.

2.7. Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP)

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 4/16, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G; v nadaljevanju: ZOZP) ureja obvezna zavarovanja v prometu, in sicer zavarovanje potnikov v javnem prometu (razen potnikov v zračnem prometu) proti posledicam nesreče, zavarovanje avtomobilske odgovornosti oziroma zavarovanje lastnika vozila, zavarovanje lastnika čolna in zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, ter zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi in tovoru. Obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti je v EU urejeno s posebnim sklopom direktiv, ki jim sledi tudi slovenski ZOZP.

ZOZP je bil večkrat spremenjen, zato je bila v letu 2007 pripravljena njegova prečiščena različica. Zadnja neposredna sprememba, vsebovana v zakonu, pa je sprememba iz leta 2017 (Uradni list RS, 41/17 – PZ-G). Ker je bil v letu 2017 dopolnjen Pomorski zakonik (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno in 41/17), je bilo v ZOZP črtano določilo, da je zahtevi za vpis čolna v vpisnik morskih čolnov treba priložiti dokaz o sklenjeni zavarovalni pogodbi, ki mora biti sklenjena najmanj za toliko časa, kolikor bo veljalo dovoljenje za plovbo.

2.8. Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (ZVPNPP) in Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot)

S področja varstva potrošnikov so za poslovanje zavarovalnic in pokojninskih družb ter drugih subjektov, ki poslujejo na področju zavarovalništva v Republiki Sloveniji, pomembni Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami, Zakon o varstvu potrošnikov in Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov.

Področje varstva potrošnikov ureja Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07, v nadaljevanju: ZVPNPP), ki podrobneje ureja področje poštenega poslovanja zavarovalnic in pokojninskih družb (podjetij) v razmerju do potrošnikov, s tem ko navaja vrsto poslovnih praks, ki se že po zakonu štejejo za nepoštene in kot take nedovoljene.

Prvotno je to področje urejal Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15; v nadaljevanju: ZVPot), ki delno še velja. Ta ureja pravice potrošnikov

in potrošnic, ko podjetja ponujajo, prodajajo ter z drugimi oblikami tržijo blago in storitve, ter določa dolžnosti državnih organov in drugih subjektov, da te pravice zagotavljajo. Finančne storitve po ZVPot so storitve, ki so predmet zakonov, ki urejajo področje bančništva, zavarovalništva, trga vrednostnih papirjev, investicijskih skladov, pokojninskih skladov, plačilnega prometa in potrošniških kreditov. Leta 2017 je bil sprejet Zakon o kolektivnih tožbah (Uradni list RS, št. 55/17), ki ureja kolektivno tožbo, kolektivno poravnavo, pravila kolektivnega postopka, vsebino in učinek kolektivne pogodbe, postopek izplačevanja agregatne odškodnine, prisojene s kolektivno odškodninsko tožbo, ter pravila glede stroškov postopka in financiranja kolektivne tožbe. Zato so določbe, ki so urejale to področje bolj splošno, prenehale veljati v Zakonu o varstvu potrošnikov.

2.9. Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (ZIsRPS)

Novi Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov iz novembra 2015 (Uradni list RS, št. 81/15) na sistemski ravni (nekateri področni zakoni so to področje urejali že prej, med njimi tudi ZZavar) ureja izvensodno reševanje domačih in čezmejnih sporov, ki izvirajo iz pogodbenih razmerij med ponudnikom in potrošnikom ter se rešujejo s posredovanjem izvajalca izvensodnega reševanja potrošniških sporov. Cilj zakona je, da bi se potrošnikom in ponudnikom na vseh gospodarskih področjih zagotovila možnost hitrega, cenovno dostopnega, preprostega in učinkovitega izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov v običajni trgovini in trgovini prek spleta.

2.10. Evropski predpisi

Zavarovalnice in pozavarovalnice naslavljajo in zavezujejo tudi evropski predpisi. Seznam direktiv in izvedbenih predpisov Evropske unije, pomembnih za zavarovalništvo, je objavljen na spletni strani https://www.a-zn.si/zakonodaja-in-smernice/predpisi-evropske-unije/.

Najpomembnejša direktiva na področju zavarovalništva je Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja ter opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost 2) (v nadaljevanju: Direktiva Solventnost 2), ki je prenesena v ZZavar-1). Na podlagi Direktive Solventnost 2 je Evropska komisija izdala vrsto uredb, ki so neposredno uporabljive in zavarovalnice ter pozavarovalnice zavezujejo kot nacionalni zakoni.

Najpomembnejša uredba je Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost 2) (v nadaljevanju: Delegirana uredba). Delegirana uredba dopolnjuje Direktivo Solventnost 2 z določbami glede vrednotenja sredstev in obveznosti, lastnih virov sredstev, kapitalskih zahtev na podlagi tveganj zavarovalnic, podrobneje ureja sistem upravljanja v zavarovalnicah, ureja večjo preglednost pri javnih razkritjih javnosti in nadzorniku ter odgovornost nadzornih organov. Navedena področja Delegirana Uredba ureja podrobneje še za zavarovalniške skupine in določa tudi pravila za zavarovalnice zunaj območja Evropske unije.

Agencija prek članstva v Evropskem organu za zavarovanja in poklicne pokojnine (v nadaljevanju: EIOPA) spremlja sprejemanje izvedbenih uredb Evropskega parlamenta in Sveta oziroma Evropske komisije, ki se nanašajo na področje dela Agencije ter smernic EIOPA. EIOPA izdaja smernice, ki so kot standard poslovanja pomembne za zavarovalnice in pozavarovalnice ter so dostopne na njeni internetni strani https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-guidelines.

Agencija je na svoji spletni strani javno objavila, da pričakuje, da bodo zavarovalnice in pozavarovalnice storile vse, kar je v njihovi moči, da bodo pri svojem poslovanju upoštevale smernice EIOPE, kakor tudi, da bo v postopkih nadzora nad zavarovalnicami in pozavarovalnicami uporabljala smernice EIOPE za vsebinsko presojo vprašanj, ki se nanašajo na področje njihovega urejanja.

31. decembra 2016 se je začela v vseh državah članicah EU neposredno uporabljati Uredba (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (PRIIP), ki je bila objavljena v Uradnem listu EU, L 352 z dne 9. decembra 2014 (v nadaljevanju: Uredba PRIIP). Ta uvaja nov, do potrošnika (zavarovalca) prijazen dokument s ključnimi informacijami (angl.: Key Informa-

tion Document ali KID), z namenom, da bodo paketni naložbeni produkti med seboj lažje primerljivi. Vsak proizvajalec oziroma ponudnik naložbenih produktov, to je upravitelj investicijskih skladov, zavarovalnica in banka, bo moral tak dokument pripraviti in ga objaviti na svoji spletni strani.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/653 z dne 8. marca 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (Uredba PRIIP) z določitvijo regulativnih tehničnih standardov glede prikaza, vsebine, pregleda in revizije dokumentov s ključnimi informacijami ter pogojev za izpolnitev zahteve po posredovanju takih dokumentov določa vsebino in prikaz dokumenta s ključnimi informacijami, posebne določbe o dokumentu s ključnimi informacijami, pregled in revizijo dokumenta s ključnimi informacijami ter posredovanje dokumenta s ključnimi informacijami.

2. februarja 2016 je bila objavljena Direktiva (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja o distribuciji zavarovalnih produktov (prenovitev) (v nadaljevanju: Direktiva IDD), ki krepi varstvo potrošnikov na več področjih. Tako uvaja enotna pravila delovanja za vse distribucijske kanale, s čimer daje podlago za zagotavljanje enake ravni varstva strank ne glede na to, kje kupijo zavarovalni produkt, tj. neposredno pri zavarovalnici ali posredno pri posredniku. Direktiva IDD še posebno poudarja pomembnost izvedbe testa zahtev in potreb na podlagi informacij, pridobljenih od stranke, ter ob prodaji s svetovanjem tudi zagotovitev osebnega priporočila, ki pojasnjuje, zakaj je posamezen produkt najustreznejši glede na zahteve in potrebe stranke v povezavi z zavarovanjem. Dodatno uvaja zahteve v povezavi z ustreznim informiranjem stranke pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe in ob sklenitvi. Direktiva IDD je začela veljati 23. februarja 2016, uporabljati pa se bo začela 1. oktobra 2018. Agencija je v letu 2017 sodelovala pri pripravi Predloga ZZavar-1A, s katerim bo v ZZavar-1 implementirana Direktiva IDD.

Evropska komisija je Uredbo PRIIP in Direktivo IDD predlagala v sprejetje z namenom izboljšati varstvo potrošnikov, tako da bi ti lažje primerjali različne ponudbe ponudnikov zavarovalnih produktov, ki obstajajo na trgu, in bi se na podlagi dostopnih informacij na razumljiv način lažje odločali za izbiro zavarovalnih produktov.

EIOPA je na podlagi Direktive IDD izdala Pripravljalne smernice o nadzoru nad produkti in ureditvi upravljanja zavarovalnic in distributerjev zavarovalnih produktov (v nadaljevanju: Smernice POG). Smernice POG predstavljajo standard, ki se zahteva od vseh distributerjev zavarovalnih produktov glede ravnanja v pripravljalnem obdobju pred prenosom Direktive IDD in uporabo delegiranih aktov, ki jih ta predvideva.

V letu 2017 je bila sprejeta DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2358 z dne 21. septembra 2017 o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 (Direktiva IDD) Evropskega parlamenta in Sveta v povezavi z zahtevami glede nadzora in upravljanja produktov za zavarovalnice in distributerje zavarovalnih produktov. Ta uredba določa pravila za vzdrževanje, izvajanje in za pregledovanje ureditev za nadzor in upravljanje produktov za zavarovalne produkte ter za pomembne prilagoditve obstoječih zavarovalnih produktov, preden se navedeni produkti tržijo ali distribuirajo strankam, ter pravila za ureditve distribucije produktov za navedene zavarovalne produkte.

Sprejeta je bila tudi DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2359 z dne 21. septembra 2017 o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta v povezavi z zahtevami po informacijah in pravilih poslovanja, ki veljajo za distribucijo zavarovalnih naložbenih produktov. Ta uredba se uporablja za distribucijo zavarovalnih produktov v povezavi s prodajo zavarovalnih naložbenih produktov, ki jih prodajajo zavarovalni posredniki ali zavarovalnice.

Nadalje je bila sprejeta IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/1469 z dne 11. avgusta 2017 o določitvi standardizirane oblike predstavitve dokumenta z informacijami o zavarovalnem produktu. Uredba določa, da ima dokument naveden naziv in logotip podjetja proizvajalca produkta neživljenjskega zavarovanja ter da vključuje jasno izjavo, da so popolne predpogodbene in pogodbene informacije o produktu zagotovljene v drugih dokumentih. Dokument mora biti napisan v preprostem jeziku ter vsebovati vse predpisane naslove in informacije.

Evropski bančni organ (EBA), EIOPA in Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) so sprejeli Skupne smernice o značilnostih pristopa na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ki upošteva oceno tveganosti in ukrepe, ki jih je treba sprejeti za izvajanje nadzora, ki upošteva oceno tveganosti. Agencija je v letu 2017 sprejela stališče, da si bo prizadevala za izvajanje skupnih smernic na način, da jih bo vključila v svoje nadzorniške procese in postopke.

3. ZAVAROVALNICE

3.1. Sestava slovenskega zavarovalnega trga

3.1.1. Sestava zavarovalnega trga glede na vrste poslovanja in osnovne oblike zavarovanj

V letu 2017 so zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale za 2.029,3 mio. EUR kosmate premije, kar predstavlja 87,1 mio. EUR oziroma 4,5 odstotka več kot pred letom.

Od predhodno navedenega obsega poslovanja je bilo v skupini premoženjskih zavarovanj obračunanih 1.543,2 mio. EUR oziroma 76 odstotkov, v skupini življenjskih zavarovanj[2] pa 486,1 mio. EUR oziroma 24 odstotkov skupne premije.

Glede na dejstvo, da je leto 2017 že drugo leto, v katerem velja sistem Solventnosti 2, je mogoča že tudi primerjava premije po posameznih oblikah zavarovanj z letom 2016. Naj omenimo, da so v Solventnosti 2 premije razporejene glede na homogene skupine tveganj, kar ni veljalo v prej veljavnem sistemu Solventnost 1. To pomeni, da se lahko določene premije, ki so se prej uvrščale med npr. premoženjska ali neživljenjska zavarovanja, zdaj uvrščajo med življenjska. Tak primer so premije, vezane na anuitete, ki izvirajo iz pogodb premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj (tj. rente iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti). Drug primer razlike je, da so premije za življenjska zavarovanja zdaj razporejene po vrsti tveganj, ki jih generirajo pripadajoče zavarovalne pogodbe. Taka je npr. skupina »zavarovanja z udeležbo pri dobičku«, ki obsega premije za vse pogodbe, ki so udeležene pri pripisu dobička.

Vidimo, da je prišlo do porasta premoženjskih in tudi življenjskih zavarovanj, in sicer prvih za 3,1, drugih pa za 4,9 odstotka.

Slika 1:
Obračunane kosmate premije zavarovalnic v letih 2016 in 2017 za osnovni skupini zavarovanj (v milijonih EUR)

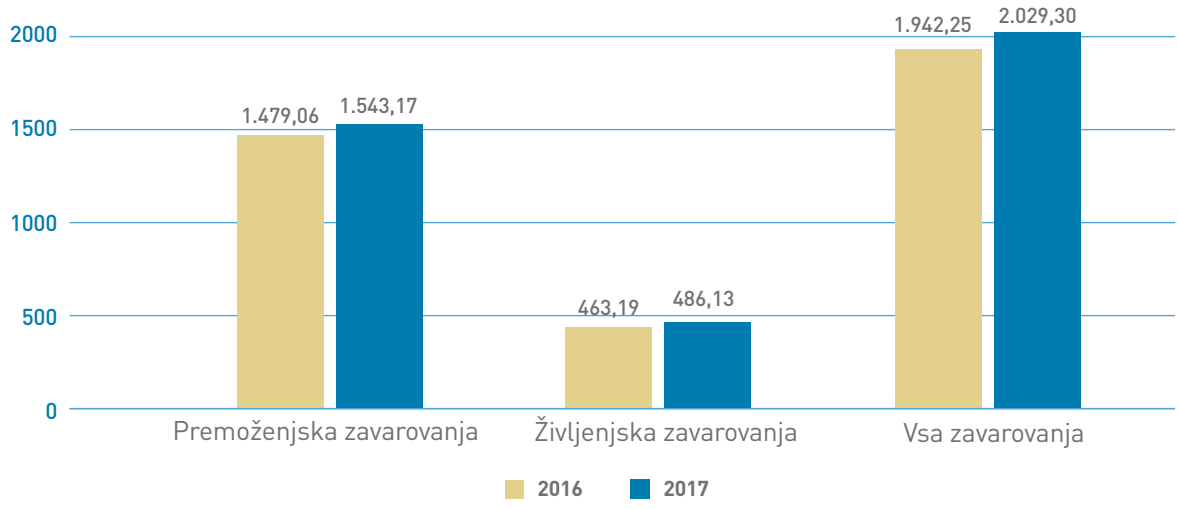

Vir: Letna kvantitativna poročila zavarovalnic po Solventnosti 2 (v nadaljevanju: Letna S2-poročila)

[2] V skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj so upoštevane vrste poslovanja, kot so določene v Prilogi I Delegirane uredbe in so jih zavarovalnice in pozavarovalnici poročale v letnih kvantitativnih poročilih po Solventnosti 2. Skladno z načeli Solventnosti 2 je pri razporeditvi zavarovalne ali pozavarovalne obveznosti na vrsto poslovanja treba upoštevati naravo tveganj v povezavi z obveznostjo. Pravna oblika obveznosti ne določa nujno narave tveganja. Posledično se razporeditev premij na vrste poslovanja v okviru Solventnosti 2 razlikuje od razporeditve premij po zavarovalnih vrstah pred uvedbo Solventnosti 2. Tako v skupino premoženjskih ali neživljenjskih zavarovanj skladno s Prilogo I Delegirane uredbe sodijo vrste poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti iz zavarovanja za stroške zdravljenja, zavarovanja izpada dohodka, nezgodnega zavarovanja zaposlenih, zavarovanja avtomobilske odgovornosti, drugih zavarovanj motornih vozil, pomorskega, letalskega in transportnega zavarovanja, požarnega zavarovanja in zavarovanja drugih škod na premoženju, splošnega zavarovanja odgovornosti, kreditnega in kavcijskega zavarovanja, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči in zavarovanja različnih finančnih izgub. V skupino življenjskih zavarovanj pa skladno s Prilogo I Delegirane uredbe sodijo vrste poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja, zavarovanja z udeležbo na dobičku, zavarovanja, vezanega na indeks ali enoto premoženja, druga življenjska zavarovanja, rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj in rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj.

Ob upoštevanju povprečne letne stopnje rasti cen življenjskih potrebščin, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), ki se je v letu 2016 povečala za 1,9 odstotka, se je obračunana kosmata zavarovalna premija v primerjavi z letom prej realno povečala za 2,6 odstotka. V bruto domačem proizvodu, izraženem v tekočih cenah in izkazanem v znesku 43.278 mio. EUR, je delež obračunane zbrane zavarovalne premije znašal 4,7 odstotka.

V obračunani kosmati zavarovalni premiji je zajet tudi znesek, ki ga zavarovalnice oddajo v pozavarovanje oziroma sozavarovanje.

Slika 2:
Deleži obračunane kosmate zavarovalne premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini premoženjskih in življenjskih zavarovanj v letu 2017 (v %)

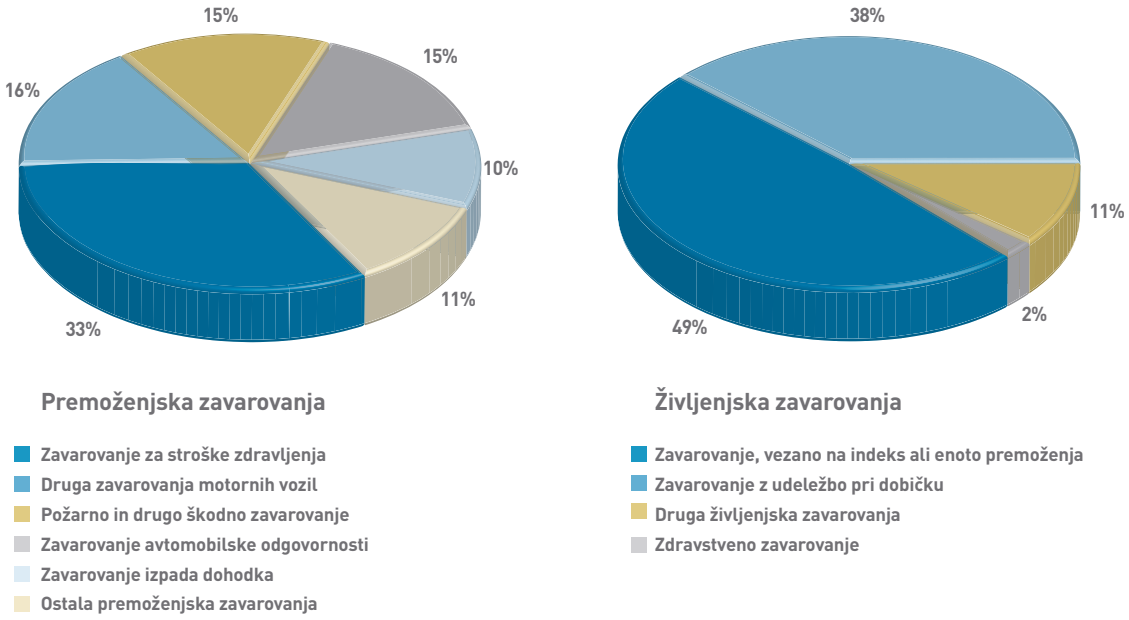

Vir: Letna S2-poročila

Prikaz deležev obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja **premoženjskih zavarovanj** iz slike 2 kaže, da so zavarovalnice kar 89 odstotkov premije premoženjskih zavarovanj dosegle v petih vrstah poslovanja od dvanajstih, kolikor jih določa Priloga I Delegirane uredbe, in sicer v vrstah poslovanja zavarovanje za stroške zdravljenja, druga zavarovanja motornih vozil, požarno in drugo škodno zavarovanje, zavarovanje avtomobilske odgovornosti in zavarovanje izpada dohodka.

Iz deležev obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja življenjskih zavarovanj, kot jih prikazuje slika 2, pa lahko vidimo, da največji delež pripada zavarovanju, vezanemu na indeks ali enoto premoženja, ki je z 49 odstotki za 11 odstotnih točk večji od zavarovanj z udeležbo pri dobičku. Z 11 odstotki so precej manjša druga življenjska zavarovanja, zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, pa znašajo 2 odstotka.

V nadaljevanju prikaza deležev največjih vrst poslovanja sledi še slika z zneski kosmate obračunane zavarovalne premije v letih 2016 in 2017. Vidimo, da je bila obračunana zavarovalna premija v vseh največjih petih vrstah poslovanja v letu 2017 višja kot v letu 2016, pri čemer je največji odstotek dviga zabeležila vrsta poslovanja »druga zavarovanja motornih vozil«, nato pa vrsta poslovanja »zavarovanje za stroške zdravljenja«, ki predstavlja največji delež premoženjskih zavarovanj.

Slika 3:
Obračunana kosmata zavarovalna premija po vrstah poslovanja premoženjskih zavarovanj v letih 2016 in 2017
(v milijonih EUR)

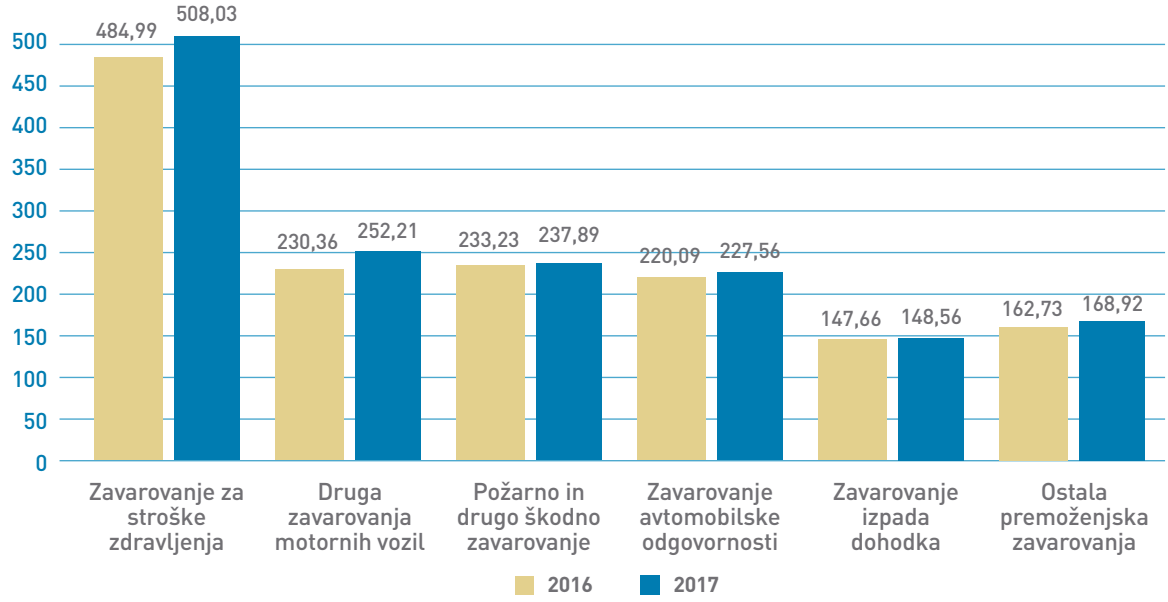

Vir: Letna S2-poročila

Glede na podatke v sliki 4, ki sledi, izhaja, da imamo dve velikostni kategoriji življenjskih zavarovanj. V prvo sodita zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja z 239,9 mio. EUR in zavarovanje z udeležbo na dobičku s 183,1 mio. EUR. V veliko nižji velikostni razred pa se uvrščata vrsti poslovanja druga življenjska zavarovanja s 53,2 mio. EUR in zdravstveno zavarovanje, ki je podobno življenjskim zavarovanjem z 9,9 mio. EUR. Obračunana kosmata zavarovalna premija se je v letu 2017 glede na vrednosti v letu 2016 povečala v prvih treh vrstah poslovanja, največ, in sicer za 9,7 odstotka v vrsti poslovanja »druga življenjska zavarovanja«[3], zmanjšala pa samo v vrsti zavarovanja »zdravstveno zavarovanje«.

Slika 4:
Obračunana kosmata zavarovalna premija po vrstah poslovanja življenjskih zavarovanj v letu 2017 (v milijonih EUR)

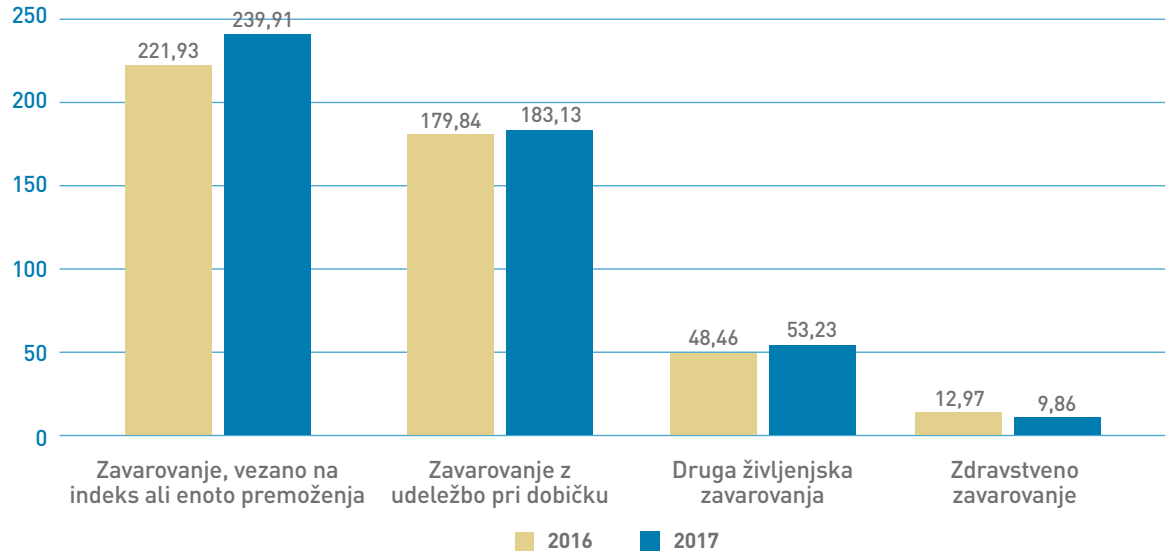

Vir: Letna S2-poročila

[3] Med druga življenjska zavarovanja sodijo obračunane kosmate zavarovalne premije iz naslova obveznosti iz drugih življenjskih zavarovanj, razen obveznosti, vključenih v vrste poslovanja »zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, »zavarovanje z udeležbo pri dobičku«, »zdravstveno «, »rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj«, in »rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj«.

Preglednica 2 prikazuje obračunane kosmate zavarovalne premije, obračunane kosmate zneske škod in enostavni škodni rezultat oziroma delež kosmatih obračunanih zneskov škod v kosmatih obračunanih premijah premoženjskih in življenjskih zavarovanj oziroma po posameznih vrstah poslovanja. Primerjava obračunanih kosmatih in obračunanih kosmatih zneskov škod kaže, da se je v letu 2017 enostavni škodni rezultat za vsa zavarovanja skupaj v primerjavi s predhodnim letom poslabšal za 2,8 odstotne točke na račun premoženjskega zavarovanja, pri katerem se je škodni rezultat poslabšal za 2,1 odstotne točke, in življenjskega zavarovanja, pri katerem se je škodni rezultat poslabšal za 5 odstotnih točk.

Do poslabšanja škodnega rezultata pri premoženjskih zavarovanjih je prišlo predvsem zaradi povišanja škodnega rezultata v vrsti poslovanja »požarno in drugo škodno zavarovanje«, ki s 15 odstotki predstavlja tretjo največjo vrsto poslovanja v skupini premoženjskih zavarovanj. Do malenkostnega povišanja, to je za 0,4 odstotne točke, je prišlo tudi pri zavarovanju za stroške zdravljenja kot najmočnejši vrsti poslovanja. Nasprotno je kar v nekaj vrstah poslovanja v skupini premoženjskih zavarovanj prišlo do padca oziroma izboljšanja škodnega količnika, kot npr. v vrsti poslovanja zavarovanje avtomobilske odgovornosti in druga zavarovanja motornih vozil ter splošno zavarovanje odgovornosti.

Do poslabšanja škodnega rezultata pri življenjskih zavarovanjih pa je vodil predvsem poslabšan škodni rezultat zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja kot največje zavarovalne vrste v skupini življenjskih zavarovanj, pri katerih je škodni količnik porastel za 4,6 odstotne točke in poslabšan škodni rezultat pri drugih življenjskih zavarovanjih, ki je sicer po obsegu premije dosti manjša vrsta poslovanja kot predhodna, vendar pa je povišanje količnika visoko, in sicer za 17,1 odstotne točke.

Preglednica 2:
Primerjava obračunanih kosmatih zavarovalnih premij in škod v letih 2016 in 2017 po vrstah poslovanja (v mio. EUR)

	2016			2017		
	Obračunane kosmate premije	Kosmati odhodki za škode	Kosmati škodni količnik (v %)	Obračunane kosmate premije	Kosmati odhodki za škode	Kosmati škodni količnik (v %)
Premoženjska zavarovanja	**1.479,1**	**943,2**	**63,8**	**1.543,2**	**1.016,3**	**65,9**
Zavarovanje za stroške zdravljenja	485,0	430,2	88,7	508,0	452,5	89,1
Zavarovanje izpada dohodka	147,7	51,8	35,1	148,6	52,7	35,4
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	220,1	126,1	57,3	227,6	120,2	52,8
Druga zavarovanja motornih vozil	230,4	170,6	74,1	252,2	180,5	71,6
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	18,8	7,1	37,6	18,5	5,3	28,8
Požarno in drugo škodno zavarovanje	233,2	106,0	45,5	237,9	138,1	58,1
Splošno zavarovanje odgovornosti	60,4	17,5	29,0	60,3	10,7	17,7
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	48,3	13,7	28,3	49,7	32,3	65,1
Zavarovanje stroškov postopka	1,0	0,0	-0,2	1,1	0,0	1,1
Zavarovanje pomoči	27,4	16,0	58,3	32,5	20,2	62,1
Zavarovanje različnih finančnih izgub	6,8	4,2	62,2	6,9	3,8	54,9
Življenjska zavarovanja	**463,2**	**354,7**	**76,6**	**486,1**	**396,6**	**81,6**
Zdravstveno zavarovanje	13,0	4,4	33,8	9,9	2,1	21,5
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	179,8	158,4	88,1	183,1	162,3	88,6
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	221,9	164,5	74,1	239,9	188,9	78,7
Druga življenjska zavarovanja	48,5	21,8	45,0	53,2	34,9	65,6
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0,0	5,5	0,0	0,0	8,3	0,0
Vse skupaj	**1.942,2**	**1.297,9**	**66,8**	**2.029,3**	**1.412,9**	**69,6**

Vir: Letna S2-poročila

3.1.2. Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic

Čeprav se tržni deleži zavarovalnic v zadnjih letih počasi spreminjajo, ostaja slovenski zavarovalniški trg še naprej močno koncentriran. Štiri največje zavarovalnice, to so Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Sava, Adriatic Slovenica in Vzajemna, obvladujejo 76,9 odstotka zavarovalniškega trga, kar pomeni 1,3 odstotka manj kot v letu 2016. V letu 2017 glede na leto 2016 so izkazale rahlo zmanjšanje tržnih deležev vse imenovane zavarovalnice, razen Zavarovalnice Sava, ki je dosegla 0,1 odstotno zvišanje. (Zavarovalnica Triglav je zabeležila znižanje za 0,7 odstotne točke, Adriatic Slovenica za 0,5 in Vzajemna za 0,2 odstotne točke.)

Od preostalih zavarovalnic so povečanje izkazale Generali zavarovalnica (za 0,2 odstotne točke), Modra zavarovalnica (za 0,5 odstotne točke), NLB Vita (za 0,2 odstotne točke) in Triglav zdravstvena zavarovalnica (za 0,5 odstotne točke), medtem ko je malenkostno zmanjšanje za 0,1 odstotne točke utrpela Merkur zavarovalnica.

Preglednica 3:
Obračunane kosmate zavarovalne premije in tržni deleži zavarovalnic v letu 2017 (v mio EUR in %)

	Leto 2017							
	Premoženjska zavarovanja (brez zdravstvenih)	%	Zdravstvena zavarovanja (podobna premoženjskim in podobna življenjskim)	%	Življenjska zavarovanja (brez zdravstvenih)	%	Skupaj	%
Adriatic Slovenica	122,8	13,9	128,8	19,3	55,6	11,7	307,2	15,1
CDA 40 zavarovalnica	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0
Generali zavarovalnica	63,2	7,1	7,3	1,1	26,0	5,5	96,4	4,8
Grawe zavarovalnica	21,2	2,4	4,0	0,6	17,4	3,6	42,6	2,1
Merkur zavarovalnica	2,2	0,2	6,6	1,0	37,4	7,9	46,2	2,3
Modra zavarovalnica	0,0	0,0	0,0	0,0	29,2	6,1	29,2	1,4
NLB Vita	0,0	0,0	3,3	0,5	67,6	14,2	70,8	3,5
Prva osebna zavarovalnica	0,0	0,0	4,8	0,7	30,1	6,3	34,9	1,7
SID – Prva kreditna zavarovalnica	16,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0	0,8
Triglav zdravstvena zavarovalnica	0,0	0,0	130,1	19,5	0,0	0,0	130,1	6,4
Zavarovalnica Sava	257,0	29,0	42,2	6,3	66,6	14,0	365,7	18,0
Zavarovalnica Triglav	403,5	45,5	54,7	8,2	146,5	30,7	604,7	29,8
Vzajemna	0,0	0,0	284,7	42,7	0,0	0,0	284,7	14,0
Skupaj	**886,6**	**100,0**	**666,4**	**100,0**	**476,3**	**100,0**	**2.029,3**	**100,0**

Vir: Letna S2-poročila

V letu 2017 lahko z letom 2016 primerjamo tržne deleže že tudi po skupinah zavarovanja, saj je leto 2017 že drugo leto veljavnosti sistema Solventnost 2. V sistemu Solventnosti 2 so namreč premije razporejene glede na homogene skupine tveganj[4], kar ni veljalo v prej veljavnem sistemu Solventnost 1.

Vidimo, da je na področju **premoženjskih zavarovanj,** brez zdravstvenih, v letu 2017 in letu 2016 največji tržni delež dosegala Zavarovalnica Triglav, in sicer v višini 45,5 oziroma 46,3 odstotka. Sledili sta ji Zavarovalnica Sava z 29 oziroma 28,2-odstotnim tržnim deležem in Adriatic Slovenica s 13,9 oziroma 14,3 %.

Na področju zdravstvenih zavarovanj je Solventnost 2 uvedla novo terminologijo, in sicer **zdravstvena zavarovanja, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (so podobna premoženjskim zavarovanjem) in zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (so podobna življenjskim zavarovanjem)**. Med prva se uvrščajo vrste poslovanja zavarovanje za stroške zdravljenja, zavarovanje izpada dohodka in nezgodno zavarovanje zaposlenih. Dopolnilna zdravstvena zavarovanja sodijo med zavarovanja za stroške zdravljenja, nezgodna pa v zavarovanje izpada dohodka in nezgodno zavarovanje zaposlenih. V zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, pa se uvršča vrsta poslovanja zdravstveno zavarovanje. V letu 2017 je bila na področju zdravstvenih zavarovanj še vedno vodilna Vzajemna z 42,7-odstotnim tržnim deležem. Sledila sta ji Adriatic Slovenica z 19,3-odstotnim tržnim deležem in Triglav zdravstvena zavarovalnica z 19,5-odstotnim tržnim deležem.

[4] To pomeni, da se lahko določene premije, ki so se prej uvrščale med npr. premoženjska ali neživljenjska zavarovanja, zdaj uvrščajo med življenjska in da so premije za življenjska zavarovanja zdaj razporejene po vrsti tveganj, ki jih generirajo pripadajoče zavarovalne pogodbe.

Enako kot pri premoženjskih zavarovanjih je tudi na področju **življenjskih zavarovanj** največji tržni delež s 30,7 odstotka pripadal Zavarovalnici Triglav. Drugo mesto si je s 14,2 odstotka priborila NLB Vita. Sledita ji Zavarovalnica Sava s 14,0-odstotnim in Adriatic Slovenica z 11,7-odstotnim deležem.

3.2. Pozavarovanje

Zavarovalnice skladno z 242. členom ZZavar-1 s pozavarovanjem krijejo tisti del v zavarovanje prevzetih nevarnosti, ki po preglednicah maksimalnega kritja presegajo lastne deleže v izravnavanju nevarnosti. Zato morajo zavarovalnice za vsako poslovno leto sprejeti program načrtovanega pozavarovanja, katerega vsebina je predpisana v 243. členu ZZavar-1.

Pri poslih pozavarovanja se premija po novem prikazuje ločeno na sprejeto proporcionalno in neproporcionalno pozavarovanje. Pri sprejetem proporcionalnem pozavarovanju se premija deli na iste zavarovalne vrste, kot pri neposrednem zavarovanju, pri sprejetem neproporcionalnem pozavarovanju pa se premija deli »samo« na štiri vrste: zdravstveno, pozavarovanje odgovornosti, pomorsko, letalsko in transportno ter premoženjsko pozavarovanje.

Deleže obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega proporcionalnega pozavarovanja in sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2017 prikazuje slika 5, ki sledi v nadaljevanju.

Slika 5:
Deleži obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega proporcionalnega pozavarovanja in sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2017 (v %)

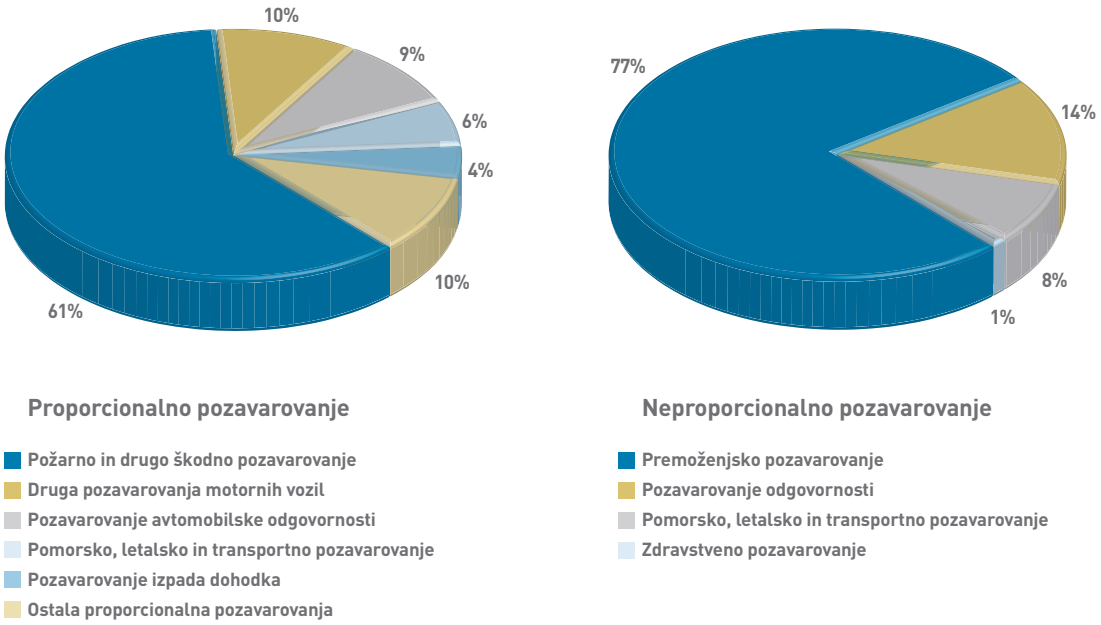

Vir: Letna S2-poročila

Vidimo, da daleč največji delež proporcionalnega zavarovanja odpade na požarno in drugo škodno pozavarovanje, kar je razumljivo ob obstoju dejstva, da so tovrstne škode zelo velike in sorazmerno množične; zavarovalnice z velikim deležem odstopajo nevarnosti iz te vrste poslovanja v pozavarovanje. Med največjimi deleži se, podobno kot pri neposrednem zavarovanju, to je zavarovanju fizičnih in pravnih oseb pri zavarovalnicah, pojavijo tudi obračunane kosmate premije v vrsti poslovanja drugo (po)zavarovanje motornih vozil in (po)zavarovanje avtomobilske odgovornosti. Za zadnjim se, v nasprotju z neposrednim zavarovanjem, pri katerem ta vrsta poslovanja ni uvrščena med največjih pet, pojavlja pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje, kar spet lahko pripišemo dejstvu, da so tovrstne škode zelo velike.

Iz slike 5, ki prikazuje deleže obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2017, vidimo, da daleč največji delež odpade na premoženjsko pozavarovanje, ki zajema premije iz naslova obveznosti iz neproporcialnega zavarovanja v povezavi z zavarovalnimi obveznostmi, vključenimi v vrste poslovanja drugih zavarovanj motornih vozil, požarnega zavarovanja in zavarovanj druge škode na premoženju, kreditnega in kavcijskega zavarovanja, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči ter zavarovanja različnih finančnih izgub.

V letu 2017 pozavarovalnice izkazujejo samo premijo premoženjskih pozavarovanj.

3.3. Pregled premij in škod zavarovalnic in pozavarovalnic

Preglednica 4 prikazuje obračunane kosmate in obračunane čiste zavarovalne premije zavarovalnic po posameznih vrstah poslovanja. Razlika med njimi je znesek premij pozavarovanja, ki jih zavarovalnice plačujejo po programu načrtovanega pozavarovanja za vsako leto oziroma ga za potrebe lastnega kritja oddajo v pozavarovanje (cesija). Pri premoženjskih zavarovanjih, razen zdravstvenih zavarovanj, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, se delež pozavarovanja giblje med 11 in 45 odstotki. Spodnji delež pozavarovanja je delež v vrsti poslovanja zavarovanje avtomobilske odgovornosti, zgornji pa delež v vrsti poslovanja zavarovanje stroškov postopka. Premija, ki jo zavarovalnice plačujejo za pozavarovanje zdravstvenih zavarovanj, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (zavarovanje za stroške zdravljenja in zavarovanje izpada dohodka) in življenjskih zavarovanj, je majhna, saj obsega pri prvih dveh le 0,3 odstotka in 7,0 odstotkov, pri življenjskih zavarovanjih pa 3,5 odstotka obračunane kosmate premije.

Preglednica 4:
Primerjava obračunanih kosmatih in obračunanih čistih zavarovalnih premij ter obračunanih kosmatih in obračunanih čistih škod zavarovalnic v letu 2017 (v mio. EUR)

	Leto 2017			
	Obračunane kosmate premije	Obračunane čiste premije	Kosmati odhodki za škode	Čisti odhodki za škode
Premoženjska zavarovanja skupaj	**1.543,2**	**1.354,8**	**1.016,3**	**919,8**
Zavarovanje za stroške zdravljenja	508,0	506,4	452,5	451,9
Zavarovanje izpada dohodka	148,6	138,4	52,7	50,1
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	0,0	0,0	0,0	0,0
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	227,6	203,1	120,2	105,8
Druga zavarovanja motornih vozil	252,2	222,1	180,5	163,2
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	18,5	13,3	5,3	6,0
Požarno in drugo škodno zavarovanje	237,9	161,1	138,1	103,1
Splošno zavarovanje odgovornosti	60,3	46,5	10,7	12,3
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	49,7	35,4	32,3	12,0
Zavarovanje stroškov postopka	1,1	0,6	0,0	0,0
Zavarovanje pomoči	32,5	23,7	20,2	13,5
Zavarovanje različnih finančnih izgub	6,9	4,1	3,8	1,9
Življenjska zavarovanja skupaj	**486,1**	**468,9**	**396,6**	**388,8**
Zdravstveno zavarovanje	9,9	9,2	2,1	1,9
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	183,1	179,0	162,3	159,5
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	239,9	233,1	188,9	185,6
Druga življenjska zavarovanja	53,2	47,6	34,9	33,8
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0,0	0,0	0,1	0,1
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0,0	0,0	8,3	7,8
Vsa zavarovanja skupaj	**2.029,3**	**1.823,7**	**1.412,9**	**1.308,6**

Vir: Letna S2-poročila

Obe slovenski pozavarovalnici sta v letu 2017 skupaj obračunali 276,9 mio. EUR kosmate pozavarovalne premije, kar pomeni 4,5-odstotno povečanje glede na leto 2016. Vsa kosmata pozavarovalna premija se nanaša na skupino premoženjskih zavarovanj. Podobno kot zavarovalnice morajo tudi pozavarovalnice določiti maksimalne lastne deleže.

Preglednica 5:
Primerjava obračunanih kosmatih in obračunanih čistih premij ter obračunanih kosmatih in obračunanih čistih škod pozavarovalnic v letu 2017 po vrstah poslovanja (v mio. EUR)

	2017			
	Obračunane kosmate premije	Obračunane čiste premije	Kosmati odhodki za škode	Čisti odhodki za škode
Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	**210,4**	**161,3**	**113,7**	**99,9**
Pozavarovanje za stroške zdravljenja	3,6	3,4	2,7	2,6
Pozavarovanje izpada dohodka	8,6	7,3	3,6	3,1
Nezgodno pozavarovanje zaposlenih	0,0	0,0	0,0	0,0
Pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	19,9	19,9	9,7	9,5
Druga pozavarovanja motornih vozil	21,3	19,7	14,2	13,3
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	12,9	11,2	6,5	4,6
Požarno in drugo škodno pozavarovanje	127,7	89,1	72,6	63,5
Splošno pozavarovanje odgovornosti	7,9	6,5	1,9	1,4
Kreditno in kavcijsko pozavarovanje	5,0	2,4	0,7	0,7
Pozavarovanje stroškov postopka	0,0	0,0	0,0	0,0
Pozavarovanje pomoči	0,6	0,6	0,4	0,4
Pozavarovanje različnih finančnih izgub	2,9	1,2	1,4	0,8
Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	**66,5**	**47,3**	**40,0**	**36,9**
Zdravstveno pozavarovanje	0,7	0,7	0,5	0,4
Pozavarovanje odgovornosti	9,6	4,5	9,8	10,5
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	5,1	4,4	-8,6	-9,0
Premoženjsko pozavarovanje	51,0	37,7	38,3	35,0
Vse skupaj	**276,9**	**208,6**	**153,7**	**136,8**

Vir: Letna S2-poročila

3.4. Zavarovalnice iz držav članic EU, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle

Konec leta 2017 je bilo število zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, znašalo 738. Od tega ima največ zavarovalnic sedež v Veliki Britaniji (168 zavarovalnic oziroma 22,8 odstotka vseh zavarovalnic iz držav EGP, ki lahko v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle). Sledijo zavarovalnice s sedežem v Nemčiji (98 zavarovalnic ali 11,5 odstotka), na Irskem (69 zavarovalnic ali 9,3 odstotka, v Franciji (51 zavarovalnic ali 6,9 odstotka), na Nizozemskem (45 zavarovalnic ali 6,1 odstotka), v Avstriji (40 zavarovalnic ali 5,4 odstotka), Španiji (39 zavarovalnic ali 5,3 odstotka), Belgiji (38 zavarovalnic ali 5,1 odstotka), Luksemburgu (37 zavarovalnic ali 5 odstotkov), na Švedskem (27 zavarovalnic ali 3,7 odstotka) in v Liechtensteinu (23 zavarovalnic ali 3,1 odstotka). Iz drugih držav EU oziroma EGP je manj kot po 20 zavarovalnic, ki v Sloveniji lahko neposredno opravljajo zavarovalne posle, in sicer so to še zavarovalnice iz Italije, Danske, Poljske, Madžarske, Hrvaške, Finske, Malte, Litve, Gibraltarja, Češke, Bolgarije, Norveške, Slovaške, Romunije, Estonije, Latvije, Grčije, Islandije in iz Cipra, medtem ko Portugalska nima registriranih zavarovalnic, ki bi v Sloveniji želele neposredno opravljati zavarovalne posle.

Poleg zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic EU oziroma EGP in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, v Sloveniji opravlja zavarovalne posle tudi sedem podružnic zavarovalnic iz držav članic EU.[5]

[5] To so podružnice: Wiener Städtische Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, Porsche Versicherungs, AG, podružnica v Sloveniji, Österreichische Hagelversicherung, VVaG, podružnica v Sloveniji, in ERGO Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, ki imajo sedež v Avstriji, ARAG SE, podružnica v Sloveniji, s sedežem v Nemčiji, Allianz Hungaria, Zrt., podružnica Ljubljana, s sedežem na Madžarskem in CROATIA osiguranje, d. d., podružnica Ljubljana, s sedežem na Hrvaškem.

3.5. Primerjava višine zavarovalne premije Slovenije z drugimi državami

Slovenski zavarovalni trg se po razvitosti uvršča med srednje razvite evropske države, kar je razvidno iz primerjalnih podatkov držav članic EU.[6] Po deležu skupne zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu je leta 2016 Slovenija zasedala 13. mesto med državami EU, kar pomeni, da je s tem, ko je ohranila 5-odstotni delež obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP-ju, izboljšala svojo uvrstitev za eno mesto glede na predhodno leto. Z navedenim deležem obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP-ju je dosegla 67,6 odstotka povprečja EU (65,8 odstotka v letu 2015, 64,9 odstotka v letu 2014 in 71,8 odstotka v letu 2013) ter je pred Avstrijo, Luksemburgom, Malto, Ciprom, Češko, Poljsko, Hrvaško, Madžarsko, Slovaško, Bolgarijo, Grčijo in Romunijo, zaostaja pa za drugimi državami EU. Po velikosti zbrane premije na prebivalca zavzema 15. mesto med osemindvajseterico, kar je za eno mesto slabše kot lani. Glede na države, ki jim je Slovenija primerljiva po predhodno navedenih kazalcih, pa Slovenija še vedno dosega manjši delež življenjskih zavarovanj v celotni obračunani kosmati zavarovalni premiji, in sicer le 28,3 odstotka, kar je za tri odstotne točke slabše kot lani. Razen Nizozemske, Romunije in Bolgarije vse druge države EU dosegajo večji delež, in sicer do polovice in več celotne obračunane kosmate premije posameznega trga. Delež premije življenjskih zavarovanj v celotni obračunani kosmati zavarovalni premiji se je v Sloveniji do leta 2007 večal (leta 2000 je znesek premije življenjskih zavarovanj na prebivalca znašal 84,4 USD, leta 2007 pa 416,5 USD). V letu 2011 je premija življenjskih zavarovanj na prebivalca v Sloveniji znašala 459 USD, v letu 2012 339,5 USD, v letu 2013 390 USD, v letu 2014 344 USD, v letu 2015 303 USD in v letu 2016 307 USD. Razlog za majhen delež življenjskih zavarovanj v celotni zavarovalni premiji je po eni strani posledica velikega deleža socialnih zavarovanj in preslabega poznavanja produktov življenjskih zavarovanj, po drugi strani pa je na strukturni delež življenjskih zavarovanj v zadnjih letih vplivala tudi gospodarska kriza, ki je povzročila slabšanje življenjskega standarda in zmanjševanje kupne moči.

Preglednica 6:
Zavarovalna dejavnost po posameznih državah v letu 2016

Država	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio. USD)	Delež obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP (%)	Obračunana kosmata zavarovalna premija na prebivalca (v USD)	Delež obračunane kosmate premije življenjskih zavarovanj v obračunani kosmati premiji (%)
Avstrija (AT)	18.830	4,9	2.177	35,9
Belgija (BE)	33.838	6,4	2.613	50,7
Bolgarija (BG)	1.139	2,2	160	18,0
Ciper (CY)	805	4,1	917	39,2
Češka (CZ)	6.245	3,1	592	37,7
Danska (DK)	31.939	9,6	5.159	66,8
Finska (FI)	27.879	11,8	5.061	81,1
Francija (FR)	237.644	9,2	3.395	64,3
Grčija (GR)	4.305	2,2	398	45,8
Hrvaška (HR)	1.287	2,6	307	33,3
Irska (IE)	59.295	7,2	4.408	86,4
Italija (IT)	162.383	8,2	2.499	75,4
Liechtenstein (LI)	3.339	-	-	69,3
Luksemburg (LU)	26.212	4,5	4.589	86,0
Madžarska (HU)	3.113	2,5	317	49,9
Malta (MT)	4.528	4,5	1.117	32,7
Nemčija (DE)	215.021	6,1	2.548	44,0
Nizozemska (NL)	80.130	10,4	4.717	20,4
Poljska (PL)	13.702	2,9	360	34,0
Portugalska (PT)	12.151	5,9	1.161	61,3
Romunija (RO)	2.192	1,2	111	18,9
Slovaška (SK)	2.106	2,2	388	37,4
Slovenija (SI)	**2.251**	**5,0**	**1.084**	**28,3**
Španija (ES)	68.599	5,6	1.482	50,2
Švedska (SE)	33.667	6,6	3.410	72,1
Velika Britanija (UK)	304.208	10,2	4.064	65,5
EU-28	1.354.218	7,4	2.383	59,7

Vir: Sigma 3/2017

* V preglednici so vključene vse države EU, razen Litve, Latvije in Estonije. Podatek EU-28 vključuje tudi navedene države.

[6] Zadnji razpoložljivi podatki se nanašajo na leto 2016.

Slika 6:
Primerjava deležev celotne zavarovalne premije v BDP-ju v nekaterih državah EU v letu 2016 (v %)

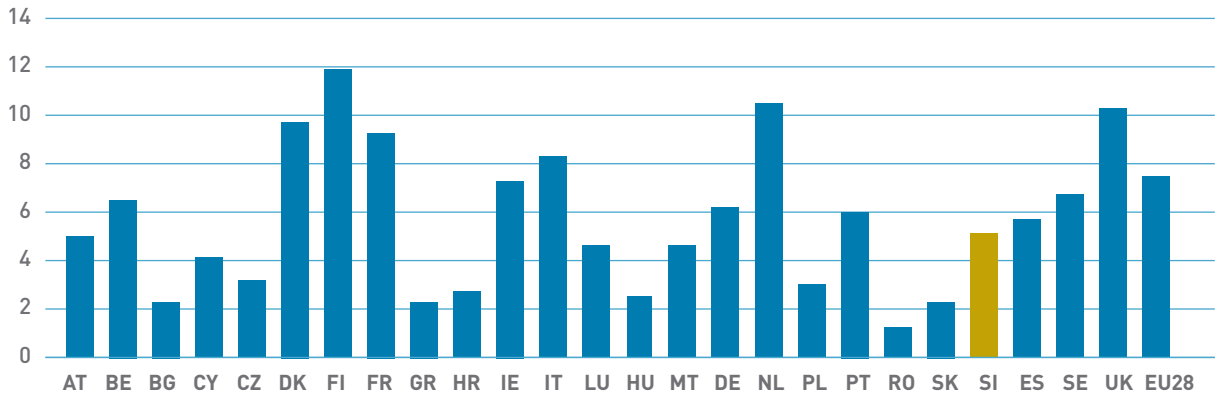

Vir: Sigma 3/2017

3.6. Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic

V analizi računovodskih izkazov za leto 2016 in leto 2017 so vključeni revidirani računovodski izkazi. Analiza računovodskih izkazov je v tem poglavju pripravljena ločeno za zavarovalnice in pozavarovalnici. Zavarovalnice in pozavarovalnici so izkaze pripravile skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in s predpisi Agencije.

3.6.1. Izidi poslovanja zavarovalnic

Izkaz poslovnega izida zavarovalnic prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid poslovnega leta. Zavarovalno-tehnični del izida poslovanja se sestavlja ločeno za premoženjska (vključno z zdravstvenimi) in za življenjska zavarovanja ter še posebej za dopolnilna zdravstvena zavarovanja kot del zdravstvenih zavarovanj.

Preglednica 7:
Zbirni izkaz poslovnega izida zavarovalnic za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	C) IZRAČUN ČISTEGA IZIDA ZAVAROVALNIC	Leto 2016	Leto 2017
I.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (A.IX)	84,6	75,0
II.	Izid iz življenjskih zavarovanj (B.XIII)	39,8	39,9
III.	Prihodki naložb	75,3	65,9
IV.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza izida iz življenjskih zavarovanj (B.XII)	6,3	11,6
V.	Odhodki naložb	29,9	23,0
VI.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj (A.II)	26,0	20,9
VII.	Drugi prihodki iz zavarovanj	12,3	12,0
VIII.	Drugi odhodki iz zavarovanj	11,6	12,9
IX.	Drugi prihodki	7,4	5,6
X.	Drugi odhodki	1,3	3,4
XI.	Poslovni izid poslovnega leta pred obdavčitvijo (I + II + III + IV – V – VI + VII – VIII + IX - X)	156,9	150,0
XII.	Davek iz dobička	20,5	20,0
XIII.	Odloženi davki	3,2	-4,9
XIV.	Čisti poslovni izid poslovnega leta (XI – XII + XIII)	139,6	124,9

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2016 in leto 2017

Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Ur. l. RS, št. 1/16 in 85/16; v nadaljevanju: Sklep o letnem poročilu zavarovalnic), ki ga je Agencija izdala na podlagi novega zakona o zavarovalništvu, predpisuje samo ločeni izkaz izida iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ne pa več ločenega izkaza izida iz zdravstvenih zavarovanj. Postavke iz zdravstvenih zavarovanj kot ene izmed vrst iz skupine premoženjskih zavarovanj so vključene v izkaz izida premoženjskih zavarovanj.

Za panogo zavarovalništva je bilo leto 2017 najdražje v zgodovini. Zaradi orkanov in drugih naravnih katastrof so morale zavarovalnice po vsem svetu izplačati za skupaj približno 135 milijard dolarjev odškodnin. To je več kot kadar koli prej, kažejo podatki, ki so jih zbrali pri nemški pozavarovalnici Munich Re iz Münchna. Glavni vzrok za tako visoko številko je cela vrsta hudih neurij, ki so jeseni lani pustošila po karibskem otočju in vzhodni obali ZDA[7]. V Sloveniji so nadpovprečno število večjih škod zaznavale pozavarovalnice (orkan v Ameriki in večja premoženjska škoda v Rusiji) in zavarovalnice v delu premoženjskih zavarovanj (večje število neurij s točo, pozeba, poplave in viharni veter[8]).

Zavarovalnice so v obravnavanem obdobju dosegle pozitiven zavarovalno-tehnični izid v obeh segmentih poslovanja. Pri premoženjskih zavarovanjih so dosegle izid v višini 75,0 mio. EUR, kar je za 9,6 mio. EUR ali 11,4 odstotka manj kot v letu 2016, pri življenjskih zavarovanjih pa so dosegle izid v višini 39,9 mio. EUR, kar je malenkost, to je za 0,1 mio. EUR več kot v letu 2016.

Zavarovalnice so v poslovnem letu 2017 dosegle pozitiven poslovni izid pred obdavčitvijo v višini 150 mio. EUR, kar je za 6,9 mio. EUR ali 4,4 odstotka manj kot v poslovnem letu 2016. Zavarovalnice so skupaj v letu 2017 obračuna le za 20 mio. EUR davka od dobička pravnih oseb. Izkazale so za 4,9 mio. EUR odloženih obveznosti za davek, ki znižujejo čisti poslovni izid.

Leto 2017 je bilo za zavarovalnice, merjeno s čistim poslovnim izidom, nekoliko manj uspešno kot leto 2016. Izkazale so za 124,9 mio. EUR čistega poslovnega izida, kar je za 14,7 mio. EUR ali za 10,5 odstotka manj kot v letu 2016. Negativni čisti poslovni izid, ki znaša 1,41 mio. EUR, sta konec leta 2017 izkazali dve zavarovalnici.

Preglednica 8:
Zbirni izračun vseobsegajočega donosa zavarovalnic za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	D) IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZAVAROVALNIC	Leto 2016	Leto 2017
I.	Čisti dobiček/Čista izguba poslovnega leta po obdavčitvi	139,6	124,9
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	41,7	15,5
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	181,3	140,4

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2016 in za leto 2017

V izkazu celotnega vseobsegajočega donosa zavarovalnice izkazujejo vse sestavine izkaza poslovnega izida ter tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na spremembo lastniškega kapitala v obračunskem obdobju. Celotni vseobsegajoči donos zavarovalnic je v letu 2016 v primerjavi s predhodnim letom precej padel, na kar je vplival predvsem padec drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi pa tudi padec čistega dobička.

Preglednica 9:
Zbirni izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	A) IZKAZ IZIDA IZ PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2016	Leto 2017
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	1.239,4	1.289,5
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnic	26,0	20,9
III.	Drugi čisti zavarovalni prihodki	7,9	8,6
IV.	Čisti odhodki za škode	867,4	916,6
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	1,7	-1,8
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	10,8	7,8
VII.	Čisti obratovalni stroški	290,1	299,9
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	22,1	17,8
IX.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (I + II + III - IV ± V - VI - VII - VIII)	84,6	75,0

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2016 in za leto 2017

[7] https://svetkapitala.delo.si/aktualno/leto-2017-najdrazje-v-zgodovini-zavarovalnistva-4549?meta_refresh=true
https://svetkapitala.delo.si/aktualno/dobicek-save-re-zmanjsale-velike-skode-zmanjsale-4066
[8] Revidirano letno poročilo Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav, d. d., za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2017.

Zavarovalnice so v letu 2017 v segmentu premoženjskih zavarovanj ustvarile 1.289,5 mio. EUR čistih prihodkov od zavarovalnih premij, kar je za 50,1 mio. EUR ali 4,0 odstotke več kot v letu 2016. Ob tem so izkazale 11,3 odstotka nižji poslovni izid kot v preteklem letu, kar je predvsem posledica povečanja čistih odhodkov za škode, v manjši meri pa tudi povečanja čistih obratovalnih stroškov.

Preglednica 10:
Zbirni izkaz izida iz življenjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	B) IZKAZ IZIDA IZ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2016	Leto 2017
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	468,8	494,0
II.	Prihodki naložb	118,4	113,5
III.	Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	103,0	100,5
IV.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	23,3	24,5
V.	Čisti odhodki za škode	341,8	386,7
VI.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-135,8	-123,3
VII.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,1	0,0
VIII.	Čisti obratovalni stroški	112,3	111,3
IX.	Odhodki naložb	23,3	18,0
X.	Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	39,7	28,8
XI.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	14,4	12,9
XII.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz čistega izida zavarovalnic	6,3	11,6
XIII.	Izid iz življenjskih zavarovanj (I+ II + III + IV - V ± VI - VII - VIII - IX - X - XI - XII)	39,8	39,9

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2016 in za leto 2017

Pri življenjskih zavarovanjih so zavarovalnice za leto 2016 izkazale pozitiven izid. Čisti prihodki od zavarovalnih premij so se v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 precej povečali (za 25,2 mio. EUR oziroma za 5,4 %), hkrati pa so se povečali tudi čisti odhodki za škode (za 44,9 mio. EUR), kar je ob znižanju sprememb drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij, vodilo v vrednostno podoben izid, kot je bil izid v letu 2016.

Sledi prikaz izida dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj. Dopolnilna zdravstvena zavarovanja so prostovoljna zdravstvena zavarovanja, ki krijejo razliko ali del razlike med celotnimi stroški zdravstvenih storitev in stroški teh storitev, ki jih krije obvezno zdravstveno zavarovanje po zakonu, ki ureja obvezna zdravstvena zavarovanja. Sklep o letnem poročilu zavarovalnicam, ki opravljajo posle navedenih zavarovanj, nalaga, da sestavljajo še izkaz poslovnega izida in bilanco stanja iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Zavarovalnice so za ta del poslovanja dolžne izdelati poseben izkaz izida, ki je sicer sestavni del izkaza izida iz premoženjskih zavarovanj.

Preglednica 11:
Zbirni izkaz izida iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj zavarovalnic za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	A) IZKAZ IZIDA IZ DOPOLNILNIH ZAVAROVANJ	Leto 2016	Leto 2017
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	476,8	496,2
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnice (postavka C.VI)	1,3	1,4
III.	Drugi čisti zavarovalni prihodki	0,1	0,2
IV.	Čisti odhodki za škode	435,1	449,1
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	0,5	-0,1
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,0	0,0
VII.	Čisti obratovalni stroški	47,9	48,6
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	1,4	1,4
IX.	Izid iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj (I + II + III – IV + V – VI – VII – VIII)	-5,7	-1,4

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2016 in za leto 2017

Zavarovalnice so v letu 2017 izkazale boljši izid iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj kot pred letom. Sicer je bil na ravni sektorja kot celote negativen, vendar se je glede na leto 2016 izboljšal za 4,3 mio. EUR. Zabeležil je izgubo v višini 1,4 mio. EUR. Zavarovalnice so v tem segmentu poslovanja v letu 2017 ustvarile večji porast čistih prihodkov od zavarovalnih premij (za 19,4 mio. EUR), kot je bil porast čistih odhodkov za škode (za 14,1 mio. EUR).

3.6.2. Izidi poslovanja pozavarovalnic

Pozavarovalnici sta v letu 2017 zabeležili nizek porast čistih prihodkov od zavarovalnih premij v primerjavi z letom 2016, ki je znašal 1,2 mio. EUR ali 0,6 odstotka, in hkrati tudi padec čistih odhodkov za škode za 3,1 mio. EUR ali 2,4 odstotka. Hkratno zmanjšanje donosa naložb, prenesenega iz izkaza čistega izida pozavarovalnic za 7,8 mio. EUR, je vodilo k temu, da je zavarovalno-tehnični izid pozavarovalnic v primerjavi z letom 2016 nižji in znaša 18,5 mio. EUR. Čisti poslovni izid, ki sta ga pozavarovalnici dosegli v letu 2017, pa je skoraj enak čistemu poslovnemu izidu leta 2016.

Celotni vseobsegajoči donos pa je zaradi negativnega drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi, ki izhaja iz izgub iz ponovne izmere finančnih sredstev, v letu 2017 nižji kot v letu 2016.

Preglednica 12:
Zbirni izkaz poslovnega izida in vseobsegajočega donosa pozavarovalnic za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	A) IZKAZ IZIDA	Leto 2016	Leto 2017
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	203,1	204,3
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida pozavarovalnic	10,9	3,1
IV.	Čisti odhodki za škode	128,5	125,4
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-0,2	-0,1
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,3	0,0
VII.	Čisti obratovalni stroški	64,6	63,1
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	0,4	0,3
IX.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (I + II – IV + V – VI – VII – VIII)	20,0	18,5
	C) IZRAČUN ČISTEGA IZIDA POZAVAROVALNIC		
I.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (A.IX)	20,0	18,5
III.	Prihodki naložb	47,4	43,0
V.	Odhodki naložb	13,8	13,9
VI.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz izida premoženjskih zavarovanj (A.II)	10,9	3,1
VII.	Drugi prihodki iz zavarovanj	6,3	4,2
VIII.	Drugi odhodki iz zavarovanj	5,8	5,7
IX.	Drugi prihodki	0,0	0,1
X.	Drugi odhodki	0,4	0,5
XI.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I + III – V – VI + VII – VIII + IX - X)	42,8	42,6
XII.	Davek iz dobička	2,8	3,1
XIII.	Odloženi davki	-0,6	-0,2
XIV.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (XI – XII + XIII)	39,4	39,3
	D) IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA POZAVAROVALNIC		
I.	Čisti dobiček/Čista izguba poslovnega leta po obdavčitvi	39,4	39,3
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	0,8	-1,1
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	40,1	38,2

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pozavarovalnic za leto 2016 in za leto 2017

3.7. Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic

Na naložbeno politiko ter na vrednost finančnih naložb slovenskih zavarovalnic in pozavarovalnic pomembno vplivajo tudi gospodarska in finančna gibanja v slovenskem, evrskem in v širšem svetovnem gospodarstvu, zato na začetku to poglavje na kratko spregovori tudi o teh gibanjih.

Gospodarska rast v evroobmočju v letu 2017 je znašala 2,5 %, kar predstavlja najmočnejšo rast v celotnem desetletju. Zaradi močne rasti je tudi okrevanje na trgu dela potekalo hitro. Zaposlenost se je povečala za 1,6 %. Brezposelnost je padla na najnižjo raven po januarju 2009. Opaženo izboljšanje na trgu dela se še ni odrazilo v bolj dinamični rasti plač. Povprečna skupna inflacija v evroobmočju, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), se je od leta 2016 do leta 2017 povečala z 0,2 % na 1,5 %, kar je bilo predvsem posledica večjega prispevka cen energentov, v manjši meri pa tudi cen hrane.

V letu 2017 so na gibanja na finančnih trgih v evroobmočju večinoma vplivali pozitivni makroekonomski obeti in nadaljnji ukrepi spodbujevalno naravnane denarne politike, ki jih izvaja ECB. Zato so bili obrestne mere denarnega trga in donosnost dolgoročnejših obveznic še vedno zelo nizki. Poleg tega so se tečaji delnic bank in nefinančnih družb precej zvišali, saj so se zaradi izboljšanih makroekonomskih obetov povečali pričakovanja o dobičku in nagnjenost k tveganju. Rast denarja je bila močna, rast kreditov pa je še naprej postopno okrevala. V letu 2017 je nominalni efektivni tečaj evra apreciiral. Kar zadeva gibanje dvostranskih deviznih tečajev, se je evro okrepil v razmerju do večine drugih glavnih valut, še posebej izrazito do ameriškega dolarja. Precej je apreciiral tudi v razmerju do japonskega jena in britanskega funta, čeprav v razmerju do zadnjega manj.

Donosnost državnih obveznic v evroobmočju je leta 2017 ostala približno stabilna, čeprav je bila v povprečju višja kot leta 2016, k čemur je prispeval neto učinek postopnega izboljševanja domačih in svetovnih makroekonomskih obetov, s tem povezanega izločanja tveganja deflacije iz cene obveznic in nadaljevanja spodbujevalno naravnane denarne politike ECB. Povprečna donosnost 10-letnih državnih obveznic evroobmočja, tehtana z BDP, je 29. decembra 2017 znašala 1,0 %, kar je nespremenjeno v primerjavi s povprečno ravnjo iz decembra 2016. Razmik v donosnosti 10-letnih obveznic držav evroobmočja glede na donosnost 10-letnih nemških državnih obveznic se je zmanjšal, zlasti za Portugalsko in Grčijo, kar je bilo povezano z izboljšanjem njunih bonitetnih ocen med letom 2017.

Tečaji delnic v evroobmočju so se v letu 2017 ob izboljšanju domače in svetovne gospodarske rasti ter nizki ravni obrestnih mer močno zvišali. Tako je širši indeks tečajev delnic nefinančnih družb med letom porasel za 12 %, indeks tečajev bančnih delnic pa za 14 %. Tečaji delnic nefinančnih družb v ZDA so se zviševali rahlo hitreje kot tečaji delnic nefinančnih družb v evroobmočju, saj se je pričakovalo, da bo načrtovano znižanje davkov od dobička pravnih oseb pozitivno vplivalo na dobiček. Kljub temu je bila v ZDA in evroobmočju premija za tveganje lastniškega kapitala, s katero se meri dodatni donos, ki ga zahtevajo vlagatelji, ker namesto v dolgoročne obveznice vlagajo v delnice, še vedno precej višja kot pred izbruhom finančne krize leta 2008[9].

Optimizem na tujih borznih trgih se je odražal tudi na domači borzi. Borzni indeks SBI TOP je v lanskih prvih desetih mesecih pridobil 11 %. Tržna kapitalizacija delnic na Ljubljanski borzi se je v tem obdobju povečala za 4 %, na 5,2 mrd. EUR, in sicer kot odraz pozitivnega vzdušja na borzah. Tako kot v zadnjih letih tudi v lanskih prvih desetih mesecih ni bilo nobene nove izdaje delnic na Ljubljanski borzi, nadaljevali pa so se umiki delnic z borze. Povprečni mesečni promet z delnicami se je v prvih desetih mesecih medletno povečal za 18,1 %, na 32 mio. EUR. Občutna rast prometa in zadržana rast tržne kapitalizacije sta vplivali na rast koeficienta obračanja sredstev v letu 2017. Koncentracija prometa je ostala nespremenjena, saj je bilo 80,4 % prometa z delnicami ustvarjenega z delnicami petih izdajateljev; ob tem se je močno povečal promet z najprometnejšo delnico na borzi, s katero je bilo opravljenega 42 % vsega prometa. Delež tujcev v tržni kapitalizaciji delnic na Ljubljanski borzi se je dodatno znižal in oktobra znašal 22,2 %.

Na domačem trgu dolžniških vrednostnih papirjev se nadaljuje rast izdaje predvsem državnih obveznic. Tržna kapitalizacija obveznic se je v lanskih prvih desetih mesecih povečala za 15,6 % na 24,4 mrd. EUR. Na povečanje je vplivala predvsem aktivnost države, ki je za namene delnega odkupa in zamenjave dolarskih obveznic povečevala obstoječe izdaje obveznic ter izdala novo desetletno obveznico. Večanje tržne kapitalizacije nima vpliva na promet z obveznicami, ker se glavnina prometa sklene zunaj organiziranega

[9] Evropska centralna banka: Letno poročilo 2017.

trga (OTC). Povprečni mesečni promet z obveznicami na Ljubljanski borzi se je v prvih desetih mesecih medletno zmanjšal za 25,4 %, na 10 mio. EUR. Glavnina prometa z obveznicami, 81 %, je bila opravljena s petimi izdajami obveznic[10].

V letu 2017 se je nadaljeval konjunkturni vzpon svetovnega gospodarstva. Poleg tega je okrevanje zajelo vse države in komponente. Čeprav je bila poraba še naprej ključni dejavnik svetovne rasti, se je povečalo tudi investicijsko povpraševanje, zlasti v razvitih gospodarstvih. Okrevanje svetovne trgovinske menjave je sovpadalo s krepitvijo poslovne klime in s preusmerjanjem povpraševanja k regijam, ki več uvažajo, zlasti k Evropi[11].

V preglednici 13 je prikazano gibanje nekaterih evropskih borznih in drugih indeksov ter obrestnih mer v obdobju od 31. 12. 2016 do 31. 12. 2017.

Preglednica 13:
Prikaz gibanja nekaterih evropskih borznih in drugih indeksov ter obrestnih mer v obdobju od 31. 12. 2016 do 31. 12. 2017

Ime indeksa	Sprememba vrednosti (v % oz. odstotnih točkah)
Bloomberg Eurozone Sovereign Bond Index	0,96 %
Eurostoxx 50 Index	6,49 %
DAX Index	12,51 %
SBITOP Index	12,39 %
Donos desetletnih nemških državnih obveznic	0,219 odst. točk
Trimesečni Euribor	-0,011 odst. točk

Vir: Bloomberg

Preglednica 13 prikazuje gibanje nekaterih evropskih borznih indeksov, Bloombergovega indeksa državnih obveznic evroobmočja ter donosa desetletnih nemških državnih obveznic in trimesečnega Euribora. Prikazane parametre smo izbrali, ker med drugim tudi ti krojijo naložbeno politiko slovenskih (po)zavarovalnic. Iz gibanja Bloombergovega indeksa državnih obveznic evroobmočja in obrestnih mer desetletnih nemških državnih obveznic je razvidno, da so se donosi državnih vrednostnih papirjev povišali, hkrati pa je donosnost obvezniških portfeljev v letu 2017 glede na leto 2016 sorazmerno nizka, kar je odslikava učinka okolja nizkih obrestnih mer. Zaradi nizke donosnosti državnih obveznic, ki v portfeljih zavarovalnic predstavljajo pomemben delež naložb, zavarovalnice še naprej ostajajo izpostavljene učinkom obdobja dlje trajajočih nizkih obrestnih mer, kar dolgoročno vpliva na njihovo dobičkonosnost. Iz gibanja zaključnih tečajev posameznih prikazanih indeksov nadalje izhaja, da so evropski delniški trgi v opazovanem obdobju rastli, kar velja tudi za vrednosti delnic na Ljubljanski borzi, ki so ravno tako zastopane v portfeljih naložb slovenskih zavarovalnic. Indeks najpomembnejših podjetij SBI TOP je leto končal pri 806,52 točke, kar je 12,39 odstotka več kot konec leta 2016. Čeprav v poletnih mesecih že po tradiciji na borzi vlada zatišje, je SBI TOP skozi celotno obdobje zaznal pozitiven trend in se 24. avgusta zavihtel najvišje v letu 2017 – na 828,68 točke.

Ko preidemo na prikaz naložb slovenskih (po)zavarovalnic, je za uvod pomembno zapisati dejstvo, da Solventnost 2 ne predpisuje več vrst dovoljenih naložb in zgornje meje posameznih vrst naložb, zahteva pa od zavarovalnic in pozavarovalnic, da sredstva nalagajo samo v sredstva in finančne instrumente, katerih tveganja lahko primerno opredelijo, merijo, spremljajo, upravljajo, nadzirajo in o njih poročajo ter ustrezno upoštevajo v svoji oceni solventnostnih potreb. Nadalje morajo zavarovalnice in pozavarovalnice vsa sredstva nalagati na način, ki zagotavlja varnost, kakovost, likvidnost in donosnost njihovega celotnega portfelja.

Naložbe zavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2017 so znašale 6.747,7 mio. EUR, kar je za 143,6 mio. EUR ali za 2,2 odstotka več kot na dan 31. 12. 2016. Naložbe pozavarovalnic pa so znašale 814,5 mio. EUR in so bile za 78,4 mio. EUR ali 10,7 odstotka višje kot na zadnji dan leta 2016.

Preglednica 14 prikazuje celotne naložbe zavarovalnic in njihovo delitev na naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih so upravičenja vezana na indeks ali enoto premoženja in na naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja.

[10] Banka Slovenije: Gospodarska in finančna gibanja, januar 2018.
[11] Evropska centralna banka: Letno poročilo 2017.

Preglednica 14:
Naložbe zavarovalnic po tipu pogodb (v mio. EUR)

Vrsta sredstev	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja	5.149,2	814,4
Sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja so vezana na indeks ali enoto premoženja	1.598,5	0,0

Vir: Letna S2-poročila

Sledi preglednica 15, ki prikazuje naložbe po vrstah sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja. Kadar upravičenja iz pogodb niso vezana na indeks ali enoto premoženja, namreč sredstva, ki pokrivajo obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz tovrstnih pogodb, zavarovalnici povzročajo tržno tveganje. Tržno tveganje pa vodi do kapitalske zahteve za tržna tveganja. Nasprotno naložbe sredstev, ki krijejo upravičenja, vezana na indeks ali enoto premoženja, ne vplivajo na kapitalsko zahtevo, ker se tržno tveganje v celoti prenese na zavarovance. Zato so v tej preglednici in na slikah, ki ji sledijo, prikazane samo naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja.

Preglednica 15:
Sestava sredstev v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, po vrsti naložb (v mio. EUR)

Vrsta naložb	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Državni dolžniški vrednostni papirji	1.996,3	199,5
Vrednostni papirji Republike Slovenije	787,1	39,1
Vrednostni papirji drugih držav članic EU	1.125,8	108,3
Vrednostni papirji preostalih držav	83,3	52,1
Drugi dolžniški vrednostni papirji	1.714,9	193,2
Lastniški vrednostni papirji	906,1	382,7
Depoziti v bankah	185,9	22,4
Nepremičnine	241,7	12,0
Posojila	80,7	4,6
Drugo	23,6	0,0
Skupaj naložbe	**5.149,2**	**814,4**

Vir: Letna S2-poročila

Iz preglednice 15 izhaja, da so konec leta 2017 naložbe zavarovalnic v državne vrednostne papirje znašale 38,8 odstotka, s čimer se je ta vrsta naložb povečala in je, tako kot tudi v preteklem letu, predstavljala največji delež. Nekoliko, to je za 1,3 odstotne točke, se je glede na konec leta 2016 znižal delež naložb v druge dolžniške vrednostne papirje, ki je znašal 33,3 odstotka. Delež lastniških vrednostnih papirjev pa se je za 0,5 odstotka povečal in je znašal 17,6 odstotka celotnih naložb, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja.

Pri naložbah pozavarovalnic so konec leta 2017 v nasprotju z zavarovalnicami največji delež, to je 47 %, predstavljale naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki so bile z navedenim deležem še za 4,2 odstotne točke višje kot na zadnji dan leta 2016. Tudi delež državnih dolžniških vrednostnih papirjev se je v primerjavi s preteklim letom nekoliko, to je za 1,5 odstotne točke, povečal, medtem ko je delež drugih dolžniških vrednostnih papirjev znova upadel in je konec leta 2017 znašal 23,7 odstotka, kar je 4,9 odstotne točke manj kot konec leta 2016.

Slika 7:
Valutna sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja

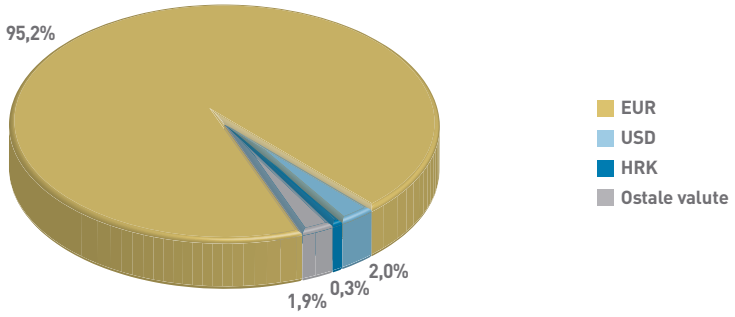

Vir: Letna S2-poročila

Glede na valuto naložb so skoraj enak delež kot leta 2016 (95,8 odstotka) predstavljale naložbe v evre, ki so znašale 95,7 odstotka. Od leta 2015, ko je znašal 9,9 odstotka, pa je padel delež naložb v ameriške dolarje, ki so leta 2016 predstavljale le 2,2 odstotka, leta 2017 pa še manj, to je 2 odstotka. Naložbe v hrvaške kune so z 20 milijoni predstavljale 0,3 odstotka naložb sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja. Naložbe v posamične druge valute so bistveno manjše in skupaj znašajo le 1,9 odstotka. Med njimi so omembe vredne še naložbe v makedonski denar, južnokorejski von, ruski rubelj, srbski dinar in indijsko rupijo, ki znašajo od 8 do 9 milijonov, ter naložbe v funte, ki znašajo skoraj 7 mio. Naložbe v navedene valute so predvsem posledice čezmejnega delovanja obeh pozavarovalnic in usklajevanja valutne sestave njunih sredstev in obveznosti.

Slika 8:
Sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic glede na državo izdajatelja v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja

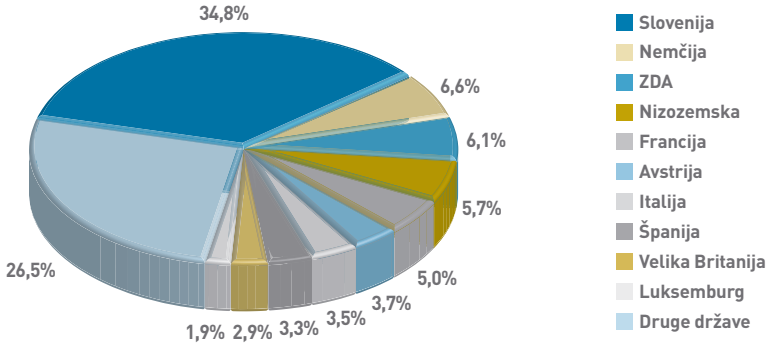

Vir: Letna S2-poročila

Gledano po državah izdajateljicah vrednostnih papirjev, ki sestavljajo naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic, je bil v letu 2017 največji del sredstev naložen v Sloveniji. Več kot 5 odstotkov oziroma 5 odstotkov sredstev je bilo naloženih še v Nemčiji, ZDA, na Nizozemskem in v Franciji.

Slika 9:
Sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic po bonitetni oceni v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja

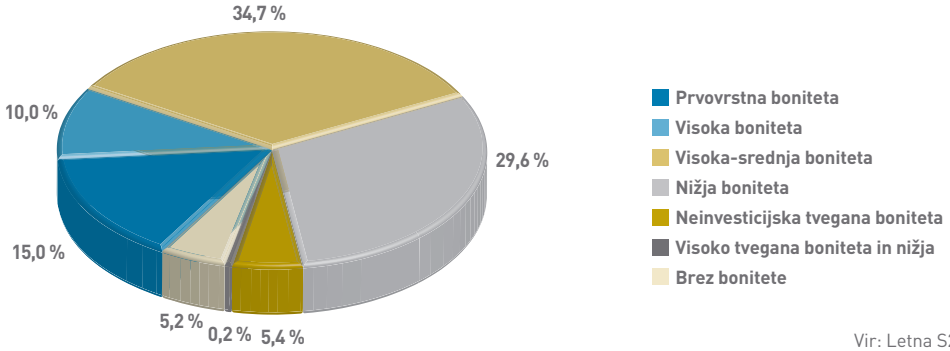

Vir: Letna S2-poročila

Gledano po boniteti državnih dolžniških in drugih dolžniških vrednostnih papirjev, imajo zavarovalnice in pozavarovalnice največji del naložb v razredu z visoko-srednjo boniteto (od A+ do A-). Sledijo naložbe nižje-srednje bonitete (od BBB+ do BBB-). Tretje po velikosti so naložbe prvovrstne bonitete (AAA), ki znašajo 15 odstotkov ali 615,24 mio. EUR in ne daleč za njimi naložbe visoke bonitete (od AA+ do AA-), ki znašajo 10 odstotkov ali 410,9 mio. EUR. Sorazmerno majhen je delež naložb z neinvesticijsko tvegano boniteto (od BB+ do BB-) in brez bonitete. Zelo majhen pa je delež naložb z visoko tvegano ali nižjo boniteto (CCC in manj), ki znaša 0,2 odstotka oziroma 8.2 mio. EUR.

Naložbe zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje so na dan 31. 12. 2017 znašale 133,8 mio. EUR, kar predstavlja 20-odstotno zmanjšanje glede na konec leta 2016, ko so znašale 167,1 mio. EUR. Zmanjšanje naložb zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje je predvsem rezultat zmanjšanja njihovega števila glede na preteklo leto zaradi odprodaj oziroma dospetja.

Večina naložb v sestavljene vrednostne papirje sestavlja portfelj zavarovanj z naložbenim tveganjem (85,31 odstotka vseh tovrstnih naložb). Delež naložb iz lastnih virov zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje je v letu 2017 glede na skupno vrednost sestavljenih vrednostnih papirjev zavarovalnic znašal le 1,71 odstotka (3,1 odstotka konec leta 2016) oziroma 2,3 mio. EUR (5,2 mio. EUR konec leta 2016).

Pozavarovalnici po stanju na dan 31. 12. 2017 pa tudi po stanju na dan 31. 12. 2016 nista izkazali naložb v sestavljene vrednostne papirje.

3.8. Zavarovalno-tehnične rezervacije

V sistemu Solventnost 2, ki v prostoru Evropske unije velja od 1. januarja 2016, se vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij lahko izračuna na dva načina: kot vsota najboljše ocene in dodatka za tveganje (marža za tveganje) ali kot celota. Slovenske zavarovalnice večinoma uporabljajo prvo metodo, zato slike, ki sledijo, prikazujejo to delitev.

Najboljša ocena predstavlja tehtano povprečje prihodnjih denarnih tokov in upošteva časovno vrednost denarja (je zdajšnja vrednost prihodnjih denarnih tokov). Za izračun zdajšnje vrednosti pričakovanih prihodnjih denarnih tokov se uporabi ustrezna krivulja netvegane obrestne mere. Dodatek za tveganje je tolikšen, da skupaj z najboljšo oceno zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele to obveznost. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti med njihovo veljavnostjo oziroma do njihovega izteka. Mera stroškov kapitala je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila primerne lastne vire sredstev v prej navedeni višini.

Po stanju na dan 31. 12. 2017 so zavarovalnice oblikovale kosmate zavarovalne-tehnične rezervacije v višini 4.573 mio. EUR. Slike, ki sledijo v nadaljevanju, prikazujejo vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij po posameznih vrstah poslovanja, saj pri delitvi zavarovalno-tehničnih rezervacij po zavarovalnih vrstah velja isti princip kot pri premijah, in sicer se izračunavajo na ravni homogenih vrst tveganj[12]. Slika 10 prikazuje zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjskih zavarovanj (brez zdravstvenih), zavarovalno-tehnične rezervacije zdravstvenih zavarovanj (podobnih premoženjskim in podobnih življenjskim) in zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih). Ko primerjamo njihove vrednosti, vidimo, da največje vrednosti dosegajo zavarovalno-tehnične rezervacije v vrsti poslovanja »zavarovanje z udeležbo pri dobičku« in »zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja«. Ti vrsti poslovanja imata namreč dolgoročni značaj, medtem ko so vrste poslovanja premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj kratkoročne.

[12] Pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnice in pozavarovalnice segmentirajo obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb v homogene skupine tveganj oziroma najmanj po vrstah poslovanja, kot jih določa ZZavar-1. Posledično se razporeditev zavarovano-tehničnih rezervacij po vrstah poslovanja v okviru Solventnosti 2 razlikuje od razporeditve zavarovalno-tehničnih rezervacij po zavarovalnih vrstah pred uvedbo Solventnosti 2.

Slika 10:
Prikaz bruto zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnic (najboljša ocena plus dodatek za tveganje) po vrstah poslovanja na dan 31. 12. 2017 (v milijonih EUR)

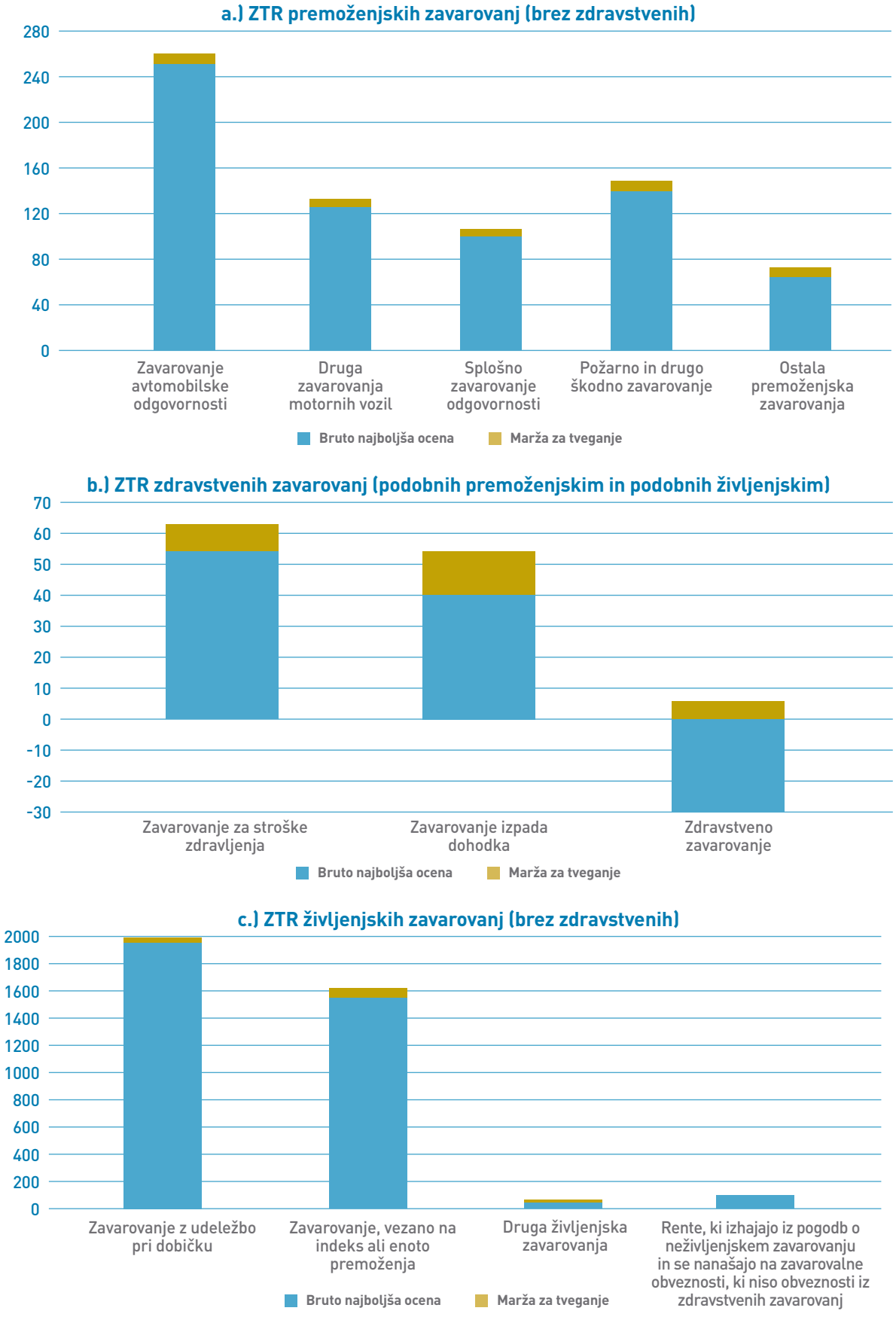

Vir: Letna S2-poročila

Sledita sliki zavarovalno-tehničnih rezervacij za pozavarovalnice, v katerih so zavarovalno-tehnične rezervacije prikazane po enakih vrstah poslovanja, kot so prikazane tudi premije.

Slika 11:
Prikaz bruto zavarovalno-tehničnih rezervacij pozavarovalnic (najboljša ocena plus dodatek za tveganje) po vrstah poslovanja na 31. 12. 2017 (v milijonih EUR)

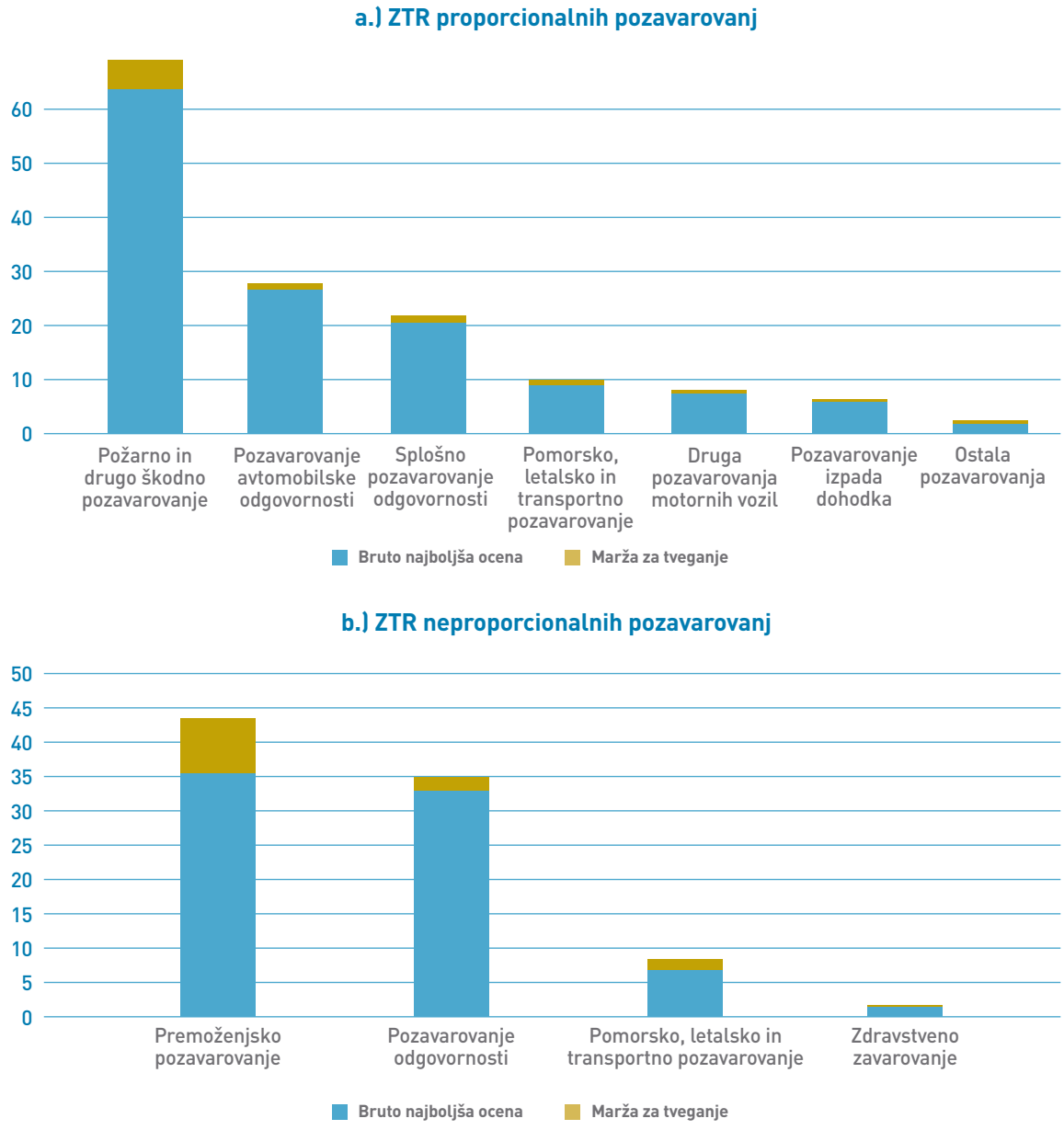

Vir: Letna S2-poročila

3.9. Bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2017

Zakonodaja Solventnost 2, ki v letu 2017 velja že drugo leto, je, poleg veliko sprememb v primerjavi s Solventnostjo 1 prinesla tudi precejšnje spremembe pri vrednotenju računovodsko-finančnih kategorij zavarovalnic in pozavarovalnic, kar je vodilo tudi do obveznosti priprave dveh bilanc stanja, in sicer bilance stanja po Mednarodnih standardih računovodskega poročanja (v nadaljevanju: MSRP) in bilance stanja po predpisih Solventnosti 2. Vrednotenje po Solventnosti 2 je dosledno vrednotenje po tržni (pošteni) vrednosti (razen vrednotenja povezanih družb[13]), medtem ko pri vrednotenju po MSRP-jih lahko pravna oseba izbira med različnimi vrednostmi (nabavna vrednost, tržna vrednost, odplačna vrednost).

V nadaljevanju prikazujemo bilanco stanja zavarovalnic in pozavarovalnic s postavkami, vrednotenimi po MSRP-jih, in s postavkami, vrednotenimi po Solventnosti 2, na dan 31. 12. 2017.

Preglednica 16:
Bilančne postavke zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotene skladno z MSRP-ji, na dan 31. 12. 2017 (v mio. EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Skupni znesek sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih skladno z MSRP-ji	**7.116,5**	**886,5**
Neopredmetena sredstva	42,5	0,9
Odložene terjatve za davek	9,1	1,6
Presežek iz naslova pokojninskih shem	0,0	0,0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	143,5	2,6
Naložbe (razen sredstev v posesti v povezavi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks)	4.445,9	610,6
Sredstva v posesti v povezavi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks	1.700,6	0,0
Posojila in hipoteke (razen posojil, vezanih na police)	73,2	4,6
Posojila, vezana na police	8,9	0,0
Izterljivi zneski iz pozavarovalnih pogodb	287,1	75,8
Depoziti pri cedentih	0,0	11,5
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	164,5	85,2
Terjatve iz naslova pozavarovanj	35,2	52,1
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	29,6	0,2
Lastne delnice	0,0	24,9
Zneski, dolgovani podjetju, v povezavi s postavkami lastnih sredstev ali z ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	0,0	0,0
Denar in denarni ustrezniki	107,5	7,8
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	20,0	0,9
Skupni znesek obveznosti zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih skladno z MSRP-ji	**5.670,5**	**487,9**
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.244,3	396,1
Druge obveznosti, razen podrejenih obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	404,1	91,8
Podrejene obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	22,1	0,0
Presežek sredstev nad obveznostmi	**1.446,0**	**398,6**

Vir: Letna S2-poročila

[13] Vrednotenje povezanih družb je določeno v 13. členu Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (v nadaljevanju: Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35).

Preglednica 17:
Bilanca stanja zavarovalnic in pozavarovalnic po Solventnosti 2 na dan 31. 12. 2017 (v mio. EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Skupni znesek sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih skladno s členom 75 Direktive 2009/138/ES	**7.104,6**	**910,4**
Neopredmetena sredstva	0,0	0,0
Odložene terjatve za davek	45,7	14,6
Presežek iz naslova pokojninskih shem	0,0	0,0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	143,1	3,5
Naložbe (razen sredstev v posesti v povezavi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks)	4.817,6	759,9
Sredstva v posesti v povezavi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks	1.600,2	0,0
Posojila in hipoteke (razen posojil, vezanih na police)	71,8	4,6
Posojila, vezana na police	8,9	0,0
Izterljivi zneski iz pozavarovalnih pogodb	169,2	54,0
Depoziti pri cedentih	0,0	11,5
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	66,9	19,6
Terjatve iz naslova pozavarovanj	32,1	7,3
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	29,7	0,2
Lastne delnice	0,0	27,2
Zneski, dolgovani podjetju, v povezavi s postavkami lastnih sredstev ali z ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	0,0	0,0
Denar in denarni ustrezniki	109,8	7,8
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	9,7	0,1
Skupni znesek obveznosti zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih skladno s členi od 75 do 86 Direktive 2009/138/ES	**5.056,1**	**310,9**
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.573,0	232,1
Druge obveznosti, razen podrejenih obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	482,7	78,8
Podrejene obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	0,4	0,0
Presežek sredstev nad obveznostmi	**2.048,5**	**599,4**

Vir: Letna S2-poročila

Primerjava postavk sredstev in obveznosti, vrednotenih po MSRP-jih, s postavkami, vrednotenimi za potrebe kapitalske ustreznosti, to je po Solventnosti 2, nam pokaže, da obstoji največja razlika pri vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij. V okviru Solventnosti 2 je namreč zahtevano, da se denarni tokovi zavarovalno-tehničnih rezervacij diskontirajo s tržnimi obrestnimi merami, medtem ko se po MSRP-jih večji del rezervacij, razen matematičnih, ne diskontira. Tako vidimo, da so zavarovalno-tehnične rezervacije, vrednotene po MSRP, višje in so pri zavarovalnicah na dan 31. 12. 2017 znašale 5.244,3 mio. EUR, kar je 14,7 odstotka ali 671,3 mio. EUR več kot na dan 31. 12. 2017 v sistemu Solventnosti 2. Pri pozavarovalnicah je razlika še večja. Zavarovalno-tehnične rezervacije, oblikovane po MSRP, so na dan 31. 12. 2017 znašale 396,1 mio. EUR in so bile za 70,7 odstotka višje od zavarovalno-tehničnih rezervacij po Solventnosti 2 na dan 31. 12. 2017. Navedeno gre pripisati temu, da pozavarovalnici nista imeli zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja, ki jih je treba diskontirati že po MSRP.

Sprememba pri vrednotenju sredstev je manjša. Sprememb pri vrednotenju sredstev je namreč manj, saj so v večji meri tudi po MSRP-jih vrednotena po tržnih vrednostih. Tako se vrednost sredstev po MSRP po stanju na dan 31. 12. 2017 pri zavarovalnicah razlikuje (je višja) od vrednosti sredstev po Solventnosti 2 samo za 0,2 odstotka, pri pozavarovalnicah pa za 2,6 odstotka (je nižja). Opaznejše razlike nastanejo, če ima zavarovalnica oziroma pozavarovalnica naložbe v povezane družbe, za katere veljajo predhodno omenjena pravila Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35), po katerih je tržna vrednost povezane družbe presežek sredstev nad obveznostmi. Poleg tega opaznejše razlike nastajajo tudi pri terjatvah iz naslova zavarovanj in terjatvah do posrednikov, kajti vrednotenje po Solventnosti 2 ne upošteva tistega dela terjatev, ki še ni zapadel v plačilo, po MSRP-jih pa se upoštevajo vse obračunane terjatve.

3.10. Kazalniki poslovanja

V preglednici 18 je prikazanih nekaj pomembnejših kazalnikov poslovanja.

Preglednica 18:
Izbrani kazalniki poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic

	Zavarovalnice		Pozavarovalnice	
Kazalnik	2016	2017	2016	2017
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	70,0 %	71,1 %	63,3 %	61,4 %
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	72,9 %	78,3 %	–	–
Delež obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	23,4 %	23,3 %	24,4 %	22,8 %
Delež obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	24,0 %	22,5 %	0,0 %	0,0 %
Koef. nalaganja oz. pokritost vseh zavar.-teh. rezervacij z naložbami	113,7 %	110,5 %	101,5 %	102,0 %
Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev	20,4 %	20,1 %	42,2 %	43,4 %
Čista donosnost kapitala	10,1 %	8,7 %	11,4 %	10,8 %
Delež čiste v kosmati obračunani zavarovalni premiji – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	87,0 %	86,1 %	75,7 %	75,6 %
Delež čiste v kosmati obračunani zavarovalni premiji – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	96,6 %	96,6 %	–44,2 %	–28,9 %

Vir: Letni statistični obrazci, revidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2016 in na dan 31. 12. 2017 ter revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic in pozavarovalnic za leto 2016 in za leto 2017

Razmerje med čistimi odhodki za škode in čistimi prihodki od zavarovalnih premij pri premoženjskih pa tudi življenjskih zavarovanjih se je pri zavarovalnicah v letu 2017 glede na leto 2016 poslabšalo, pri prvih za 1,1 odstotne točke, pri drugih pa za 5,4 odstotne točke. Do navedenih rezultatov je prišlo, zato ker so se v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj bolj povečali čisti odhodki za škode kot čisti prihodki od zavarovalnih premij. Pri pozavarovalnicah se je obravnavani kazalnik izboljšal zaradi povišanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij in tudi znižanja čistih odhodkov za škode.

Razmerje obratovalnih stroškov v **čistih prihodkih od zavarovalnih premij** pri zavarovalnicah se je v skupini premoženjskih in tudi v skupini življenjskih zavarovanj izboljšalo, kar je pri prvi navedeni skupini rezultat večjega povečanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij od povečanja obratovalnih stroškov, pri drugi skupini pa znižanja obratovalnih stroškov in povišanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij. Tudi pozavarovalnici sta v premoženjskih zavarovanjih v letu 2017 dosegli boljši rezultat, kar je posledica znižanja obratovalnih stroškov in povečanja zavarovalnih premij.

V nadaljevanju lahko vidimo, da je zadovoljiva tudi pokritost zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami.

Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v vseh obveznostih. Pri zavarovalnicah se je ta stopnja rahlo zmanjšala, pri pozavarovalnicah pa nekoliko povečala.

Kazalnik čiste donosnosti kapitala se izračunava kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem lastniškega kapitala. Pri zavarovalnicah in pozavarovalnicah se je v letu 2017 glede na leto 2016 nekoliko znižal. Pri zavarovalnicah in pozavarovalnicah je to posledica dejstva, da se je obenem znižal čisti poslovni izid in povišalo povprečno stanje lastniškega kapitala.

Pri deležu čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji, ki prikazuje odstotek zadržanja premije oziroma lastni delež, vidimo, da je ta odstotek pri zavarovalnicah pri premoženjskih zavarovanjih nekoliko nižji, kar pomeni, da je delež pozavarovanja nekoliko višji. Pri življenjskih zavarovanjih pa je enak. Pri pozavarovalnicah, ki so v obeh prikazanih letih poslovale samo v premoženjskih zavarovanjih, pa je delež pozavarovanja skoraj enak.

3.11. Kapitalska ustreznost zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2017

Kapitalska ustreznost po Solventnosti 2 predstavlja razmerje med primernim zneskom lastnih virov sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom.

Lastni viri sredstev zavarovalnice in pozavarovalnice za namene vrednotenja kapitalske ustreznosti so sestavljeni iz presežka sredstev nad obveznostmi, vrednotenimi skladno s pravili, ki jih določa ZZavar-1, in podrejenih obveznosti, ki skupaj sestavljajo osnovne lastne vire sredstev, ter iz pomožnih lastnih virov sredstev. Lastni viri sredstev se delijo v tri razrede kakovosti. Lastni viri sredstev, ki so primerni za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala, so brez omejitev postavke lastnih virov sredstev prvega razreda in postavke lastnih virov sredstev drugega in tretjega razreda do višine določenih meja. Meje primernih lastnih sredstev zagotavljajo, da delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev, razvrščenih v prvi razred, presega eno tretjino celotne vrednosti primernih lastnih virov sredstev in da je delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev, razvrščenih v tretji razred, manjši od ene tretjine celotne vrednosti primernih lastnih virov sredstev. Za kritje zahtevanega minimalnega kapitala so primerni samo osnovni lastni viri sredstev ter med njimi brez omejitev postavke lastnih virov sredstev prvega razreda in postavke osnovnih lastnih virov sredstev drugega razreda do višine določene meje. Meja primernih lastnih virov sredstev zagotavlja, da delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev prvega razreda presega eno polovico celotne vrednosti primernih osnovnih lastnih virov sredstev.

Zahtevani solventnostni kapital se skladno s pravili Solventnosti 2 vrednoti tako, da zavarovalnica upošteva vsa merljiva tveganja, ki jim je izpostavljena. Višina zahtevanega solventnostnega kapitala ustreza tvegani vrednosti osnovnih lastnih virov sredstev zavarovalnice s stopnjo zaupanja 99,5 % za obdobje enega leta.

Preglednica 19:
Sestava osnovnih lastnih virov sredstev in kapitalska ustreznost zavarovalnic ter pozavarovalnic (v mio. EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Skupni znesek osnovnih lastnih sredstev	2.011,2	555,4
Od tega podrejene obveznosti	73,9	71,6
Skupni znesek pomožnih lastnih sredstev	0,0	0,0
Skupni primerni znesek lastnih sredstev za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala	2.009,3	555,4
Prvi razred – neomejene postavke	1.937,1	555,4
Prvi razred – omejene postavke	1,5	0,0
Drugi razred	70,5	0,0
Tretji razred	0,2	0,0
Skupni primerni znesek osnovnih lastnih sredstev za kritje zahtevanega minimalnega kapitala	1.964,6	555,4
Prvi razred – neomejene postavke	1.937,1	555,4
Prvi razred – omejene postavke	1,5	0,0
Drugi razred	26,0	0,0
Skupni znesek zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR)	879,3	197,4
Skupni znesek zahtevanega minimalnega kapitala (MCR)	287,8	53,3
Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR	228,5 %	281,4 %
Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in MCR	682,6 %	1.042,0 %

Vir: Letna S2-poročila

Iz zgornje preglednice vidimo, da je razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR-jem oziroma MCR-jem po stanju na dan 31. 12. 2017 za zavarovalnice in pozavarovalnice primerno. Razen razmerja med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR za zavarovalnice so vsi prikazani količniki konec leta 2017 še celo nekoliko boljši kot konec leta 2016.

Sliki 12 in 13 prikazujeta sestavo zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnic in pozavarovalnic na podlagi standardne formule. Zahtevani solventnostni kapital, izračunan na podlagi standardne formule, je vsota osnovnega zahtevanega solventnostnega kapitala, kapitalskih zahtev za operativno tveganje in prilagoditev zaradi možnosti pokrivanja izgub s hkratnim zmanjšanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij ter zaradi odloženih davkov. Osnovni zahtevani solventnostni kapital zajemna najmanj:

1. modul tveganj premoženjskih zavarovanj;
2. modul tveganj življenjskih zavarovanj;
3. modul tveganja zdravstvenih zavarovanj;
4. modul tržnega tveganja;
5. modul tveganja neplačila nasprotne stranke.

Pri oblikovanju posameznega modula se, kjer to ustreza naravi tveganja, upoštevajo učinki razpršenosti, ki zmanjšujejo osnovni zahtevani solventnostni kapital.

Slika 12:
Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnic na dan 31. 12. 2017

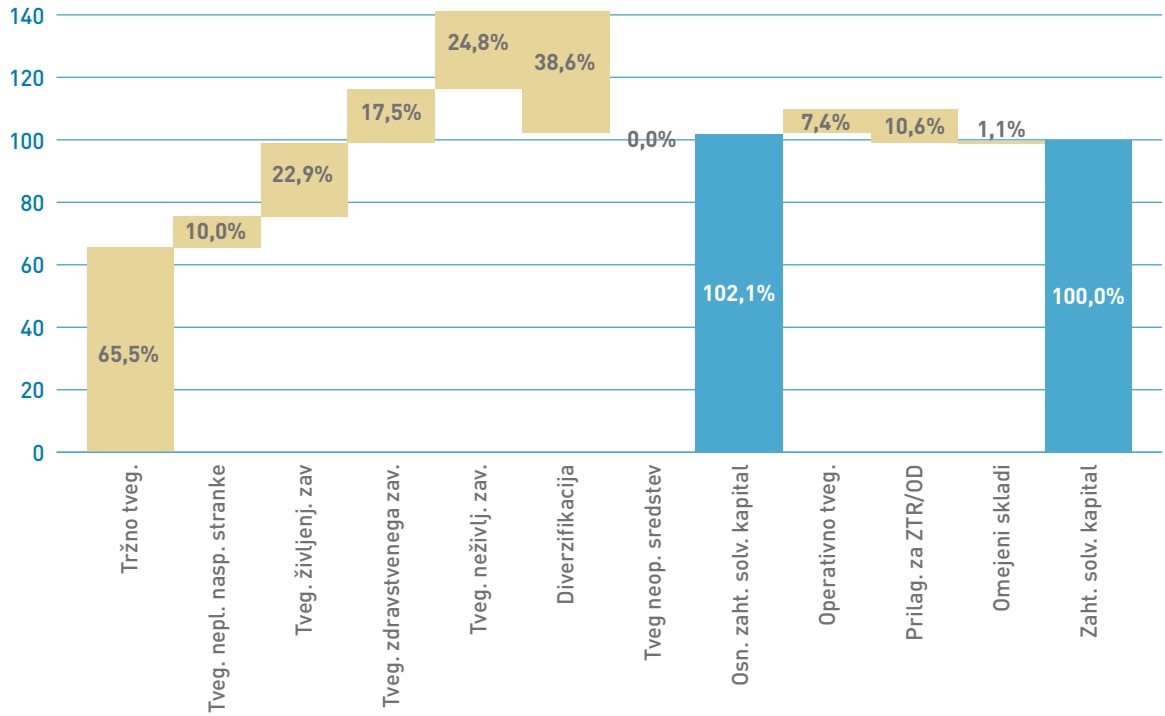

Vir: Letna S2-poročila

Iz zgornje slike izhaja, da je pri poslovanju zavarovalnic daleč največje tržno tveganje. Sledi mu tveganje premoženjskih ali neživljenjskih zavarovanj, temu pa v zelo podobni velikosti tveganje življenjskega in zdravstvenega zavarovanja. Veliko nižje je tveganje neplačila nasprotne stranke.

Pri pozavarovalnicah je slika sestave zahtevanega solventnostnega kapitala zaradi drugačne narave posla nekoliko drugačna. Največji je delež zahtevanega solventnostnega kapitala za tveganja premoženjskega ali neživljenjskega zavarovanja, ki mu sledi tržno tveganje. Tržno tveganje je namreč zaradi dolgoročnosti večje pri življenjskih zavarovanjih, ki pa jih v letu 2017 slovenski pozavarovalnici nista pozavarovali.

Slika 13:
Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala pozavarovalnic na dan 31. 12. 2017

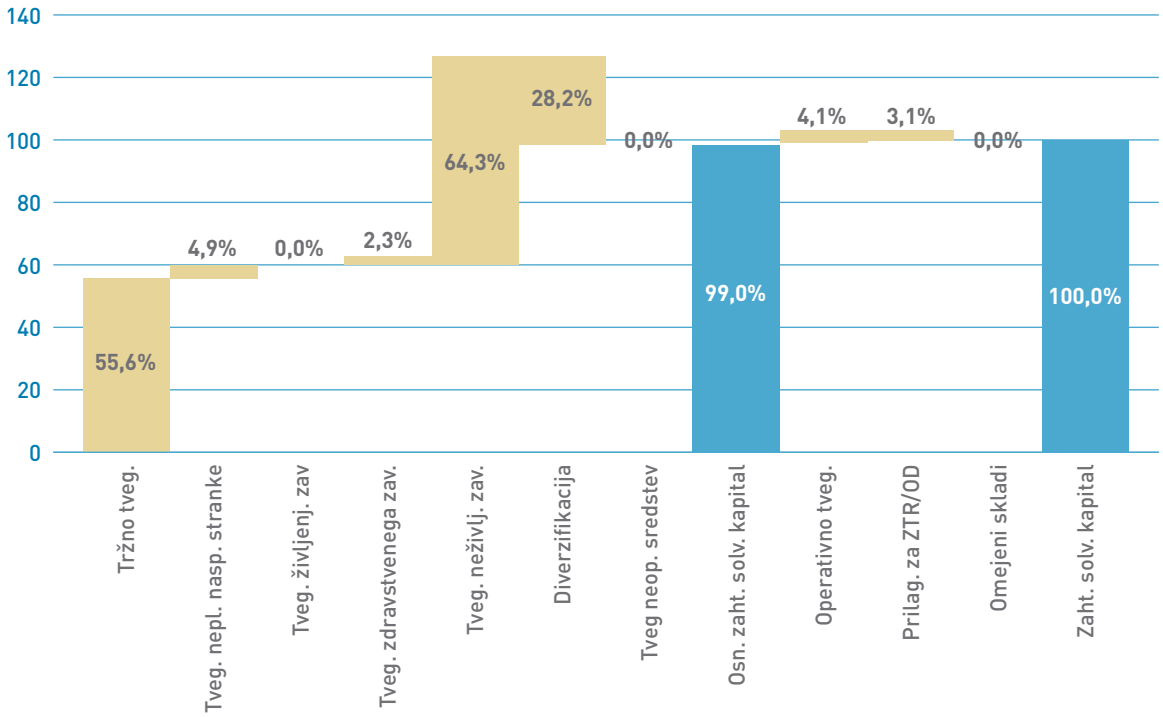

Vir: Letna S2-poročila

Naslednja slika prikazuje še sestavo zahtevanega solventnostnega kapitala po podmodulih tveganj zavarovalnic in pozavarovalnic. Vidimo lahko, da je v okviru tržnega tveganja največje tveganje lastniških vrednostnih papirjev, kar je še posebej izrazito pri pozavarovalnicah, ki imajo večji delež naložb v lastniške vrednostne papirje. V tveganju iz pogodb neživljenjskega zavarovanja pri zavarovalnicah največje tveganje predstavljajo premije in rezervacije, pri pozavarovalnicah pa tveganje katastrofe neživljenjskih zavarovanj. V okviru tveganja iz pogodb življenjskega zavarovanja, ki so jih sklepale le zavarovalnice, sta po velikosti zelo podobna tveganje stroškov življenjskega zavarovanja in tveganje predčasne prekinitve. Pri tveganju zdravstvenega zavarovanja je največje tveganje, predvsem pri zavarovalnicah, tveganje iz naslova zdravstvenih zavarovanj, ki so podobna neživljenjskim oziroma premoženjskim zavarovanjem (NSLT-zdravstvena zavarovanja).

Slika 14:
Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala po modulih in podmodulih tveganj za zavarovalnice ter pozavarovalnice

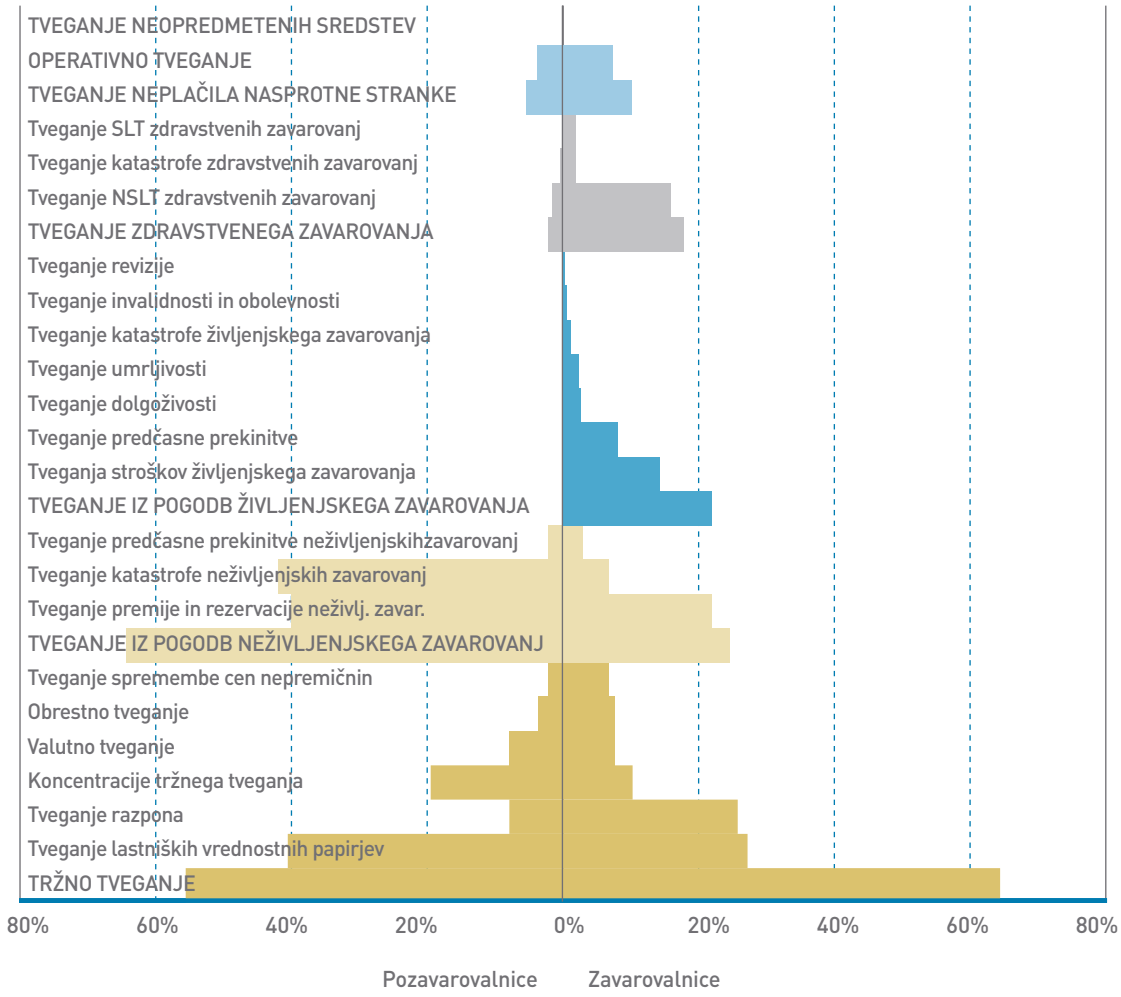

Vir: Letna S2-poročila

Opomba: Besedilo, ki označuje zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj, je zapisano z velikimi, besedilo, ki označuje zahtevani solventnostni kapital po podmodulih tveganj, pa je zapisano z malimi črkami.

4. POKOJNINSKE DRUŽBE

4.1. Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže pokojninskih družb

Skladno z ZPIZ-2, ki je začel veljati 1. januarja 2013, je pokojninska družba pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Za pokojninsko družbo, za katero je edina dopustna pravnoorganizacijska oblika delniška družba, se uporabljajo določbe posebnega poglavja ZZavar-1 in določbe ZPIZ-2 ter predpisi, izdani na njuni podlagi. Pokojninska družba lahko opravlja samo dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki obsega posle upravljanja pokojninskih skladov in storitev izplačevanja pokojninskih rent. Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja izda Agencija na podlagi pozitivnega mnenja ministra, pristojnega za delo. Upravljavci pokojninskih skladov dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki je v Sloveniji zaživelo leta 2001, so poleg pokojninskih družb lahko še zavarovalnice in banke.

Razveseljivo je, da se je v letih 2015 in 2016 izboljšalo razmerje med upokojenci in aktivnim prebivalstvom. Sicer še vedno ni prišlo na številko iz leta 2009, ko je na enega upokojenca odpadlo 1,67 zaposlenega, je pa ugodnejše kot v letu 2014, ko je znašalo le 1,36 aktivnega prebivalca na enega upokojenca. Rast števila upokojencev se je zaradi zadnje reforme obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je v veljavi od 1. 1. 2013 naprej, precej zmanjšala, saj je bila v letu 2016 najnižja v zadnjih 20 letih, samo razmerje med upokojenci in delovno aktivnimi prebivalci pa je še vedno nizko, in sicer 1,45 % zaposlenega na enega upokojenca v letu 2016[14].

Ne glede na prej zapisano, dodatno varčevanje za starost za posameznike postaja vedno pomembnejše. Pričakovanja o varčevanju v obliki tega zavarovanja se kljub državnim spodbudam z davčnimi olajšavami niso uresničila. Tovrstna oblika varčevanja za starost zaradi majhne donosnosti in visokih preteklih donosnostih na kapitalskih trgih ni najprivlačnejša.

Konec leta 2017 so imele tri pokojninske družbe dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja. Pri pokojninskih družbah je bilo prelomno leto 2011, saj je minilo prvih deset let njihovega poslovanja, kar pomeni, da so prvi zavarovanci pridobili pravico do pokojninskih rent, po drugi strani pa tudi pravico do dviga sredstev, zbranih na njihovih računih.

Preglednica 20:
Obračunane kosmate zavarovalne premije in število zavarovancev med varčevanjem ter tržni deleži pokojninskih družb v letih 2016 in 2017 (v mio. EUR oz. %)

Pokojninska družba	Obračunana kosmata premija 2016 v mio. EUR	%	Število zavarovancev 2016	%	Obračunana kosmata premija 2017 v mio. EUR	%	Število zavarovancev 2017	%
Sava, pokojninska družba, d. d.[15]	10,9	16,3	31.509	24,0	11,0	15,5	32.452	24,1
Skupna pokojninska družba, d. d.	29,2	43,6	56.751	43,3	34,4	48,4	57.694	42,8
Pokojninska družba A, d. d.	26,8	40,1	42.772	32,7	25,7	36,1	44.507	33,1
SKUPAJ	**66,9**	**100**	**131.032**	**100**	**71,1**	**100**	**134.653**	**100**

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2016 in za leto 2017 ter letna statistična poročila

Pokojninske družbe so v letu 2017 iz zavarovanja med varčevanjem obračunale kosmato zavarovalno premijo v skupni višini 71,1 mio. EUR, kar je za 4,2 mio. EUR oziroma 6,3 odstotka več kot v letu 2016. Največji tržni delež glede na obračunano zavarovalno premijo ima še vedno Skupna pokojninska družba, d. d., z 48,4-odstotnim tržnim deležem, ki se je glede na preteklo leto povišal za 4,8 odstotne točke. Sledi ji Pokojninska družba A s 36,1-odstotnim tržnim deležem, tretja pa je Sava, pokojninska družba, d. d., ki se ji je glede na leto 2016 zmanjšal tržni delež za 0,8 odstotne točke. Skupna pokojninska družba ima tudi največje število zavarovancev.

[14] Dobrina, Anton, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Demografske spremembe in gmotni položaj upokojencev v Republiki Sloveniji, Javno zdravje 2017; I(I): 9-14. http://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/dobrina_jz_01-02.pdf
[15] Od 3. aprila 2017 se Moja naložba, pokojninska družba, d. d., imenuje Sava, pokojninska družba, d. d.

Največ zavarovancev, in sicer 241.848, kar predstavlja 93,3 odstotka vseh zavarovancev, ima kolektivno sklenjene zavarovalne pogodbe, le 17.266 zavarovancev ima sklenjene individualne zavarovalne pogodbe. Odstotek individualno sklenjenih pogodb je v letu 2017 glede na leto 2016 malenkostno, in sicer za 0,3 odstotne točke porastel. Povprečna mesečna bruto premija v posamezni pokojninski družbi, izračunana iz razmerja med obračunano kosmato premijo in povprečnim številom zavarovancev, je v letu 2017 znašala od 28,74 do 50,05 EUR.

4.2. Poslovanje pokojninskih družb

Podatki o poslovanju pokojninskih družb za leto 2016 in za leto 2017 temeljijo na revidiranih letnih poročilih. Pokojninske družbe so izkaze pripravile na podlagi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in podzakonskih predpisov Agencije (Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Ur. l. RS, št. 1/16, 85/16 in 12/18), Sklep o kontnem okviru za zavarovalnice (Ur. l. RS, št. 104/15 in 12/18), Sklep o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Ur. l. RS, št. 79/13 in 12/18), Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in analitičnem kontnem načrtu pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad (Ur. l. RS, št. 79/13).

Preglednica 21:
Zbirni izkaz poslovnega izida pokojninskih družb za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	B) IZKAZ IZIDA IZ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2016	Leto 2017
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	3,1	4,5
II.	Prihodki naložb	4,3	2,2
IV.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	6,5	6,9
V.	Čisti odhodki za škode	2,4	2,4
VI.	Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-1,1	-2,5
VIII.	Čisti obratovalni stroški	5,0	5,6
IX.	Odhodki naložb	0,5	0,3
XI.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	1,7	0,3
XII.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz izida, iz rednega delovanja (-)	3,7	1,8
XIII.	Izid iz življenjskih zavarovanj (I + II + IV - V - VI - VIII - IX - XI - XII)	-0,5	0,7
	D) IZRAČUN ČISTEGA IZIDA IZ REDNEGA DELOVANJA		
II.	Izid iz življenjskih zavarovanj (B.XIII)	-0,5	0,7
V.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza izida, iz življenjskih zavarovanj (B.XII)	3,7	1,8
IX.	Drugi prihodki iz zavarovanj	0,0	0,1
X.	Drugi odhodki iz zavarovanj	0,0	0,0
XI.	Drugi prihodki	0,0	0,0
XII.	Drugi odhodki	0,0	0,0
XIII.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (II + V + IX + X + XI - XII)	3,2	2,6
XIV.	Davek iz dobička	0,0	0,0
XVI.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (II + V + XI - XIII - XIV)	3,2	2,6
	E) IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA POKOJNINSKIH DRUŽB		
I.	Čisti dobiček/Čista izguba poslovnega leta po obdavčitvi	3,2	2,6
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	-0,7	0,1
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	2,5	2,7

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2016 in za leto 2017

Vse tri pokojninske družbe so poslovno leto 2017 končale s pozitivnim poslovnim izidom. Kot sektor so pokojninske družbe v letu 2017 ustvarile dobiček v višini 2,6 mio. EUR. Celotni vseobsegajoči donos se je zaradi izkazanega dobička, ki ga je povečal drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi, povečal na 2,7 mio. EUR.

Pokojninske družbe so v letu 2017 dosegle pozitiven zavarovalno-tehnični izid, ki se je z negativnega izida v višini –0,5 mio. EUR za leto 2016 prevesil v pozitiven izid v višini 0,7 mio. EUR za leto 2017. Izboljšanje zavarovalno-tehničnega izida v primerjavi s prejšnjim letom je predvsem posledica povečanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij.

Preglednica 22:
Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem pokojninskih družb za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2016	Leto 2017
I.	Vplačila oziroma premije	70,8	71,2
II.	Finančni prihodki	29,4	25,1
III.	Prihodki od naložbenih nepremičnin	1,0	1,2
IV.	Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	0,0	0,0
V.	Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti	36,5	33,1
VI.	Prenos sredstev od oziroma na drugega izvajalca (+/-)	-3,2	0,0
VII.	Sprememba čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-49,3	-52,4
VIII.	Obračunani stroški upravljavca	6,3	6,8
IX.	Odhodki v povezavi z banko skrbnico	0,2	0,2
X.	Drugi odhodki, ki skladno s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	0,3	0,3
XI.	Finančni odhodki	5,3	4,6
XII.	Odhodki naložbenih nepremičnin	0,1	0,1
X.	Čisti dobiček obračunskega obdobja (I. + II. + III. + IV. - V. + VI. + VII. - VIII. - IX. - X. - XI - XII.)	0,0	0,0

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2016 in za leto 2017

Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem prikazuje poslovanje vseh kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem, ki jih upravljajo vse tri pokojninske družbe. Iz navedenega izkaza izhaja, da so se v letu 2017 glede na predhodno leto na strani prihodkov vplačila oziroma premije malenkostno povečale, in sicer so porastle za 0,4 mio. EUR oziroma za 0,6 odstotka. Finančni prihodki so se v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 zmanjšali za 4,3 mio. EUR oziroma za 14,6 odstotka. Največji delež predstavljajo prihodki od obresti, ki znašajo slabih 16 mio. EUR oziroma 63,3 odstotka celotnih prihodkov od naložb, sledijo pa jim prevrednotovalni finančni prihodki z 8,7 mio. EUR oziroma 34,7 odstotka celotnih prihodkov od naložb. Vplačila upravljavcev zaradi nedoseganja zajamčenega donosa tudi v letu 2017 niso bila potrebna.

V letu 2017 ni bilo prenosa sredstev z enega izvajalca na drugega. V letu 2017 so se spet nekoliko, to je za 3,4 mio. EUR oziroma za 9,3 odstotka zmanjšali odhodki iz naslova izplačil zavarovalnih vsot oziroma odkupnih vrednosti. Zavarovanci imajo namreč po izteku desetletnega obdobja ob izrednem prenehanju pravico do denarnega izplačila v višini odkupne vrednosti privarčevanih sredstev. Veliko zavarovancev, pri katerih se je navedeno obdobje že izteklo, se je odločilo za izredno prenehanje zavarovanja oziroma za izplačilo odkupne vrednosti. Vse tri pokojninske družbe so iz tega naslova v letu 2017 izplačale 33,1 mio. EUR sredstev, v letu 2016 36,5 mio. EUR sredstev, v letu 2015 so izplačale 34,1 mio. EUR sredstev, v letu 2014 so izplačale 56,4 mio. EUR sredstev, 99,7 mio. EUR sredstev v letu 2013 in 163 mio. EUR v letu 2012.

Obračunani stroški upravljavca so se za 0,5 mio. EUR oziroma za 7,9 odstotka povečali.

Finančni odhodki so se zmanjšali za 0,7 mio. EUR oziroma za 13,2 odstotka. Med njimi imajo največji delež prevrednotovalni finančni odhodki, ki znašajo 3,2 mio. EUR oziroma 69,6 odstotka odhodkov naložb, sledijo pa jim odhodki za obresti z 1,2 mio. EUR oziroma s 26,4 odstotka.

Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije med varčevanjem so se v letu 2017 glede na leto 2016 povečale za 3,1 mio. EUR.

V letu 2016 je zakonsko predpisana minimalna zajamčena donosnost, ki predstavlja 40 odstotkov povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom, znašala 0,57 odstotka. Pokojninske družbe imajo v pokojninskih načrtih določeno višjo zajamčeno donosnost od minimalne, in sicer med 50 in 60 %. Dejanska donosnost sredstev v okviru podskladov, ki so namenjeni najstarejši starostni skupini članov in izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto

vplačilo dodatnega zavarovanja[16] za leto 2016, je pri vseh pokojninskih družbah presegala zajamčeno donosnost, določeno v pokojninskih načrtih, in tudi zakonsko predpisano zajamčeno donosnost in je znašala med 2,28 do 2,64 %.

V prvem, dinamičnem podskladu, z najagresivnejšo naložbeno politiko, je donosnost v letu 2017 pri pokojninskih družbah znašala med -3,23 in 5,37 %, v drugem skladu, to je skladu s preudarnejšo naložbeno politiko, pa je donosnost v letu 2017 pri pokojninskih družbah znašala med 3,32 in 5,06 %.

Preglednica 23:
Zbirni izkaz izida kritnega sklada za dodatno pokojninsko zavarovanje med izplačevanjem rent (dodatna in predčasna dodatna starostna pokojnina) pokojninskih družb za leti 2016 in 2017 (v mio. EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2016	Leto 2017
I.	Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja	3,2	4,5
II.	Prihodki od naložb	0,5	0,6
III.	Odhodki za škode	2,4	2,4
IV.	Sprememba ostalih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-1,1	-2,5
V.	Stroški, vračunani po policah	0,1	0,1
V.a.	Čisti obratovalni stroški	0,0	0,0
VI.	Odhodki naložb	0,1	0,2
VII.	Izid kritnega sklada (I + II + III + IV - V - VI)	0,0	0,0
VII.a.	Izid kritnega sklada (I + II – III + IV - V.a. - VI)	0,1	0,2

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2016 in za leto 2017

V letu 2011 so prvi zavarovanci pridobili pravico do dodatne starostne pokojnine. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačujeta dve pokojninski družbi, ena pa je izplačevanje dodatnih in predčasnih dodatnih pokojnin s pogodbo prenesla na eno od zavarovalnic. V letu 2017 sta pokojninski družbi skupaj prenesli 4,5 mio. EUR sredstev z varčevalnega dela na kritni sklad, namenjen izplačilu rent, v letu 2016 je bil ta znesek 3,2 mio. EUR, v letu 2015 je bil 5,1 mio. EUR, v letu 2014 je znašal 3,6 mio. EUR, v letu 2013 pa je bilo prenesenih 4,7 mio. EUR denarnih sredstev. Navedene prenose prikazuje tudi spodnja slika.

Slika 15:
Prenosi denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del v obdobju od leta 2013 do leta 2017 (v mio. EUR 31. 12.)

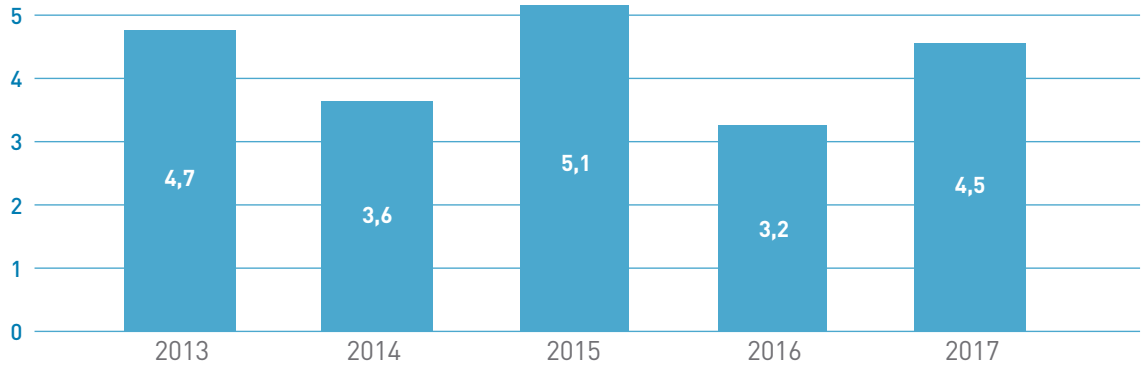

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leta od 2013 do 2016 in za leto 2017

[16] Pokojninske družbe pa tudi drugi izvajalci pokojninskih zavarovanj so v letu 2016 zavarovancem začeli ponujati tudi možnost varčevanja v skladih, ki izvajajo t. i. naložbeno politiko življenjskega cikla. Skladno s 311. členom ZPIZ-2 je sklad življenjskega cikla sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja, imenovan krovni pokojninski sklad, ki je sestavljen iz treh podskladov. Podskladi krovnega pokojninskega sklada se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki, ki je, upoštevajoč namen dodatnega zavarovanja in načela ZPIZ-2, ustrezno prilagojena ciljni starostni skupini članov, ki jim je posamezni podsklad namenjen. Pri tem pa mora upravljavec krovnega pokojninskega sklada (pokojninska družba, zavarovalnica, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj skladno z ZZavar-1, banka, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po ZBan-2) skladno s 312. členom ZPIZ-2, v okviru podsklada, ki je namenjen najstarejši starostni skupini članov, izvajati naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja. Glede na zakonske podlage so upravljavci pokojninskih skladov v Sloveniji oblikovali naložbeno politiko sklada življenjskega cikla na način, da ima prvi, dinamični podsklad, najagresivnejšo naložbeno politiko, drugi, preudarni podsklad, zasleduje preudarnejšo naložbeno politiko, tretji podsklad pa upošteva zajamčeni donos. Naložbena politika, ki jo izvajajo skladi življenjskega cikla, je prilagojena starosti posameznika, pri čemer so upravljavci, skladno z ZPIZ-2, v pravilih upravljanja določili tri starostne skupine. Najmlajšim je namenjen dinamični podsklad, članom druge starostne skupine je namenjen podsklad s preudarnejšo naložbeno politiko, v zadnjega, ki upošteva zajamčeni donos, pa je vključena najstarejša ciljna starostna skupina članov. Z možnostjo varčevanja v skladih, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla, imajo člani naložbene možnosti, za katere se lahko kadar koli opredelijo ter izpolnijo in pošljejo upravljavcu sklada poseben zahtevek za spremembo sklada oziroma naložbene politike.

4.3. Bilanca stanja pokojninskih družb

Skupna bilančna vsota pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2017 znaša 738,4 mio. EUR, kar je za 54,5 mio. EUR oziroma za 8,0 odstotkov več kot na dan 31. 12. 2016.

Največjo postavko na strani sredstev, in sicer kar 90,7 odstotka, zavzemajo sredstva iz finančnih pogodb. Omenjena postavka je bila po stanju na dan 31. 12. 2017 izkazana v višini 669,9 mio. EUR in se je glede na predhodno leto povečala za 7,9 odstotka.

Kot posledica zgoraj navedenega dejstva največjo postavko med obveznostmi do virov sredstev pokojninskih družb predstavljajo obveznosti iz finančnih pogodb, ki na dan 31. 12. 2017 znašajo 669,8 mio. EUR, kar obsega 90,7 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev, v primerjavi s predhodnim obdobjem pa so se povečale za 7,9 odstotka. Skladno z mednarodnim standardom računovodskega poročanja 4 (MSRP 4) se obveznosti iz pogodb prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj izkazujejo med obveznostmi iz finančnih pogodb in ne med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami. Prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja MSRP 4 torej obravnava kot finančne in ne kot zavarovalne pogodbe.

Kapital pokojninskih družb je na dan 31. 12. 2017 obsegal 5,9 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev in je znašal 43,5 mio. EUR. V primerjavi s koncem leta 2016 se je kapital povečal za 2,7 mio. EUR oziroma za 6,6 odstotka, pri tem pa je osnovni kapital ostal nespremenjen. Na povečanje kapitala je vplivalo predvsem povečanje rezerv iz dobička v višini 10 mio. EUR, ki so se glede na predhodno leto povečale za 18,1 odstotka in zadržanega poslovnega izida v višini 11 mio. EUR, ki se je glede na preteklo leto povečal za 17,8 odstotka. Nekoliko pa se je znižal čisti poslovni izid poslovnega leta (za 0,6 mio. EUR oziroma 20 odstotkov).

Preglednica 24:
Zbirna bilanca stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2017 (v mio. EUR)

		Leto 2016	Leto 2017	Indeks 17/16
	SREDSTVA	683,9	738,4	108,0
A)	Neopredmetena sredstva	0,1	0,2	200,0
B)	Opredmetena osnovna sredstva	0,2	0,3	150,0
F)	Finančne naložbe v družbah v skupini in v pridruženih družbah	0,0	0,7	-
G)	Finančne naložbe	55,1	59,0	107,1
J)	Sredstva iz finančnih pogodb	621,1	669,9	107,9
K)	Terjatve	3,1	3,2	103,2
M)	Denar in denarni ustrezniki	4,3	5,1	118,6
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	683,9	738,4	108,0
A)	Kapital	40,8	43,5	106,6
C)	Zavarovalno-tehnične rezervacije	15,2	17,7	116,4
E)	Druge rezervacije	5,7	5,7	100,0
H)	Obveznosti iz finančnih pogodb	620,9	669,8	107,9
J)	Obveznosti iz poslovanja	0,0	0,3	-
K)	Druge obveznosti	1,3	1,4	107,7

Vir: Revidirane bilance stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2016 in na dan 31. 12. 2017

4.4. Matematične rezervacije in obveznosti iz finančnih pogodb

Pokojninske družbe računajo matematične rezervacije med varčevanjem kot akumulirano vrednost vplačanih premij, zmanjšano za vstopne stroške. Oblikujejo jih skladno s pokojninskim načrtom. Za pogodbe, na podlagi katerih se izplačujejo dodatne pokojninske rente po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oblikujejo pokojninske družbe matematične rezervacije v višini zdajšnje vrednosti ocenjenih prihodnjih obveznosti.

Pokojninske družbe so iz varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na dan 31. 12. 2017 izkazale obveznosti v višini 669,8 mio. EUR (obveznosti iz finančnih pogodb) in matematične

rezervacije iz izplačevanja pokojninskih rent v višini 17,7 mio. EUR. Obveznosti varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so skladne z mednarodnim standardom računovodskega poročanja 4 v bilanci stanja izkazane kot obveznosti iz finančnih pogodb, vendar po vsebini ustrezajo matematičnim rezervacijam. V primerjavi s predhodnim letom so se obveznosti iz varčevalnega dela prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj povečale za 48,9 mio. EUR oziroma za 7,9 odstotka, medtem ko so se obveznosti iz izplačevanja pokojninskih rent povečale za 2,5 mio. EUR oziroma 16,4 odstotka.

4.5. Kazalniki poslovanja pokojninskih družb

Pomembnejši kazalniki poslovanja so prikazani v preglednici 25.

Preglednica 25:
Izbrani kazalniki poslovanja pokojninskih družb za leti 2016 in 2017

KAZALNIK	2016	2017
Delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji	7,4 %	7,8 %
Koeficient nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami[17]	99,9 %	100,2 %
Delež kapitala v financiranju	6,0 %	5,9 %
Čista donosnost kapitala	8,1 %	6,1 %
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji	100 %	100 %

Vir: Revidirane bilance stanja in revidirani izkazi poslovnega izida na dan 31. 12. 2016 oziroma za leto 2016 in na dan 31. 12. 2017 oziroma za leto 2017, poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov na dan 31. 12. 2016 in 2017

Pokojninske družbe so za leto 2017 izkazale delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji v višini 7,8 odstotka, kar je za 0,4 odstotne točke več kot v predhodnem letu. Navedeni porast kazalnika je izid večjega povečanja obratovalnih stroškov (za 11,6 %) od povečanja premije (za 5,4 %).

Količnik nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami prikazuje razmerje med naložbami in obveznostmi iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter mora biti najmanj 100-odstoten. Količnik nalaganja oziroma pokritosti na dan 31. 12. 2017 znaša 100,2.

Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v celotnem financiranju. Navedeni delež je na dan 31. 12. 2017 znašal 5,9 odstotka, kar je v primerjavi s preteklim letom za 0,1 odstotne točke manj. Vzrok za zmanjšanje tega deleža je v večjem povečanju obveznosti do virov sredstev kot je bilo povečanje kapitala.

Čista donosnost kapitala je bila v letu 2017 nižja kot v letu 2016 in je znašala 6,1 odstotka, kar je posledica znižanja čistega poslovnega izida.

Delež čiste premije v kosmati zavarovalni premiji se pri pokojninskih družbah v letu 2016 v primerjavi s predhodnim letom ni spremenil in znaša 100 odstotkov, kar kaže, da pokojninske družbe nevarnosti, ki so jih prevzele v kritje, ne pozavarujejo.

4.6. Naložbe

Pokojninske družbe so po stanju na dan 31. 12. 2017 izkazale skupno vrednost vseh naložb v višini 734,8 mio. EUR (leta 2016 678,6 mio. EUR, leta 2015 580,4 mio. EUR, leta 2014 pa 550,6 mio. EUR), pri čemer je vrednost naložb kritnih skladov znašala 688,6 mio. EUR, vrednost naložb lastnih virov pa je znašala 46,2.

V sestavi naložb kritnih skladov pokojninskih družb so po stanju na dan 31. 12. 2017 največji delež obsegale naložbe v državne vrednostne papirje in dolžniške vrednostne papirje, za katere jamči država, ki so znašale 251,6 mio. EUR oziroma 36,5 odstotka vseh naložb kritnih skladov. Sledijo naložbe v druge dolžniške vrednostne papirje z 233,5 mio. EUR ali 33,9 odstotka in lastniške vrednostne papirje, ki so znašale 99,4 mio. EUR ali 14,4 odstotka. Omembe vredne z vidika velikosti so še naložbe v bančne depozite z

[17] Med matematičnimi rezervacijami so upoštevane tudi obveznosti iz varčevalnega dela pogodb prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Navedene obveznosti so v bilanci stanja prikazane pod postavko obveznosti iz finančnih pogodb.

zneskom 71,9 mio. EUR ali 10,4 odstotka vseh naložb. Če primerjamo sestavo naložb kritnih skladov v letu 2017 z letom 2016, ugotovimo, da se je na račun padca deleža naložb v državne vrednostne papirje in dolžniške vrednostne papirje, za katere jamči država ter naložb v druge dolžniške vrednostne papirje, povečal delež lastniških vrednostnih papirjev (za 18,4 mio. EUR ali 1,6 odstotne točke).

Slika 16:
Sestava naložb kritnih skladov pokojninskih družb na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2017 (v mio. EUR)

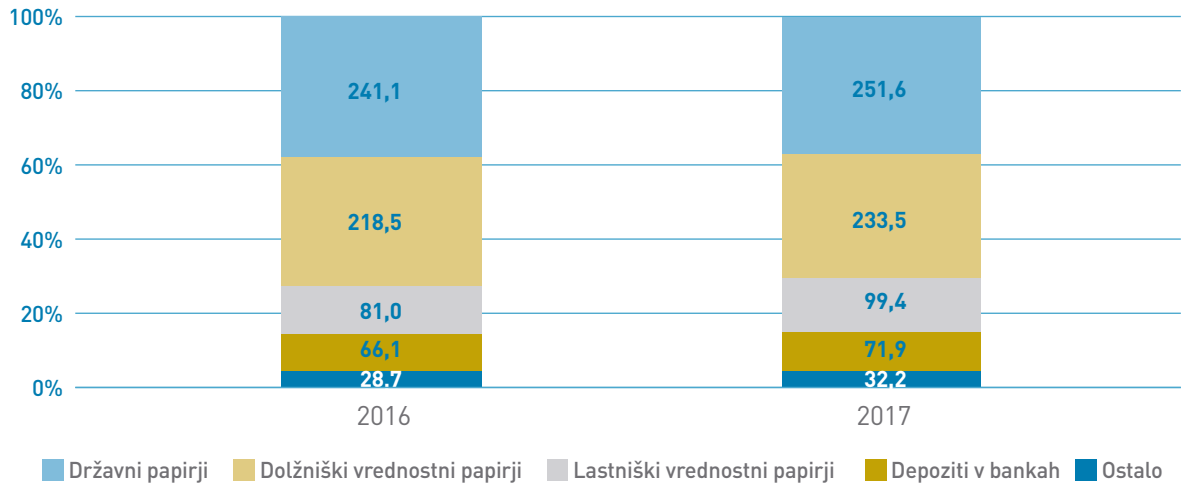

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

Sredstva kritnih skladov pokojninskih družb, investirana v tujini, so konec leta 2017, glede na državo izdajatelja vrednostnega papirja, znašala 401,6 mio. EUR oziroma dobrih 58 odstotkov celotnih naložb kritnih skladov pokojninskih družb. Vidimo lahko, da pri pokojninskih družbah delež tujih naložb kritnih skladov iz leta v leto narašča.

Med naložbami kritnih skladov pokojninskih družb v tujini so pretežni delež ob koncu leta 2017 obsegali tuji državni vrednostni papirji, in sicer je ta znašal 46,5 odstotka vseh sredstev kritnih skladov pokojninskih družb, naloženih v tujini. Sledijo jim drugi dolžniški vrednostni papirji s 43,5-odstotnim deležem, nato pa, s precej nižjim, tj. 10-odstotnim deležem, naložbe v tuje lastniške vrednostne papirje, katerih delež je glede na leto prej porastel za 1,1 odstotne točke na račun tujih državnih vrednostnih papirjev.

Preglednica 26:
Sestava naložb kritnih skladov v tujini za pokojninske družbe na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2014 in 2017
(v mio. EUR in %)

		Državni vrednostni papirji	Dolžniški vrednostni papirji	Lastniški vrednostni papirji	Druge naložbe	Skupaj naložbe v tujini	Skupaj naložbe	Delež naložb v tujini od celotnih naložb (%)
Kritni sklad	2014	24,3	96,5	15,0	0,0	135,8	538,8	25,2
	2015	50,1	117,3	13,4	0,0	180,7	581,1	31,1
	2016	160,0	148,3	30,2	1,0	339,5	635,3	53,4
	2017	186,7	174,8	40,1	0,0	401,6	688,6	58,3

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

Kar se tiče naložb pokojninskih družb glede na sektor izdajatelja vrednostnega papirja, naj najprej povemo, da so za leti 2016 in 2017 podatki zajeti po drugačni klasifikaciji kot prejšnja leta. Za namene poenotenega spremljanja na ravni EU in spremljanja glede na različne vrste tveganj je namreč Agencija s Sklepom[18] predpisala, da poročevalci, v tem primeru pokojninske družbe, sektor izdajatelja poročajo po šifrantu sektorja na podlagi zadnje različice statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti v EU, to je NACE – standardne klasifikacije dejavnosti.

[18] Sklep o premoženju kritnih skladov pokojninskih družb za dodatno invalidsko in dodatno družinsko pokojnino ter za izplačevanje pokojninskih rent in o poročanju o naložbah teh kritnih skladov ter naložbah pokojninskih družb, ki niso financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij (Ur. l. RS, št. 18/16).

Največji delež so imele naložbe v sektor »Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti«, ki je znašal 233 mio. EUR ali 34 odstotkov, kar lahko povezujemo s predhodno omenjenim največjim deležem v državne vrednostne papirje in dolžniške vrednostne papirje, za katere jamči država. Drugi največji delež z 226 mio. ali 33 odstotki, kar predstavlja povečanje glede na leto 2016 za 2 odstotni točki, so predstavljale naložbe v sektor finančne in zavarovalniške dejavnosti, kar lahko povežemo s prej omenjenimi naložbami v druge dolžniške papirje in depozite. Tretji, precej manjši delež z 91 mio. EUR ali 13 odstotki pa predstavljajo naložbe v sektor predelovalnih dejavnosti, kar lahko povežemo s prej omenjenimi naložbami v lastniške vrednostne papirje.

Pokojninske družbe na dan 31. decembra 2017 niso izkazovale naložb v sestavljene vrednostne papirje. Konec leta 2016 je ena pokojninska družba izkazovala naložbo v sestavljene vrednostne papirje, ki je znašala 1 mio. EUR in se je nanašala na sestavljeni vrednostni papir, ki je dospel v plačilo 21. decembra 2017.

4.7. Kapitalska ustreznost pokojninskih družb

Vse tri pokojninske družbe so na dan 31. 12. 2016 in tudi na dan 31. 12. 2017 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Temeljni kapital pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2017 znaša 41,1 mio. EUR, kar je za 2 mio. EUR oziroma za 7,9 odstotka več kot leto pred tem. Povečanje temeljnega kapitala je posledica povečanja rezerv iz dobička za 1,5 mio. EUR in prenesenega čistega dobička iz prejšnjih let za 1,5 mio. EUR. Nobena od pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2017 ne izkazuje dodatnega kapitala. Povečanje temeljnega kapitala je vplivalo na povečanje razpoložljivega kapitala pokojninskih družb, ki se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za 2,3 mio. EUR oziroma za 6 odstotkov. Zahtevani minimalni kapital se je v primerjavi z 31. 12. 2016 povečal za 1,8 mio. EUR in je tako na dan 31. 12. 2017 znašal 26,7 mio. EUR.

Ob večjem razpoložljivem kapitalu in povečanem zahtevanem minimalnem kapitalu so pokojninske družbe po stanju na dan 31. 12. 2017 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim v višini 13,7 mio. EUR, kar je za 0,5 mio. EUR več kot po stanju na dan 31. 12. 2016.

Preglednica 27:
Kapitalska ustreznost pokojninskih družb na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2017 (v mio. EUR)

KAPITAL	2016	2017
Temeljni kapital	38,1	41,1
Zajamčeni kapital	11,1	11,1
Izpolnjevanje zahteve iz 3. odstavka 583. člena ZZavar-1	27,0	30,0
Dodatni kapital	0,0	0,0
Razpoložljivi kapital pokojninske družbe	38,1	40,4
Zahtevani minimalni kapital	24,9	26,7

Vir: Obrazci KUS

5. SKUPINE

Na slovenskem zavarovalnem trgu so v letu 2017 delovale štiri skupine, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji. Prvi je nadrejena Zavarovalnica Triglav, d. d., drugi Pozavarovalnica Sava, d. d., tretji Adriatic Slovenica, d. d., in četrti Skupina Prva, d. d. Zadnja skupina se od preostalih med drugim razlikuje tudi po tem, da nadrejena družba ni (po)zavarovalnica.

V ZZavar-1 je zakonski ureditvi skupin namenjeno posebno osmo poglavje z naslovom »Nadzor, upravljanje tveganj in razkritja na ravni skupine«. ZZavar-1 ureja nadzor tudi drugih, ne samo zavarovalniških skupin. Posebej velja omeniti podpoglavje, ki se nanaša na finančni položaj skupine, in v njegovem okviru tudi na izračun solventnosti skupine, obseg in način konsolidacije, odpravo dvojne uporabe primernih lastnih virov sredstev ter ustvarjanja kapitala znotraj skupine in podpoglavje o nadzoru tveganja koncentracije in transakcij znotraj skupine.

Poleg tega je posebej opredeljeno tudi izvajanje nadzora skupine, ki je glede na posebnosti in dodatna tveganja, ki jih prinaša skupina, tudi poseben oziroma drugačen od nadzora posamičnih (po)zavarovalnic. Glede na to, da skupine pogosto sestavlja pester nabor pravnih oseb, ki so lahko predmet nadzora drugih nadzornih organov poleg Agencije, je za učinkovit nadzor nad skupinami posebej pomembno sodelovanje različnih nadzornikov in izmenjava informacij med njimi. Na ravni Evropske unije se je izoblikoval t. i. institut kolegijev. Kolegije sestavljajo predstavniki nadzornikov tistih pravnih subjektov, ki so del posamične skupine. Predstavniki nadzornikov držav članic Evropske unije, imajo položaj članov, predstavniki t. i. tretjih držav, to je držav, ki niso članice Evropske unije, pa imajo položaj udeležencev. Člani oziroma udeleženci kolegijev naj bi se srečevali navadno enkrat letno.

Osnovna in najobsežnejša dejavnost Skupine Triglav z Zavarovalnico Triglav kot nadrejeno zavarovalnico je zavarovalništvo. Skupina Triglav izvaja premoženjska, življenjska, zdravstvena in prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja ter pozavarovalno dejavnost.

Zavarovalnica Triglav je neposredna lastnica zavarovalnic s sedežem v Sloveniji, in sicer Pozavarovalnice Triglav Re in Triglav zdravstvene zavarovalnice. Poleg tega je Zavarovalnica Triglav tudi neposredna lastnica nekaterih družb, ki niso zavarovalnice, imajo pa sedež v Sloveniji. To so Skupna pokojninska družba, Triglav INT, holdinška družba, Triglav, Upravljanje nepremičnin, Triglav skladi, družba za upravljanje, Triglav Svetovanje, zavarovalno zastopanje, Triglav Avtoservis, družba za storitve in trgovino, Vse bo v redu, Zavod Zavarovalnice Triglav za družbeno odgovorne aktivnosti, Triglavko, zavarovalnozastopniška družba in Nama trgovsko podjetje. V začetku leta 2017 je Zavarovalnica Triglav z družbo KGAL Beteiligungsverwaltungs ustanovila družbo TRIGAL Ljubljana, katere dejavnost je upravljanje naložb in svetovalne storitve.

Nekatere od predhodno omenjenih družb so nadalje lastnice zavarovalnic in drugih družb s sedežem zunaj Slovenije. Tako je Triglav, INT, lastnica zavarovalnice na Hrvaškem, kjer ima v lasti zavarovalnico Triglav Osiguranje Zagreb in zavarovalnic, ki so registrirane na štirih trgih tretjih držav, in sicer v Bosni in Hercegovini – Triglav Osiguranje, Sarajevo in Triglav Osiguranje, Banja luka, v Srbiji – Triglav Osiguranje, Beograd, v Črni gori – Lovčen Osiguranje, Podgorica, in v Makedoniji – Triglav Osiguruvanje, Skopje. Družba Triglav INT je v letu 2017 povečala delež v zavarovalnicah Triglav Osiguranje, Zagreb, Triglav Osiguranje, Sarajevo, Lovčen Osiguranje Podgorica in Triglav Osiguruvanje, Skopje. Na makedonskem trgu sta družba Triglav INT in zavarovalnica Triglav Osiguruvanje Skopje ustanovili novo življenjsko zavarovalnico Triglav Osiguruvanje Život, Skopje, ki je bila prvič vključena v letne konsolidirane računovodske izkaze Skupine Triglav za leto 2017.

Tudi zavarovalnice, ki so v lasti Triglav, INT, Ljubljana, so udeležene v zavarovalnicah oziroma drugih družbah. Tako je Zavarovalnica Lovčen osiguranje Podgorica 100-odstotna lastnica zavarovalnice Lovčen životna osiguranja, Podgorica.

Medtem ko je družba Triglav, INT, Ljubljana, neposredna lastnica zavarovalnic s sedežem zunaj Republike Slovenije, pa so nekatere družbe, katerih lastnica je Zavarovalnica Triglav, neposredne lastnice določenih družb, ki niso zavarovalnice. Poleg prej omenjenega vstopa družbe Triglav, INT, in zavarovalnice Triglav Osiguruvanje Skopje na trg življenjskih zavarovanj v Makedoniji, je Skupna pokojninska družba s Penzijskim rezervnim fondom Republike Srpske iz Banja Luke, z Evropsko banko za obnovo in razvoj in s Skla-

dom za razvoj podjetništva vstopila na trg pokojninskih zavarovanj v Bosni in Hercegovini, saj je v Banja luki ustanovila Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom.

Bruto obračunana zavarovalna premija Skupine Triglav je v letu 2017 znašala skoraj milijardo EUR in je bila tako za 6,8 odstotka večja kot v letu 2016, ko je znašala 936 mio. EUR. Ostaja vodilna zavarovalnica v regiji Adria, ki jo sestavljajo Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Črna gora in Makedonija.

Drugi skupini je nadrejena Pozavarovalnica Sava. Skupina Sava Re ima drugi najmočnejši tržni položaj na slovenskem zavarovalnem trgu in pomemben položaj na trgih jugovzhodne Evrope.

Poleg Save Re, ki je obvladujoča družba, je na dan 31. 12. 2017 zavarovalniški del skupine Sava Re sestavljalo še sedem zavarovalnic s sedežem v Sloveniji in državah Adria regije ter pokojninska družba v Sloveniji. Na slovenskem zavarovalniškem trgu Pozavarovalnica Sava obvladuje Zavarovalnico Sava ter je bila na dan 31. decembra 2017 tudi 100-odstotna lastnica Save pokojninske družbe. Za Zavarovalnico Sava je bilo leto 2017 prvo polno leto poslovanja po združitvi štirih zavarovalnic ter spremembi imena in celostne grafične podobe[19]. Poleg navedene odvisne zavarovalne družbe, registrirane v Sloveniji, je imela Pozavarovalnica Sava na dan 31. decembra 2017 v skupini še šest odvisnih družb – zavarovalnic, registriranih na štirih trgih tretjih držav. To so v Srbiji Zavarovalnica Sava neživotno osiguranje in Sava življenjsko osiguranje, na Kosovem Illiyria in Illiyria Life Kosovo, Sava Montenegro Črna gora in Sava osiguruvanje Makedonija. Poleg (po)zavarovalniškega dela in pokojninske družbe skupina Pozavarovalnice Sava obsega tudi t. i. druge družbe, in sicer Illyria Hospital (družba na Kosovem, ki ima v lasti zemljišče, trenutno pa ne opravlja nobene dejavnosti in je v 100-odstotni lasti Save Re), Sava Car (družba za opravljanje tehničnih pregledov, v 100-odstotni lasti črnogorske zavarovalnice Sava osiguranje), Sava Agent (družba za sklepanje zavarovanj, ravno tako v 100-odstotni lasti zavarovalnice Sava Montenegro), Sava Station (družba za opravljanje tehničnih pregledov, v 100-odstotni lasti makedonske zavarovalnice Sava osiguruvanje), in ZS Svetovanje (specializirana agencija za trženje življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Sava, v 100-odstotni lasti Zavarovalnice Sava)[20].

Sava Re je 2. 11. 2017 podpisala pogodbo za odkup 75-odstotnega lastniškega deleža v družbi TBS TEAM 24. Družba TBS TEAM 24 se ukvarja z organizacije asistence v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji. Z nakupom te družbe je skupina Sava Re vstopila na trg asistenčnih storitev in pridobila klicni center z dolgoletnimi izkušnjami iz opravljanja asistenčnih storitev.

Za razširitev dejavnosti pokojninskih zavarovanj je Sava Re v decembru 2017 podpisala kupoprodajno pogodbo med prodajalcema NLB, d. d., Ljubljana in NLB banka AD Skopje ter kupcem Savo Re za 100-odstotni delež družbe NLB Nov penzijski fond AD Skopje. NLB NPF upravlja pokojninske sklade 2. in 3. stebra v Republiki Makedoniji. S tem skupina Sava vstopa s to dejavnostjo na makedonski trg. Širitev obsega pokojninskih zavarovanj ostaja strateška usmeritev Save Re, katere cilj je, da s prevzemi postane drugi ponudnik pokojninskih produktov v regiji.

Zavarovalnica Sava je decembra začela tržiti zdravstvena zavarovanja in tako vstopila na trg zdravstvenih zavarovanj.

Sava Re je v letu 2017 povečala svoj lastniški delež v Zavarovalnici Sava z 99,74 % na 100 %.

Nadalje je Sava Re marca 2018 pridobila soglasje Narodne banke Srbije in potrebna dovoljenja preostalih regulatorjev za nakup 92,94-odstotnega deleža srbske družbe Energoprojekt Garant. Sava Re namerava po nakupu večinskega deleža in izvedenih vseh nadaljnjih potrebnih korakih za pridobitev 100-odstotnega lastniškega deleža pripojiti prevzeto družbo obstoječi odvisni družbi, srbski premoženjski zavarovalnici Sava neživotno osiguranje.

V letu 2017 je Skupina Sava Re realizirala 517,2 mio. EUR kosmate premije, kar predstavlja 5,5-odstotno povečanje glede na preteklo leto.

[19] Konec leta 2016 je v okviru skupine Sava RE prišlo do velike spremembe, povezane z združevanjem štirih zavarovalnic, to je Zavarovalnice Maribor, d. d., Zavarovalnice Tilia, d. d., in Velebit osiguranje ter Velebit životno osiguranje s sedežem v Republiki Hrvatski. Omenjen postopek je trajal že daljši čas, leto 2016 pa je tisto, v katerem je prišlo do zaključnih formalnih korakov, ki so bili podlaga za dejansko združitev. 2. 11. 2016 se je ta postopek uradno končal, saj je bila v sodni register vpisana zgoraj opisana združitev zavarovalnic in sprememba firme »Zavarovalnica Maribor, d. d.,« v »Zavarovalnica Sava, d. d.«. Posle hrvaških Velebitov pa nadaljuje podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem.

[20] Družbi ZS Svetovanje in ZS Vivus sta se oktobra 2017 združili v ZS Svetovanje.

Tretjo skupino predstavlja nadrejena zavarovalnica Adriatic Slovenica (AS)[21] in njej podrejene oziroma odvisne družbe. Poleg obvladujoče matične družbe Adriatic Slovenica Zavarovalna družba, d. d., sestavljajo skupino direktno odvisne družbe KD skladi, d. o. o., KD IT, d. o. o., Prospera, d. o. o., Viz, d. o. o., Zdravje AS, d. o. o., in Agent, d. o. o., ter Permanens, d. o. o. (v likvidaciji), ki so v 100-odstotni lasti AS. AS neživotno osiguranje, a. d. o., v likvidaciji, Beograd je bila 26. decembra 2017 izbrisana iz registra. Odvisna družba KD Skladi, d. o. o., ima v posredno odvisnih družbah KD Fondovi, a. d., Skopje 94,6-odstotni in v družbi KD Locusta Fondovi, d. o. o., Zagreb 80-odstotni delež kapitala. Matična družba ima v podjetju Nama trgovsko podjetje, d. d., Slovenija 48,51-odstotni delež.

V okviru skupine Adriatic Slovenica se kot ključni izvajata zavarovalna dejavnost in dejavnost upravljanje premoženja. Druge dejavnosti družb, ki tvorijo skupino, služijo kot podpora ključnima dejavnostma. V zavarovalni dejavnosti v Sloveniji deluje Adriatic Slovenica. AS svoje storitve ponuja večinsko v Sloveniji, v manjšem delu pa na Hrvaškem prek podružnice, ki je vstopila na hrvaški trg dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj. Obračunana kosmata zavarovalna premija v letu 2017 je znašala 303,8 mio. EUR.

Upravljanje premoženja oziroma upravljanje investicijskih skladov v Sloveniji izvaja hčerinska družba KD skladi, d. o. o., Ljubljana, katere osnovna dejavnost je upravljanje investicijskih skladov in drugih portfeljev. Družba je na dan 31. 12. 2017 upravljala KD Krovni sklad s 16 podskladi. Zunaj Slovenije delujeta še dve družbi za upravljanje, ki skupaj upravljata 18 investicijskih skladov, od tega 14 vzajemnih skladov na Hrvaškem (KD Locusta Fondovi, d. o. o., Zagreb) in 4 vzajemne sklade v Makedoniji (KD Fondovi a. d. Skopje). Leta 2017 je družba razširila poslovanje na področje delovanja nepremičninskih skladov, ko je 14. 7. 2017 prejela dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za opravljanje storitev upravljanja alternativnega investicijskega – nepremičninskega sklada. V Sloveniji družba KD Skladi upravlja s 721 mio. evrov sredstev, na Hrvaškem s 56 mio. evrov in v Makedoniji s 16 mio. evrov sredstev.

Podporne manjše družbe Skupine AS v Sloveniji so odvisne družbe VIZ, d. o. o., ki se ukvarja s prodajo zavarovanj, Prospera, družba za izterjavo, d. o. o., Zdravje AS, d. o. o., ki se ukvarja s specialistično zunajbolnišnično zdravstveno dejavnostjo, Agent, d. o. o., ki opravlja storitve zavarovalnega zastopanja in KD IT, d. o. o., ki nudi storitve IT za AS kot naročnika in je v postopku pripojitve k matični družbi. V postopku likvidacije je na Hrvaškem še družba Permanens, d. o. o., v likvidaciji, pri čemer so dejavnosti družbe prešle na podružnico Zagreb. Navedena družba je bila eden od ključnih prodajnih kanalov družbe KD življenjsko osiguranje. Zaradi konsolidacije prodajne dejavnosti v Podružnici Zagreb je v postopku prostovoljne likvidacije.

Četrto zavarovalniško skupino predstavlja Prva osebna zavarovalnica, ki ji je nadrejena družba Skupina Prva, d. d.

Poleg obstoja skupin, katerim je nadrejena zavarovalnica oziroma druga družba, ki je registrirana v Sloveniji, so tudi nekatere zavarovalnice, ki imajo sedež v Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije. Takšna je Merkur zavarovalnica, katere matična družba je Merkur Versicherung AG Graz iz Avstrije, GRAWE zavarovalnica, ki je hčerinska družba avstrijske zavarovalnice GRAZER Wechselseitige Versicherung AG in GENERALI zavarovalnica, d. d., katere obvladujoča družba je Assicurazioni Generali, S. p. A.

[21] AS in Skupina AS sta del Skupine KD Group.

6. DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI

Agencija nadzira tudi Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ ter Škodni sklad in Odškodninski urad, ki sta organizirana v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja.

Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ je bil ustanovljen leta 1994 na podlagi dovoljenja Ministrstva za finance Republike Slovenije. Pool je gospodarsko interesno združenje, katerega temeljni cilj je uresničevati zavarovalne, sozavarovalne in pozavarovalne dejavnosti v povezavi z jedrskimi napravami oziroma uporabo jedrske energije v miroljubne namene, in sicer v državi in tujini. Pool izvaja svojo dejavnost z obračunavanjem premij za zavarovanja iz države in pozavarovanja iz tujine ter tudi z izplačevanjem odškodnin oziroma zavarovalnin v povezavi s temi zavarovanji oziroma s pozavarovanji in hranjenjem ter z uporabo teh sredstev med poslovnim letom, da bi lahko poravnal svoje obveznosti na podlagi škod zavarovancem iz države in pozavarovancem iz tujine. V pravnem prometu Pool nastopa v svojem imenu in za račun svojih članic. Za obveznosti, ki jih prevzema Pool, odgovarjajo njegove članice. V Pool so bile v letu 2017 včlanjene štiri zavarovalnice in obe pozavarovalnici. Obračunana kosmata premija je znašala 3,34 mio. EUR, kar je za 0,01 mio. EUR več kot leto pred tem; od tega je 1,24 mio. EUR deležev pozavarovateljev v pozavarovalnih premijah v državi in 2,10 mio. EUR deležev pozavarovateljev v pozavarovalnih premijah v tujini. Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ je v letu 2017 izkazal le 6.911 EUR škod iz pozavarovalnih pogodb.

Škodni sklad je odgovoren za plačilo škod oziroma zavarovalnin, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih vozil, nezavarovanih zrakoplovov ali drugih letalnih naprav in nezavarovanih čolnov, in odškodnin oziroma zavarovalnin, ki jih utrpijo potniki nezavarovanega javnega prevoznega sredstva. Odškodninskih zahtevkov ne rešuje, ampak jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Od povzročitelja ali lastnika nezavarovanega motornega vozila prek pooblaščene zavarovalnice zahteva povrnitev izplačane odškodnine. Financira se na podlagi prispevkov, ki jih prispevajo zavarovalnice, ki sklepajo obvezna zavarovanja v prometu. Prispevek posamezne zavarovalnice je sorazmeren deležu v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj. V letu 2017 je bilo iz naslova nezavarovanih in neznanih motornih vozil obravnavanih 264 zahtevkov, pri čemer so 185 škod povzročili vozniki nezavarovanih motornih vozil, kar v primerjavi z letom 2016 predstavlja 25 zahtevkov manj ali zmanjšanje zadev za 11,9 %, 79 škod pa vozniki neznanih motornih vozil, kar je 21 škod manj kot leta 2016 ali zmanjšanje zadev za 21 %. Iz preostalih zavarovalnih vrst, pri katerih tudi obstoji odgovornost Škodnega sklada, ta v letu 2017 ni obravnaval nobenih zahtevkov.

Odškodninski urad je samostojna organizacijska enota Slovenskega zavarovalnega združenja, GIZ, katerega delovanje se izvaja prek službe Biroja zelene karte in službe Škodnega urada. Namenjen je plačilu odškodnin oškodovancem s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če je bila nesreča povzročena v drugi državi članici EU oziroma v tretjih državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte, pa tudi plačilu zahtevkov za povračilo odškodninskih uradov držav članic EU, če gre za obveznost iz zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnice, članice združenja. Obveznosti Odškodninskega urada veljajo za vse obveznosti iz prometnih nesreč od 1. 5. 2004. Odškodninski urad sam ne rešuje odškodninskih zahtevkov, ampak jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Odškodninski urad se financira s prispevki, ki jih plačujejo zavarovalnice na podlagi letnega načrta in je sorazmeren deležu v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj avtomobilske odgovornosti. V letu 2017 je bilo obravnavanih skupno 10 zadev, od tega iz naslova nezavarovanih vozil šest, dve iz naslova neznanih vozil in dve zadevi iz naslova sklenjenega zavarovanja avtomobilske odgovornosti pri tuji zavarovalnici za škodo v tujini.

II. LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2017

KAZALO

I. UVOD 63

II. POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR 64

1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE 64

1.1. Ustanovitev in pravni položaj Agencije 64

1.2. Organi Agencije 64

1.2.1. Strokovni svet Agencije 64

1.2.2. Direktor Agencije 65

1.3. Naloge Agencije 65

2. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE 67

2.1. Notranja organizacija in podatki o zaposlenih 67

2.2. Financiranje Agencije 70

3. POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDAJA AGENCIJA 71

4. IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI UKREPI NADZORA 74

4.1. Preverjanje poročil in obvestil 74

4.2. Pregledi poslovanja 74

4.3. Izrekanje ukrepov nadzora 75

4.4. Nadzor ravnanja tržnih udeležencev 76

5. SODNI POSTOPKI 77

5.1. Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije 77

5.2. Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije 77

5.3. Drugi sodni postopki 77

6. DELO AGENCIJE NA PODROČJU TRANSPOZICIJE EVROPSKE ZAKONODAJE 78

6.1. Delo na zakonodajnem področju 78

6.2. Delo na področju nadzora, ki temelji na tveganjih 78

7. DELO AGENCIJE NA DRUGIH ZAKONODAJNIH PODROČJIH 79

7.1. Delo na področju priprave zakonov 79

7.2. Delo na področju priprave podzakonskih predpisov 79

8 POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DOMAČIMI IN S TUJIMI NADZORNIMI ORGANI 80

8.1. Sodelovanje z domačimi in s tujim nadzornimi organi 80

8.2. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA 81

8.3. Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS 81

9. POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH 82

9.1. Poročanje drugim nadzornim organom in ustanovam 82

9.2. Delo na področju informacijske tehnologije 82

9.3. Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov 82

9.4. Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih 83

10. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV Z DELOM AGENCIJE 84

III. LETNI OBRAČUN ZA LETO 2017 (revidirani podatki) 85
1. RAČUNOVODSKI IZKAZI 91

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 91
2.1. Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom 91
2.2. Opisna pojasnila k računovodskim izkazom 91
2.2.1. Uporabljene temeljne računovodske predpostavke 91
2.2.2. Financiranje 92
2.3. Pojasnila računovodskih izkazov 92
2.3.1. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 96
2.3.2. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2017

Priloge:
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov 99
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 100
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 101
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 102
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 105
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev 106
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil 107

I. UVOD

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija) pripravlja in objavlja Letno poročilo Agencije za leto 2017. Letno poročilo Agencije sestavljata Letno poročilo o delu, ki ga Agencija pripravi na podlagi 490. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15; v nadaljevanju: ZZavar-1), in Letni obračun, ki ga Agencija pripravi na podlagi 514. člena ZZavar-1.

Letno poročilo o delu Agencije v letu 2017, ki ga je skladno s 501. členom ZZavar-1 sprejel strokovni svet Agencije, obsega opis pravnega položaja, nalog in organov Agencije, poročilo o notranji organizaciji in financiranju Agencije, poročilo o izdanih dovoljenjih za opravljanje zavarovalnih poslov in o drugih dovoljenjih, ki jih izdaja Agencija, poročilo o izvajanju nadzora in izrečenih ukrepih nadzora, poročilo o delu Agencije na področju uvedbe Solventnosti II ter na področju prenosa Direktive o distribuciji zavarovanj, poročilo o sodelovanju Agencije z domačimi in tujimi nadzornimi organi, poročilo o delu na zakonodajnem področju, poročilo o sodnih postopkih in o drugih dejavnostih Agencije v letu 2017. Agencija o svojem delu letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije.

Letni obračun obsega računovodske izkaze Agencije za leto 2017, pojasnila k računovodskim izkazom in poročilo neodvisnega revizorja. Na podlagi 514. člena ZZavar-1 strokovni svet Agencije sprejme letni obračun za prejšnje leto do 31. marca vsakega leta. Letni obračun Agencije mora pregledati pooblaščeni revizor. Agencija z letnim obračunom seznani ministra, pristojnega za finance, in Državni zbor Republike Slovenije. Računovodski izkazi so sestavni del Letnega poročila in se objavijo.

Podatki v tem poročilu se praviloma nanašajo na poslovno leto 2017, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih z delom Agencije.

II. POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE

1.1. Ustanovitev in pravni položaj Agencije

Agencija je bila ustanovljena 1. junija 2000, ko je Vlada Republike Slovenije na podlagi Zakona o zavarovalništvu imenovala strokovni svet in direktorja Agencije. Agencija je nadaljevala delo Urada za zavarovalni nadzor, ki je bil ustanovljen leta 1995 kot organ v sestavi Ministrstva za finance.

Glavni cilj nadzora, ki ga opravlja Agencija, je zaščita zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb. Agencija ta cilj dosega z opravljanjem nadzora nad zavarovalnicami in drugimi subjekti nadzora ter s tem preverja, da zavarovalnice in drugi subjekti poslujejo zakonito ter skladno s pravili o obvladovanju tveganj. Nadzorne aktivnosti Agencije so usmerjene v prihodnost in k tveganjem zavarovalnic.

Temeljne naloge Agencije so spodbujanje gospodarske varnosti in finančne trdnosti subjektov nadzora, prispevanje k primerni ravni zaščite zdajšnjih in prihodnjih zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb ter zagotavljanje, da bodo zavarovalnice z visoko verjetnostjo zmožne pravočasno izpolnjevati svoje obveznosti do zavarovancev in zavarovalcev.

Z namenom doseganja teh ciljev Agencija izdaja raznovrstna dovoljenja na področju zavarovalništva in pripravlja ter sprejema podzakonske predpise, ki so pravna podlaga za njeno delovanje in za nadzor zavarovalnega trga v Republiki Sloveniji.

Agencija je pravna oseba, ki je pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna ter za svoje delo odgovorna Državnemu zboru Republike Slovenije.

Sedež Agencije je v Ljubljani, na Trgu republike 3.

1.2. Organi Agencije

Organa Agencije sta strokovni svet Agencije in direktor.

1.2.1 Strokovni svet Agencije

Strokovni svet Agencije sestavljajo predsednik strokovnega sveta in štirje člani, ki jih na predlog Vlade Republike Slovenije imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Člani strokovnega sveta Agencije so imenovani za obdobje šestih let in so lahko po poteku mandata ponovno imenovani. Direktor Agencije je član strokovnega sveta Agencije in lahko tudi predsednik strokovnega sveta Agencije.

Strokovni svet Agencije odloča o dovoljenjih in soglasjih ter o drugih posamičnih zadevah, o katerih odloča Agencija, če ni v ZZavar-1 ali drugem zakonu določeno drugače, sprejema predpise, kadar to določa zakon, poslovnik Agencije, poročilo o stanju na področju zavarovalništva, letno poročilo o delu Agencije, letni načrt dela strokovnih služb Agencije, letni obračun Agencije in finančni načrt Agencije.

Strokovni svet Agencije je v letu 2017 deloval v naslednji sestavi:

- Sergej Simoniti, predsednik do 22. 11. 2017;
- mag. Gorazd Čibej, član; od 23. 11. 2017 predsednik;
- dr. Miran Jus, član do 19. 6. 2017;
- mag. Andrej Zupančič, član;
- Primož Damjanovič, član;
- Florjan Lorger, član od 20.6.2017 naprej.

V letu 2017 se je strokovni svet Agencije sešel na 20 sejah in opravil 9 dopisnih sej.

Za postopke odločanja Agencije se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo; 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13), če ni v ZZavar-1 določeno drugače. Organa postopka sta senat in predsednik senata. Člani strokovnega sveta Agencije so obenem tudi člani senata. Senat odloča o posamičnih zadevah, razen če zakon za posamezno zadevo ne določa, da o njej odloča predsednik senata.

1.2.2. Direktor Agencije

Direktorja Agencije na predlog Vlade Republike Slovenije za dobo šestih let imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Direktor Agencije zastopa in predstavlja Agencijo, vodi njeno poslovanje, organizira njeno delo in delo njenih strokovnih služb ter izvršuje druge naloge, če ni v ZZavar-1 določeno, da je za izvrševanje teh nalog pristojen drug organ Agencije. V letu 2017 je funkcijo direktorja Agencije opravljal Sergej Simoniti. V decembru 2017 je Vlada Republike Slovenije za vršilca dolžnosti direktorja Agencije imenovala mag. Gorazda Čibeja. Mag. Gorazd Čibej je mandat nastopil 1. 1. 2018 za obdobje 6 mesecev oziroma do imenovanja novega direktorja Agencije.

1.3. Naloge Agencije

ZZavar-1 določa, da Agencija na njegovi podlagi izdaja predpise in izvaja nadzor nad zavarovalnicami, zavarovalnozastopniškimi in zavarovalnoposredniškimi družbami ter zavarovalnimi zastopniki in posredniki. Agencija je pristojna tudi za izvajanje nadzora nad pravnimi osebami, povezanimi z zavarovalnico, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem zavarovalnic. Pristojna je tudi za opravljanje nadzora nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini ter zavarovalnim in mešanim zavarovalnim holdingom.

Nadalje opravlja nadzor tudi nad poslovanjem Jedrskega poola in nad poslovanjem Slovenskega zavarovalnega združenja v delu, ki se nanaša na poslovanje Škodnega sklada in Odškodninskega urada.

Skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 46/13 – ZIPRS1314-A, 63/13 – ZIUPTDSV, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 111/13 – ZMEPIZ-1, 44/14, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZIUPTDSV-A, 97/14 – ZMEPIZ-1A, 95/14 – ZUJF-C, 31/15 - ZISDU-3, 90/15 - ZIUPTD, 90/15 - ZUPPJS16, 96/15 - ZIPRS1617, 102/15, 42/16 - odl. US, 80/16 - ZIPRS1718, 88/16 - ZUPPJS17, 40/17, 23/17, 75/17 - ZIUPTD-A, 65/17 in 71/17 - ZIPRS1819; v nadaljevanju: ZPIZ-2) je Agencija pristojna za izdajo dovoljenj pokojninskim družbam, za izvajanje nadzora nad njihovim poslovanjem in poslovanjem zavarovalnic, ki izvajajo dodatno pokojninsko zavarovanje, ter za izdajo podzakonskih predpisov. Prav tako Agencija na podlagi 354. člena ZPIZ-2 opravlja nadzor nad izplačevalci poklicnih pokojnin.

Poleg tega Agencija na podlagi 23. člena Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09 in 32/16) nadzira še poslovanje Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije.

Na podlagi Zakona o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13) Agencija opravlja tudi dopolnilni nadzor nad nadzorovano osebo s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je na vrhu finančnega konglomerata oziroma ji je nadrejen finančni holding.

Na podlagi določil Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (Uradni list RS, št. 100/13; v nadaljevanju: ZMbNFS) Agencija sodeluje v Odboru za finančno stabilnost, v katerem so predstavniki vseh treh slovenskih nadzornih organov subjektov finančnega sektorja. Poleg tega je Agencija pristojna, da na

podlagi tega zakona izvaja makrobonitetni nadzor nad finančnimi družbami s spremljanjem, z zbiranjem ter s preverjanjem poročil in obvestil finančnih družb, z izvajanjem pregledov poslovanja finančnih družb, z izrekanjem ukrepov nadzora skladno s področnimi zakoni ter izrekanjem makrobonitetnih nadzornih ukrepov in instrumentov skladno s tem zakonom.

Agencija na podlagi pristojnosti, ki ji jih daje zakonodaja, opravlja nadzor zlasti z rednim preverjanjem poročil in obvestil, ki jih prejme od zavezancev za poročanje, ter z opravljanjem pregledov poslovanja.

Osnovne naloge Agencije so:

1. izdaja dovoljenj za opravljanje zavarovalnih poslov;
2. zdaja dovoljenj za spremembo zavarovalne vrste;
3. izdaja dovoljenj za povečanje osnovnega kapitala s stvarnim vložkom – z delnicami druge zavarovalnice;
4. izdaja dovoljenj za pridobitev kvalificiranega deleža;
5. izdaja dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave oziroma za izvršnega člana upravnega odbora;
6. izdaja dovoljenj za prevzem oziroma prenos zavarovalnih pogodb;
7. izdaja dovoljenj za združitev oziroma delitev;
8. izdaja dovoljenj za ustanovitev podružnice v tujini;
9. izdaja dovoljenj za prekoračitev omejitev dovoljenih naložb v pokojninski družbi;
10. izdaja dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
11. izdaja soglasij k metodi ter spremembam metode porazdelitve prihodkov in odhodkov med zavarovalnima skupinama premoženjskih in življenjskih zavarovanj;
12. izdaja soglasij k statutu in pravilniku o volitvah v skupščino zastopnikov vzajemne zavarovalnice;
13. izdaja soglasij k zavarovalnostatističnim standardom;
14. nadzor zavarovalnic, pokojninskih družb, zavarovalnih zastopnikov, zavarovalnih posrednikov, Jedrskega poola, Škodnega sklada in Odškodninskega urada pri Slovenskem zavarovalnem združenju ter izrekanje nadzornih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev in nepravilnosti;
15. priprava podzakonskih predpisov na podlagi zavarovalne in pokojninske zakonodaje;
16. vodenje obveznih registrov subjektov nadzora;
17. vodenje postopkov o prekrških za kršitve ZZavar-1;
18. sodelovanje z drugimi nadzornimi organi.

Od vključitve Slovenije v Evropsko unijo (EU) 1. maja 2004 lahko zavarovalnice in zavarovalni posredniki iz Evropskega gospodarskega območja (angl.: European Economic Area – EEA) neposredno opravljajo zavarovalne posle v Republiki Sloveniji. Prav tako lahko slovenske zavarovalnice in zavarovalni posredniki te storitve opravljajo na trgih držav članic. S tem dejstvom so se pristojnosti Agencije razširile čez meje ozemlja Republike Slovenije, saj Agencija v določenem delu nadzira poslovanje slovenskih zavarovalnic pri njihovem delovanju na tujih trgih in vodi evidenco vseh ponudnikov zavarovalnih storitev na trgu Republike Slovenije.

2. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE

2.1. Notranja organizacija in podatki o zaposlenih

Agencija je na podlagi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Agencije iz novembra leta 2015 organizirana v šest sektorjev in en oddelek, in sicer Sektor za regulativo politike in analize; Sektor za nadzor; Sektor za zunanji nadzor; Sektor za izdajo dovoljenj; Sektor za pravne zadeve; Sektor za splošne zadeve in Oddelek za nadzor nad ravnanjem udeležencev na trgu.

Slika 1:
Notranjeorganizacijska sestava Agencije

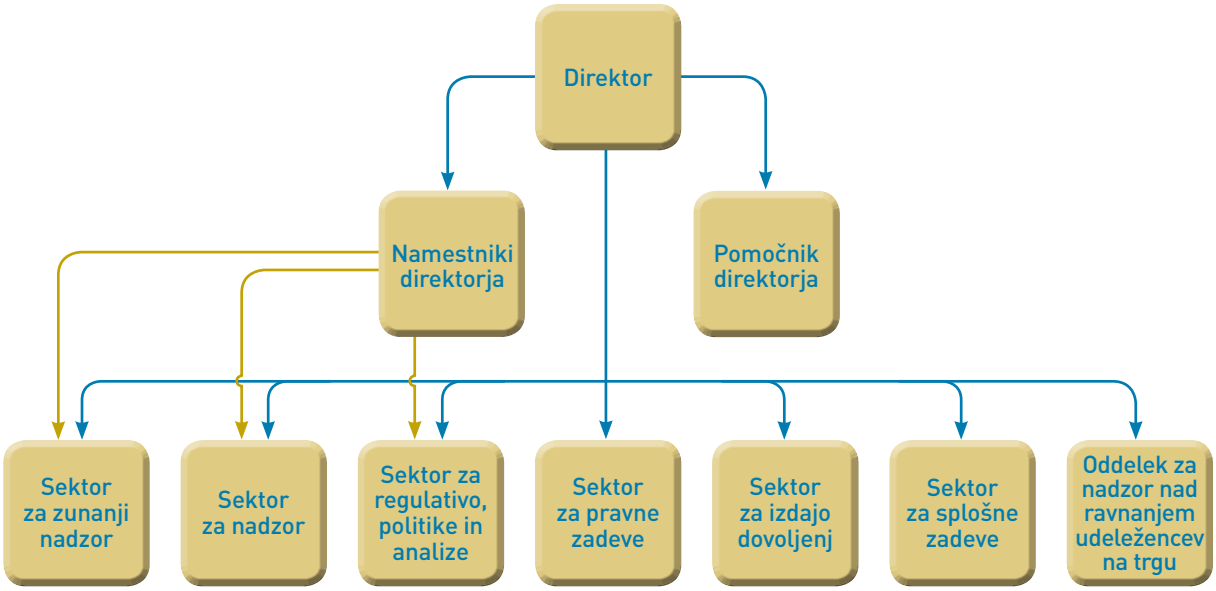

Vir: Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest

Pristojnosti organizacijskih enot v letu 2017 in do priprave tega poročila so opisane v nadaljevanju.

Sektor za regulativo, politike in analize pripravlja predvsem tržne analize z identifikacijo sistemskih tveganj, izvaja funkcije makrobonitetnega nadzora na podlagi zakona, ki ureja makrobonitetni nadzor, pripravlja poročila o stanju na področju zavarovalništva ter druga interna in eksterna poročila ter informacije o zavarovalniškem trgu, opravlja nadzor nad poročanjem in obveščanjem zavarovalnic, pozavarovalnic, pokojninskih družb ter subjektov, ki opravljajo zavarovalno zastopanje oziroma posredovanje, ter predlaga ukrepe z povezavi s svojimi ugotovitvami, pripravlja predloge sprememb zakonov in predloge podzakonskih predpisov, sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev in z drugimi domačimi nadzornimi organi; odgovoren je za posredovanje čezmejnih statistik, oblikuje politike nadzora, vsebino spletne strani Agencije in skrbi za vsebino s področja dela sektorja, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo ukrepom nadzora, ki jih je sektor pripravil, v okviru področja dela sektorja sodeluje z EIOPA (angl.: European Insurance and Occupational Pensions Authority), IAIS (angl.: International Association of Insurance Supervisors), z organi in ustanovami EU in EEA ter drugimi mednarodnimi nadzornimi organi in njihovimi združenji in z drugimi mednarodnimi ustanovami.

Sektor za nadzor opravlja predvsem nadzor nad poslovanjem subjektov, ki ga Agencija po zakonu opravlja s spremljanjem, z zbiranjem in s preverjanjem poročil ter obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so po zakonu dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah, opravlja nadzor zavarovalniških skupin in finančnih konglomeratov, opravlja dela in naloge, povezane s koordinacijo in sodelovanjem z nadzornimi organi držav članic in tretjih držav ter z drugimi organi, pristojnimi za nadzor nad članicami zavarovalniških skupin oziroma finančnih konglomeratov, predlaga in pripravlja ukrepe zoper

subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, opravlja dela in naloge, povezane z nadzorom nad delom podružnic zavarovalnic v Republiki Sloveniji ter nad delom zavarovalnic, ki opravljajo svoje storitve v Republiki Sloveniji neposredno, ter sodeluje s pristojnimi nadzornimi organi držav članic in tretjih držav, pripravlja Operativni letni načrt Agencije, izvaja skrbniško funkcijo skladno z internim aktom Operativni letni načrt, opravlja analizo poslovanja subjektov nadzora s pripravo ocene tveganj posameznega subjekta nadzora, opravlja nadzor po Uredbi EMIR (angl.: European Market Infrastructure Regulation), pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo ukrepom nadzora, ki jih je sektor pripravil, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi ustanovami v okviru EIOPA in nadzornimi ustanovami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in ustanovami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi ustanovami.

Sektor za zunanji nadzor predvsem opravlja preglede poslovanja subjektov nadzora ter dela in naloge, povezane s tem, pri čemer sodeluje z drugimi sektorji in vključuje v preglede delavce iz drugih sektorjev, opravlja organizacijo in vodenje nadzornih kolegijev, sodeluje na nadzornih kolegijih, ki jih organizirajo drugi nadzorni organi, predlaga in pripravlja ukrepe nadzora zoper subjekte nadzora na podlagi kršitev, ki so bile ugotovljene pri opravljanju pregledov poslovanja subjektov nadzora, sodeluje pri pripravi Operativnega letnega načrta Agencije, izvaja skrbniško funkcijo skladno z internim aktom Operativni letni načrt, vodi evidence s področja dela sektorja, med drugim tudi evidenco izdanih zapisnikov pregledov poslovanja subjektov nadzora, evidenco izrečenih ukrepov nadzora na podlagi opravljenih pregledov poslovanja subjektov nadzora in evidenco odpravljenih kršitev, vodi celotno dokumentacijo, prejeto pri pregledih poslovanja, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo ukrepom nadzora, ki jih je sektor pripravil, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi ustanovami v okviru EIOPA in nadzornimi ustanovami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in ustanovami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi ustanovami.

Sektor za izdajo dovoljenj pripravlja predvsem predloge odločitev o zahtevah za izdajo dovoljenj, soglasij, mnenj in odobritev, ki jih na podlagi zakona, ki ureja zavarovalništvo, in drugih zakonov zavarovalnicam, pozavarovalnicam, pokojninskim družbam, subjektom, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, in drugim vložnikom izdaja Agencija, pripravlja predloge odločitev o prenehanju dovoljenja subjektov nadzora, če se izpolnijo pogoji za prenehanje dovoljenja po samem zakonu, izvaja pregled izpolnjevanja pogojev za opravljanje funkcije članov nadzornega sveta oziroma upravnega odbora zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb, za katere zakon predpisuje pogoje za opravljanje funkcije, vodi registre izdanih dovoljenj, ki jih določa zakon, ki ureja zavarovalništvo, in druge evidence izdanih, odvzetih in prenehanih dovoljenj, soglasij, mnenj in odobritev, ažurno objavlja ustrezne registre na spletni strani Agencije, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo ukrepom nadzora, ki jih je sektor pripravil, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi ustanovami v okviru EIOPA in nadzornimi ustanovami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in ustanovami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi ustanovami.

Sektor za pravne zadeve vodi predvsem upravne postopke Agencije, opravlja pravni pregled predlogov zakonov in podzakonskih predpisov Agencije, opravlja pravni pregled predlogov internih predpisov Agencije, opravlja pravni pregled pri javnih razpisih/naročilih, vodi prekrškovne postopke v okviru pristojnosti Agencije, obravnava prejete pritožbe zoper ravnanje subjektov nadzora, v okviru pristojnosti Agencije opravlja naloge na področju preprečevanja pranja denarja, izdeluje pravna mnenja in nudi podporo pri razlagi predpisov, pripravlja vloge Agencije v sodnih in drugih postopkih, opravlja pravna dela in naloge v povezavi z izvrševanjem nalog in pristojnosti Agencije ter v povezavi s poslovanjem Agencije kot pravne osebe, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela Agencije, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi ustanovami v okviru EIOPE in nadzornimi ustanovami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in ustanovami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi ustanovami.

Sektor za splošne zadeve zagotavlja predvsem strokovno in administrativno podporo direktorju Agencije, opravlja naloge glavne pisarne in vložišča Agencije, pripravlja interne akte Agencije, opravlja naloge, ki se nanašajo na vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje celotnega informacijskega sistema ter informacijskovarnostnega sistema Agencije, skrbi za vzdrževanje in posodobitve spletne strani Agencije, opravlja

naloge s področja računovodskega in finančnega poslovanja Agencije, opravlja naloge z delovnopravnega področja, s področja javnega naročanja ter koordinira udeležbo delavcev Agencije na izobraževanjih in v delovnih skupinah v Sloveniji in tujini ter sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela.

Oddelek za nadzor nad ravnanjem udeležencev na trgu opravlja predvsem nadzor nad ravnanjem zavarovalnic pri ponujanju in trženju zavarovalnih produktov, ne glede na prodajno pot oziroma na komunikacijski kanal, ter nad obvladovanjem prodajnih poti, opravlja nadzor nad splošnimi zavarovalnimi pogoji in nad obveščanjem zavarovalcev, nad vzpostavitvijo in ustreznostjo internih postopkov za reševanje pritožb pri subjektih nadzora, nad ustreznostjo postopkov obravnavanja zavarovalnih primerov, nad zavarovalnimi zastopniki in posredniki, družbami, ki opravljajo storitve zavarovalnega zastopanja ali posredovanja, in bankami, ki opravljajo storitve zavarovalnega posredovanja, predlaga preglede poslovanja in sodeluje s Sektorjem za zunanji nadzor pri pregledih poslovanja v okviru področja dela oddelka, pripravlja predloge odločitev o prenehanju dovoljenja zavarovalnozastopniških oziroma posredniških družb, če se izpolnijo pogoji za prenehanje dovoljenja po zakonu, sodeluje pri vodenju registrov fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo posle oziroma storitve zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, v delu, ki se nanaša na spremembo oziroma izbris podatkov oziroma oseb, sodeluje pri pripravi Operativnega letnega načrta Agencije, prepozna slabe prakse na zavarovalnem trgu in opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela oddelka, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela, v okviru področja dela oddelka sodeluje z nadzornimi ustanovami v okviru EIOPA in nadzornimi ustanovami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in ustanovami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi ustanovami.

Na dan 31. 12. 2017 je bilo v Agenciji zaposlenih 42 delavcev, od tega eden z doktorskim nazivom s področja naravoslovnih ved, 15 z magistrskim nazivom (11 s področja ekonomije, dva s področja prava, eden s področja ekonomske informatike in eden s področja uprave), eden z magistrskim nazivom stroke s področja finančne matematike, 17 z univerzitetno izobrazbo, sedem z visokošolsko izobrazbo in eden s srednješolsko izobrazbo. Dodatna zaposlitev, ki jo je Agencija izvedla v letu 2017, je zaposlitev delavke za določen čas z razlogom nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu in dopustu za nego in varstvo otroka.

Preglednica 1:
Podatki o delavcih Agencije po stopnji strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2017 in 31. 12. 2017

Stopnja strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2017	31. 12. 2017
V. – srednja	1	1
VII. – visoka	6	7
VII. – univerzitetna	17	17
VII. – magisterij stroke	1	1
VIII. – magisterij znanosti	15	15
IX. - doktorat	1	1
Skupaj	41	42

Vir: Podatki Agencije

Preglednica 2:
Podatki o delavcih Agencije po nazivu strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2017 in 31. 12. 2017

Naziv strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2017	31. 12. 2017
Ekonomski tehnik	1	1
Diplomirani germanist	0	1
Diplomirani upravni organizator	3	3
Diplomirani ekonomist	3	3
Univerzitetni diplomirani ekonomist	8	8
Univerzitetni diplomirani inženir matematike	1	1
Univerzitetni diplomirani matematik	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	1	1
Univerzitetni diplomirani pravnik	3	3
Univerzitetni diplomirani sociolog	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir računalništva	2	2
Magister stroke	1	1
Magister znanosti	15	15
Doktor znanosti	1	1
Skupaj	**41**	**42**

Vir: Podatki Agencije

2.2. Financiranje Agencije

Osnova za financiranje Agencije so takse in nadomestila, ki jih določa Tarifa o taksah in nadomestilih (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljevanju: Tarifa). Tarifo sprejme strokovni svet Agencije, veljati pa začne, ko Agencija pridobi soglasje Vlade RS in objavi tarifo v Uradnem listu RS. V letu 2016 je začela veljati nova Tarifa, izdana na podlagi novega zakona o zavarovalništvu iz konca leta 2015, pri čemer so zavezanci, skladno z 11. členom Tarife, letno nadomestilo na podlagi spremenjene osnove začeli plačevati 1. januarja 2017.

Na podlagi Tarife je Agencija v letu 2017 zbrala 2.915.737 EUR sredstev od letnih nadomestil ter 145.014 EUR od taks in pavšalnih nadomestil. Navedeni prihodki obsegajo 99,96 odstotka celotnih prihodkov Agencije, preostalo pa so finančni prihodki in drugi prihodki Agencije.

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo in gospodarno ter učinkovito rabo sredstev Agencije opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

3. POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDAJA AGENCIJA

V letu 2017 je Agencija na podlagi določb ZZavar-1 in ZPIZ-2 odločala o raznovrstnih vprašanjih s področja delovanja subjektov nadzora.

Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letu 2017 so opisane v nadaljevanju, njihovo število v primerjavi z letom 2016 pa je prikazano v preglednici 3.

Agencija je na podlagi druge alineje prvega odstavka 28. člena ZZavar-1 dvema zavarovalnicama izdala soglasje k spremembi metode porazdelitve prihodkov in odhodkov.

Oseba, ki namerava neposredno ali posredno pridobiti delnice zavarovalnice ali pokojninske družbe, na podlagi katerih bi dosegla ali presegla kvalificirani delež, mora pred pridobitvijo takega deleža na podlagi 31. člena ZZavar-1 oziroma 332. člena ZPIZ-2 pridobiti dovoljenje Agencije. Agencija je v letu 2017 izdala eno dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v pozavarovalnici, in sicer dovoljenje za pridobitev neposrednega deleža v kapitalu, ki je enak ali večji od kvalificiranega deleža in manjši od 20 %, oziroma neposrednega deleža glasovalnih pravic, ki je enak ali večji od kvalificiranega deleža in manjši od 20 %.

Nadalje je Agencija zavrnila zahtevo za pridobitev kvalificiranega deleža v eni pozavarovalnici, in sicer za pridobitev neposrednega ali posrednega deleža v kapitalu, ki je skupaj enak ali večji od 20 % in manjši od ene tretjine, oziroma neposrednega ali posrednega deleža glasovalnih pravic, ki je enak ali večji od 20 % in manjši od ene tretjine.

Na podlagi četrtega odstavka 59. člena ZZavar-1 je Agencija izdala osem dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici. Eno zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici je Agencija zavrnila.

Skladno s šestim odstavkom 59. člena ZZavar-1 je Agencija izdala osem ugotovitvenih odločb o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici.

Agencija je na podlagi 65. člena ZZavar v letu 2017 izdala eno dovoljenje za ustanovitev zavarovalnice, in sicer dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil.

Poleg tega je Agencija na podlagi drugega odstavka 118. člena ZZavar-1 izdala dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v dodatni zavarovalni vrsti, in sicer v zavarovalni vrsti nezgodna zavarovanja. Agencija je na podlagi prvega odstavka 113. člena ZZavar-1 eni zavarovalnici izdala tudi dovoljenje za opravljanje pozavarovalnih poslov v zavarovalni skupini premoženjskih zavarovanj.

Na podlagi 122. člena ZZavar-1 je Agencija izdala eno odločbo o prenehanju opravljanja zavarovalnih poslov, in sicer v zavarovalni vrsti življenjsko zavarovanje iz 19. točke drugega odstavka 7. člena ZZavar-1 in v zavarovalni vrsti življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem iz 21. točke drugega odstavka 7. člena ZZavar-1.

Na podlagi točke (d) prvega odstavka 73. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. 10. 2014 o dopolnitvi Direktive 2009-138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju delavnosti zavarovanja in pozavarovanja je bila pozavarovalnici izdana odločba za predhodno odobritev vračila postavke lastnih virov sredstev. Na podlagi točke (h) prvega odstavka 71. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. 10. 2014 o dopolnitvi Direktive 2009-138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju delavnosti zavarovanja in pozavarovanja pa je bila zavarovalnici izdana odločba za predhodno odobritev vračila postavke lastnih virov sredstev.

Na podlagi tretjega odstavka 304. člena v povezavi s šestim odstavkom 323. člena ZPIZ-2 je Agencija v letu 2017 dvema zavarovalnicama in eni pokojninski družbi izdala soglasja k pravilom upravljanja skladov dodatnih pokojninskih zavarovanj.

Agencija je v letu 2017 skupno izdala 596 dovoljenj na področju opravljanja poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Od tega je bilo 187 dovoljenj izdanih zavarovalnozastopniškim in posredniškim družbam ter samostojnim podjetnikom za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja in posredovanja in družbam, ki opravljajo posle sklepanja zavarovanj, ki so v neposredni zvezi z glavno dejavnostjo, ki jo opravljajo, 409 dovoljenj pa je bilo izdanih fizičnim osebam za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja.

Agencija je na podlagi petega odstavka 558. člena ZZavar-1 v letu 2017 izdala dve predhodni mnenji za izdajo dovoljenja za opravljanje posredovanja pri prodaji zavarovalnih polic.

Dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja na podlagi četrtega odstavka 570. člena ZZavar-1 preneha veljati, če zavarovalnozastopniška oziroma posredniška družba ne začne poslovati v šestih mesecih od izdaje dovoljenja, če preneha z opravljanjem dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja za več kot eno leto, z začetkom stečajnega postopka oziroma prisilne likvidacije, z izbrisom zavarovalnozastopniške ali posredniške družbe iz sodnega ali drugega ustreznega registra ali s prejemom izjave zavarovalnozastopniške ali posredniške družbe, da je prenehala opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja ali posredovanja in dokazila o vpisu spremembe dejavnosti v sodni ali drug ustrezen register ali o sprejetju sklepa pristojnega organa, kadar tak vpis ni predviden. Agencija v tem primeru izda ugotovitveno odločbo o prenehanju dovoljenja. V letu 2017 je Agencija na podlagi ugotovitev izdala 231 tovrstnih ugotovitvenih odločb.

Agencija je v letu 2017 zavrgla pet zahtev za izdajo dovoljenja s področja opravljanja poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, saj niso bile podane procesne predpostavke za odločanje o zahtevah, ter zavrnila tri zahteve za izdajo dovoljenja zaradi neizpolnjevanja zakonskih pogojev.

Nadalje je Agencija na podlagi drugega odstavka 642. člena ZZavar-1 izdala ugotovitveno odločbo o pridobitvi dovoljenja za dejavnosti zavarovalnega oziroma pozavarovalnega poola.

Poleg navedenih upravnih postopkov je Agencija v letu 2017 obravnavala tudi obvestili dveh zavarovalnic o nameravanem začetku neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju druge oziroma drugih držav članic Evropske unije. Agencija je v letu 2017 na podlagi zahtev, prejetih od nadzornih ustanov drugih držav članic EU, notificirala opravljanje storitev 50 zavarovalnicam in podružnicam teh zavarovalnic v drugih državah članicah Evropske unije, ki so za opravljanje zavarovalnih poslov registrirane v svojih državah in lahko na podlagi notifikacije neposredno opravljajo posle na območju Republike Slovenije. Agencija skladno s predpisi redno posodablja register oseb, ki opravljajo zavarovalno dejavnost na ozemlju Republike Slovenije. Register je javno dostopen na spletnih straneh Agencije.

Preglednica 3:
Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letih 2016 in 2017

Vrsta dovoljenja	2016	2017
Soglasje k metodi porazdelitve prihodkov in odhodkov	2	2
Dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici/pokojninski družbi	1	1
Odločba o zavrnitvi zahteve za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici/pokojninski družbi	1	1
Ugotovitvena odločba o prenehanju veljavnosti dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža	3	0
Dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici/pokojninski družbi	4	8
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave	10	8
Odločba o zavrnitvi zahteve za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici/pokojninski družbi	0	1
Odločba o pripojitvi zavarovalnice	1	0
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov (ustanovitev)	0	1
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	1	1
Dovoljenje za opravljanje pozavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	3	1
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje zavarovalnih poslov	2	1
Odločba za predhodno odobritev vračila postavke lastnih virov sredstev	1	2
Soglasje k pravilom upravljanja	3	3
Dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja/posredovanja (fizične osebe)	777	409
Dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja/posredovanja (pravne osebe)	154	187
Predhodno mnenje za izdajo dovoljenja za opravljanje posredovanja pri prodaji zavarovalnih polic	0	2
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	321	231
Zavrnitev oziroma zavrženje izdaje dovoljenja za opravljanje poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	10	5
Ugotovitvena odločba o pridobitvi dovoljenja za opravljanje funkcije člana poslovodstva zavarovalnega oziroma pozavarovalnega poola	1	0
Dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega oziroma pozavarovalnega poola	0	1
Odločba o odobritvi nadomestitve standardiziranih parametrov s parametri zavarovalnice	1	0
SKUPAJ	**1.296**	**865**

Vir: podatki Agencije

Iz preglednice izhaja, da je Agencija v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 izdala 431 manj odločb. Med odločbami se je najbolj zmanjšalo število dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja.

4. IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI UKREPI NADZORA

Agencija opravlja nadzor zlasti s spremljanjem ter preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so ji dolžne poročati na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov, ter z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora. Kadar Agencija pri opravljanju nadzora ugotovi kršitve ZZavar-1 oziroma drugih predpisov, ki urejajo poslovanje subjektov nadzora, subjektu nadzora z odredbo naloži, da kršitve oziroma nepravilnosti odpravi ali da odpravi ali opusti določena dejanja.

4.1. Preverjanje poročil in obvestil

Agencija na podlagi zakona prejema redna in izredna poročila. Redna poročila se nanašajo na periodična poročanja o poslovanju subjektov nadzora. Subjekti nadzora v informacijski sistem Agencije predajajo različne vrste rednih poročil: poročila na osnovi evropske direktive Solventnost 2, kvalitativna poročila in druga poročila, predpisana z zakonodajo.

Izredna poročila se nanašajo na poročila, ki jih zahteva Agencija (kot izvajanje ukrepov nadzora ali kot dodatno poročanje posameznega subjekta nadzora), ter na občasna poročila, ki so jih subjekti nadzora dolžni pošiljati Agenciji (na primer poročila o sklicu in sklepih skupščine ter o spremembah v organih upravljanja).

Pri poročanju Agencija spremlja pravočasnost in pravilnost poročanja zavarovalnic ter s podrobnejšo analizo in z navzkrižnim nadzorom ugotavlja morebitne vsebinske nepravilnosti. Če ugotovi kršitve in nepravilnosti pri poročanju, pozove subjekt nadzora, da jih odpravi, lahko pa take ugotovitve pripeljejo tudi do podrobnejšega nadzora s pregledom poslovanja. Agencija je v septembru 2017 implementirala programsko opremo za poročanje subjektov nadzora. Novosti programske opreme so podrobneje opisane v poglavju Delo na področju informacijske tehnologije.

4.2. Pregledi poslovanja

S pregledi poslovanja Agencija preverja, ali njeni nadzorovanci poslujejo tako, da je zagotovljena zaščita zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb. Pregledi poslovanja so lahko celoviti, usmerjeni na posamezna tvegana področja pri posameznem subjektu ali tematski. Poleg tega, da Agencija zagotavlja redne preglede poslovanja v okviru triletnega cikla, pri načrtovanju upošteva tudi informacije na podlagi spremljanja poročil in obvestil iz rednega poročanja, pobude drugih sektorjev v povezavi z izvajanjem nalog Agencije, informacije na podlagi ocen tveganj subjektov nadzora pa tudi informacije iz javno razpoložljivih virov. Agencija pri izvajanju pregledov poslovanja po potrebi sodeluje z drugimi slovenskimi in s tujimi nadzorniki. Pregledi poslovanja omogočajo predvsem preveritev poslovanja v praksi ter zagotovitev podatkov in informacij, s katerimi Agencija ne razpolaga na podlagi rednega poročanja.

Na podlagi ugotovitev strokovnih služb pri ugotovljenih nesmotrnostih, nedoslednostih in kršitvah pri poslovanju subjektov nadzora Agencija izdaja ukrepe nadzora. Strokovne službe spremljajo odpravljanje nesmotrnosti, nedoslednosti in kršitev, kar obsega preverjanje poročil o odpravi kršitev in tudi morebitne ponovne preglede poslovanja v obsegu, potrebnem za ugotovitev, ali so kršitve odpravljene.

Odprti postopek iz leta 2014 je bil v letu 2017 končan z zavrnitvijo tožbe na Upravnem sodišču. Postopek pri subjektu nadzora iz leta 2015 je še vedno odprt in je v fazi odprave kršitev po izdani odredbi. Od devetih odprtih postopkov pri subjektih nadzora iz leta 2016 jih je bilo v letu 2017 končanih osem (trije z dopisom o zaključku pregleda poslovanja, eden z ugotovitveno odločbo o odpravi kršitev, trije z internimi zapisniki, eden s sklepom o ustavitvi postopka in dopisom o zaključku pregleda poslovanja, ki pa je bil izdan v prvem tednu leta 2018), le en subjekt je v fazi odprave kršitev po izdanem obvestilu.

V letu 2017 je Agencija načrtovala 15 pregledov poslovanja, od tega šest pri zavarovalnicah, šest pri zavarovalnozastopniških oziroma posredniških družbah in tri s tujimi nadzorniki. Začetih je bilo vseh 15 načrtovanih pregledov; v istem letu jih je bilo končanih 10, od tega:

- pri zavarovalnicah:
- en pregled je bil končan s tremi dopisi o zaključku pregleda poslovanja,
- drugi z dopisom o zaključku pregleda poslovanja;
- pri zavarovalnozastopniških oziroma posredniških družbah:
- šest pregledov je bilo zaključenih z dopisom o zaključku pregleda poslovanja;
- dva pregleda s tujimi nadzorniki sta bila končana z zapisniki.

Agencija je v letu 2017 dodatno - na osnovi pregledov iz leta 2016 – zavarovalnicam izdala tri odredbe o odpravi kršitev in dve obvestili o nameravanem ukrepu nadzora; rok za odpravo kršitev se izteče v letu 2018, zato je skupno število odprtih zadev pri zavarovalnicah deset (pet na osnovi pregledov iz 2017, pet na osnovi pregledov iz 2016).

Konec leta 2017 je bilo torej skupno odprtih dvanajst pregledov; eden začet v letu 2015 (odredba), eden začet v letu 2016 (obvestilo), pet začetih na osnovi ugotovitev iz pregledov leta 2016 in pet začetih na osnovi načrta iz leta 2017. Pri tem je treba upoštevati, da od začetka do konca pregleda včasih mine več časa, ker morajo imeti subjekti nadzora dovolj časa za odpravo kršitev in/ali pa je potreben njihov večji vložek za odpravo kršitev.

4.3. Izrekanje ukrepov nadzora

Agencija je v letu 2017 izrekala ukrepe nadzora na podlagi ugotovitev pregledov poslovanja na podlagi izsledkov iz rednih in izrednih poročil ter na podlagi javno dostopnih informacij. Na podlagi 434. člena ZZavar-1 je Agencija izrekala ukrepe nadzora po uradni dolžnosti.

Z ZZavar-1 sta bila na novo uvedena dva ukrepa nadzora: priporočilo in opozorilo. Agencija izda priporočilo upravi zavarovalnice za izboljšanje poslovanja zavarovalnice, če pri pregledu poslovanja ugotovi nesmotrnosti ali nedoslednosti pri poslovanju zavarovalnice, ki nimajo značilnosti kršitve predpisov. Agencija namesto odredbe o odpravi kršitev izda opozorilo, v katerem zavarovalnico opozori, če pri pregledu poslovanja ugotovi kršitve predpisov, vendar te kršitve po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov. Agencija je v letu 2017 izdala eno priporočilo in osem opozoril, ki so se nanašala predvsem odpravo kršitev, ki jih je Agencija ugotovila na podlagi pregledov poslovanja in v povezavi z nepravilnim poročanjem subjektov nadzora.

Agencija je v letu 2017 izdala 14 obvestil pred izdajo odredbe o odpravi kršitev. Obvestilo Agencija izda na podlagi zahteve za poročanje in pravil upravnega postopka, da se subjekt nadzora lahko v določenem roku izreče o dejstvih in okoliščinah, navedenih v obvestilu, ki so pomembne za izdajo odredbe o odpravi kršitev. Če zavarovalnica odpravi kršitev, ki je navedena v obvestilu, o tem v istem roku pisno in z dokazili obvesti Agencijo. Agencija preuči prejeto izjavo in priložene listine. Če ugotovi, da ni izkazano, da so kršitve podane, ali je izkazano, da so bile odpravljene, izda sklep o ustavitvi postopka ukrepa nadzora. Agencija je na podlagi ugotovitve, da so bile kršitve odpravljene, ustavila trinajst postopkov izreka ukrepa nadzora.

Agencija je različnim subjektom nadzora v letu 2017 izdala 10 odredb o odpravi kršitev. Kršitve so se nanašale na določila ZZavar-1, in sicer glede razkritja višine provizij na zavarovalnih policah; glede opravljanja dejavnost zavarovalnega posredovanja za zavarovalnice prek družb, ki niso imele dovoljenja Agencije; glede članov nadzornega sveta, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev; glede vrednotenja naložb; glede skupščine; glede uskladitve naložb z zakonodajo in glede sistema upravljanja.

Agencija je v letu 2017 izdala eno ugotovitveno odločbo o odpravi kršitev.

Agencija je izdala dve odločbi o začetku postopka za odvzem dovoljenja zavarovalnoposredniški družbi zaradi ponavljajoče se kršitve obveznosti poročanja in obveščanja. Zavarovalnoposredniški družbi nista odpravili kršitev, zato je Agencija posredniškima družbama odvzela dovoljenje.

Agencija je izdala štiri odločbe o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja zaradi pravnomočne obsodbe in hujših kršitev poslovnih običajev.

Agencija je izdala tri odločbe o odvzemu dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja. Eno dovoljenje je bilo odvzeto zavarovalnemu zastopniku zaradi hujših kršitev dobrih poslovnih običajev pri opravljanju poslov zavarovalnega zastopanja, dve dovoljenji pa sta bili odvzeti zaradi pravnomočne obsodbe.

Na področju prekrškovnega prava je Agencija v letu 2017 z odločbo o prekršku zavarovalnoposredniški družbi izdala opomin, ker vodstveni organ ni izvedel vseh potrebnih pravnih ukrepov, s katerimi bi zagotovil ustrezno dolžno nadzorstvo nad spoštovanjem določil ZZavar-1. Prav tako je Agencija izdala eno opozorilo samostojnemu podjetniku posamezniku, ker Agenciji ni posredoval kopij polic zavarovanja odgovornosti ter ni poročal o sestavi in obsegu posredniških poslov.

Zbirni pregled stanja s primerjavo s predhodnim letom povzemamo v preglednici 4.

Preglednica 4:
Podatki o izrekih ukrepov nadzora v letih 2016 in 2017

VRSTA UKREPA	2016	2017
Priporočilo, opozorilo	2	9
Obvestilo pred izdajo odredbe o odpravi kršitev	26	14
Odredba o odpravi kršitev	4	10
Odločba o ugovoru proti odredbi	2	0
Odločba o začetku postopka za odvzem dovoljenja	1	5
Odločba o odvzemu dovoljenja	4	5
Ugotovitvena odločba o odpravi kršitev	7	1
Sklep o ustavitvi postopka	10	13
SKUPAJ	**54**	**57**

Vir: podatki Agencije

Vidimo, da je Agencija v letu 2017 izdala 57 ukrepov nadzora. V primerjavi z letom 2016 je bilo v letu 2017 izdanih predvsem več opozoril in odredb o odpravi kršitev.

4.4. Nadzor ravnanja tržnih udeležencev

Na področju nadzora ravnanja tržnih udeležencev je Agencija v letu 2017 izvajala aktivnosti, vezane na pripravo in implementacijo zakonodaje s področja nadzora tržnih udeležencev.

Delo na tem področju je obsegalo predvsem sodelovanje z Ministrstvom za finance in drugimi deležniki pri prenosu zahtev IDD v ZZavar-1. Na podlagi zahtev IDD je Agencija preučila tudi potrebnost sprememb podzakonskih in drugih aktov na tem področju ter pristopila k pripravi predlogov sprememb obstoječih podzakonskih aktov oziroma k oblikovanju predlogov novih podzakonskih aktov, ki jih bo treba sprejeti v letu 2018.

Agencija je poleg tega opravljala tudi redne naloge nadzora ravnanja tržnih udeležencev, ki vključujejo analize trga in ravnanja tržnih udeležencev ter vodenje postopkov pri ugotovljenih kršitvah. V tem kontekstu je Agencija v letu 2017 izvajala preglede poslovanja posrednikov na področju, na katerem Agencija ugotavlja kršitve veljavne zakonodaje.

5. SODNI POSTOPKI

5.1. Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije

Na dan 1. 1. 2017 je bila Agencija pri Upravnem sodišču Republike Slovenije stranka v štirih postopkih.

V avgustu 2015 je Agencija prejela tožbo subjekta nadzora, s katero ta izpodbija odločbo Agencije, s katero je Agencija odločila o ugovoru zoper izdano odredbo o odpravi kršitev v povezavi z vrednotenjem naložb. Konec februarja 2017 je Agencija prejela odločitev Upravnega sodišča, s katero je sodišče tožbo rešilo ugodno za Agencijo. Maja 2016 sta dva člana nadzornega sveta vložila tožbo zoper odločbo o ugovoru, s katero je senat Agencije potrdil odredbo o odpravi kršitev, v kateri je bilo ugotovljeno, da člana nadzornega sveta ne izpolnjujeta pogojev za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta zavarovalnice. Agencija je sodbi prejela v maju in juniju 2017. Sodišče je obe tožbi zavrnilo.

Novembra 2016 je bila vložena tožba zoper odločbo, s katero je senat Agencije zavrnil izdajo dovoljenja za kvalificiran delež v pozavarovalnici. Prav tako je bila septembra 2017 vložena tožba zoper odločbo, s katero je senat Agencije zavrnil zahtevo za izdajo dovoljenja za kvalificiran delež v pozavarovalnici.

Na dan 31. 12. 2017 je bila Agencija pri Upravnem sodišču Republike Slovenije stranka v dveh postopkih.

5.2. Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije

Po stanju na dan 1. 1. 2017 je imela Agencija pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije odprta dva postopka na podlagi zahtev za revizijo v povezavi z vprašanjem spreminjanja premije med trajanjem zavarovalne pogodbe, ki sta ju subjekta nadzora vložila v letu 2014 zoper odločitvi Upravnega sodišča Republike Slovenije, ki je s sodbo zavrnilo tožbi subjektov nadzora zoper odločbi Agencije. Konec januarja in začetek februarja 2017 je Agencija prejela odločitvi Vrhovnega sodišča, s katerima je sodišče zahtevi za revizijo zavrnilo.

Na dan 31. 12. 2017 Agencija pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije ni imela odprtih postopkov.

5.3. Drugi sodni postopki

Agencija je imela na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani na dan 31. 12. 2017 odprt en delovnopravni spor. Delovnopravni spor poteka zoper Agencijo, v njem pa je bila izdana prva sodba v letu 2015. Zoper to sodbo sta se pritožili Agencija in nasprotna stranka. V maju 2016 je Višje delovno in socialno sodišče pritožbama ugodilo in zadevo vrnilo v ponovno sojenje prvostopenjskemu sodišču; to je julija 2016 izdalo drugo sodbo. Tudi zoper to sodbo sta se pritožili Agencija in nasprotna stranka, pri čemer je Višje delovno in socialno sodišče izdalo sodbo. Zoper sodbo je nasprotna stranka vložila revizijo, pri čemer o reviziji Vrhovno sodišče RS še ni odločilo. V povezavi z navedeno zadevo je Agencija kot stranski udeleženec udeležena tudi v drugem postopku pred Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani, v katerega je vstopila v letu 2015. Agencija je zoper sodbo vložila pritožbo pri Višjem delovnem in socialnem sodišču ter nato še revizijo, ki jo je v januarju 2018 Vrhovno sodišče RS zavrnilo.

6. DELO AGENCIJE NA PODROČJU TRANSPOZICIJE EVROPSKE ZAKONODAJE

6.1. Delo na zakonodajnem področju

Na zakonodajnem področju je bila Agencija v letu 2017 močno vpeta v proces priprave Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zavarovalništvu (predlog ZZavar-1A).

Z ZZavar-1A bo v letu 2018 v ZZavar-1 implementirana Direktiva (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (v nadaljevanju: IDD), s čimer bodo zahteve IDD stopile v veljavo tudi na območju RS. IDD ima več ciljev, od katerih predvsem poudarjamo:

- večje varstvo potrošnikov pri distribuciji zavarovalnih produktov kakor tudi skozi dejavnosti v povezavi s pripravo zavarovalnih produktov in hkrati enako raven varstva potrošnikov ne glede na distribucijski kanal;
- zagotovitev visoke ravni strokovnosti in usposobljenosti ter stalnega usposabljanja zavarovalnih posrednikov ter s tem enakih konkurenčnih pogojev za vse distributerje;
- možnost zavarovalnih zastopnikov in posrednikov, da bodo v vsej EU prosto poslovali, ter hkrati zagotovitev pristojnim organom držav članic vsa potrebna sredstva za zagotovitev pravilnega poslovanja zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov;
- višje zahteve za distribucijo zavarovalnih naložbenih produktov;
- določitev pravil, ki bodo preprečevala, da bi nasprotja interesov, s katerimi se srečujejo distributerji zavarovanj, škodovala interesom strank;
- zahteve glede informacij in razkritij, ki morajo biti posredovane strankam;
- prodajo zavarovalnih produktov bo moral vedno spremljati test zahtev in potreb strank, ob svetovanju pri prodaji zavarovalnega produkta pa tudi osebno priporočilo distributerja.

S predlogom ZZavar-1A se odpravljajo tudi ugotovljene pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri uporabi ZZavar-1 in se zagotovi ustreznejša implementacija nekaterih določb Direktive Solventnost II.

6.2. Delo na področju nadzora, ki temelji na tveganjih

Agencija je že v letu 2015 začela vpeljevati načela nadzora, temelječega na tveganjih; to je oblika nadzora, ki je usmerjena k tveganjem in v prihodnost in ki ga je nadaljevala tudi v letu 2017. Agencija je na podlagi poročanja zavarovalnic v letu 2017 izvajala sklope nadzornih aktivnosti, ki so podrobneje opisani v nadaljevanju.

Agencija redno izvaja nadzorne postopke, s katerimi zagotavlja pregled kvantitativnih in kvalitativnih podatkov ter informacij, ki so jih zavarovalnice pripravile skladno z zahtevami Solventnosti II. Prejete podatke na podlagi poročanj v letu 2017 in informacij je Agencija pregledala z vidika pravilnosti in popolnosti glede na zahteve Solventnosti II. Zavarovalnice, pri katerih je ugotovila nepravilnosti, nejasnosti ali pomanjkljivosti, je Agencija o tem pisno obvestila, jih pozvala k njihovi odpravi in ponovnemu poročanju popravljenih podatkov oziroma informacij.

Poleg navedenih aktivnosti je Agencija na podlagi interno opredeljene Metodologije za oceno tveganj subjektov nadzora v letu 2017 opravljala nadzor, ki temelji na tveganjih. Pri tem je prepoznala najpomembnejša tveganja posameznih subjektov nadzora. Hkrati so ti postopki oblikovani na način, ki zagotavlja, da bo Agencija postopke nadzora izvajala objektivno, sledljivo in transparentno, upoštevaje velikost, obseg in naravo poslov ter profil tveganj posameznega subjekta nadzora. Skupina strokovnjakov v okviru ocene tveganj analizira poslovni model in preuči poglavitne segmente poslovanja posameznega subjekta. Tako so v presojo vključena tudi vsa opredeljena področja pregleda iz drugega odstavka 36. člena Direktive Solventnost II. Agencija je v okviru tega dela nadzora izdelala kompozitno oceno tveganj in trend tveganja, ki skupaj predstavljata v prihodnost usmerjeno regulatorno oceno. Tako pridobljena regulatorna ocena Agenciji omogoča prioritizacijo nadzorniških aktivnosti ter obenem pomaga pri zgodnjem odkrivanju in odpravljanju potencialnih žarišč na ravni posameznega subjekta nadzora in na ravni zavarovalnega sektorja.

Pridobljeni podatki obenem služijo kot osnova za identifikacijo tveganj za finančno stabilnost za potrebe dela Odbora za finančno stabilnost.

7. DELO AGENCIJE NA DRUGIH ZAKONODAJNIH PODROČJIH

7.1. Delo na področju priprave zakonov

Agencija je bila v letu 2017 na zaprosilo oziroma na lastno pobudo vključena tudi v proces sprejemanja in spreminjanja drugih predpisov, ki se jih delo Agencije dotika oziroma ki vplivajo na delo Agencije neposredno ali posredno. Spremenjeni predpisi, našteti v nadaljevanju, tako vplivajo na poslovanje subjektov nadzora Agencije:

1. Zakon o izvajanju Uredbe (EU) o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (ZIUDPNP);
2. Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2);
3. Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1);
4. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih agencijah;
5. Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS);
6. Zakon o informacijski varnosti (ZIV);
7. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vseevropskem osebnem pokojninskem produktu (PEPP)
8. Zakon o trgu finančnih instrumentov-1 (ZTFI-1);
9. Zakon o izvajanju Uredbe (EU) o preglednosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji in ponovne uporabe;
10. Uredba o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 v povezavi z obveznostjo kliringa, opustitvijo obveznosti kliringa, zahtevami za poročanje, tehnikami za zmanjšanje tveganja za izvedene finančne instrumente OTC, ki niso poravnani prek centralno nasprotne stranke, registracijo in nadzorom repozitorijev sklenjenih poslov in zahtev za repozitorije, sklenjenih poslov;
11. Zakon o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti strank (ZPSVIKOB);
12. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP-C);
13. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku (ZPP-E);
14. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi uredb (EU) št. 1095/2010, (EU) št. 648/2012 in (EU) 2015/2365 in direktiv 98/26/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC;
15. Delegirana uredba Komisije (EU) o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta v povezavi z zahtevami glede nadzora in upravljanja produktov za zavarovalnice in distributerje zavarovalnih produktov (DU POG);
16. Delegirana uredba Komisije (EU) o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta v povezavi z zahtevami po informacijah in pravil poslovanja, ki veljajo za distribucijo zavarovalnih naložbenih produktov (DU IBIPs);
17. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov in Direktive 2009/138/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II);
18. Delegirana uredba EU o regulativnih kapitalskih zahtevah;
19. Uredba Evropskega Parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1095/2010 o ustanovitvi evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 v povezavi s postopki in z organi, ki sodelujejo pri izdaji dovoljenja CNS, in zahtevami za priznanje CNS iz tretjih držav.

7.2. Delo na področju priprave podzakonskih predpisov

Agencija v letu 2017 ni izdala podzakonskih predpisov.

8. POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DOMAČIMI IN S TUJIMI NADZORNIMI ORGANI

8.1. Sodelovanje z domačimi in s tujim nadzornimi organi

Agencija pri svojem delu redno sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, s Slovenskim zavarovalnim združenjem, Slovenskim inštitutom za revizijo, z Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem, Uradom za preprečevanje pranja denarja in s Komisijo za preprečevanje korupcije.

Poleg sodelovanja z nadzornimi organi Agencija pri opravljanju svojega dela redno sodeluje tudi z ministrstvi, katerih delo pokriva tudi področje zavarovalništva, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvom za zdravje.

Skladno s Pravilnikom o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov so imeli člani Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov v sestavi viceguverner Banke Slovenije oziroma direktor Oddelka za bančni nadzor Banke Slovenije, direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev in direktor Agencije v letu 2017 štiri srečanja. Skladno z drugim odstavkom 6. člena Pravilnika dolžnost sklicevanja sestankov in priprave zapisnika vsako leto preide na drug nadzorni organ. V letu 2017 je te naloge izvajala Agencija za trg vrednostnih papirjev, v letu 2018 pa jih bo prevzela Agencija.

Skladno z določili ZMbNFS deluje Odbor za finančno stabilnost, ki je pristojen za oblikovanje makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji. Cilj delovanja odbora je prispevati k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, vključno z okrepitvijo njegove odpornosti in zmanjšanjem kopičenja sistemskih tveganj, ter tako zagotoviti vzdržen prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti. Člani odbora so: guverner BS in viceguverner, pristojen za nadzor bančnega poslovanja, direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev in njegov namestnik, direktor Agencije in njegov namestnik ter dva predstavnika Ministrstva za finance, ki pa nimata glasovalne pravice. Člani odbora so pri svojem odločanju neodvisni in niso zavezani k upoštevanju navodil svojih nadrejenih, državnih ali drugih organov. Za svoje delo je odbor odgovoren izključno Državnemu zboru Republike Slovenije, ki mu poroča enkrat letno. Odbor po potrebi poroča tudi organom Evropske unije in Evropskemu odboru za sistemska tveganja. Guverner BS je predsednik odbora in predseduje sejam odbora. Odbor odloča na sejah, ki jih predsednik odbora navadno skliče štirikrat letno. Ob zaznanih potrebah se lahko skličejo dodatne seje odbora, tudi na pobudo drugih članov odbora. Odbor za finančno stabilnost se je v letu 2017 sešel na štirih sejah. Agencija na sejah odbora sodeluje s pripravo prikazov tveganj zavarovalniškega sektorja na krovni ravni, pa tudi z analizami posameznih tveganj. Predstavniki Agencije so se v letu 2017 skupaj z drugimi člani Odbora za finančno stabilnost udeleževali tudi sej Generalnega odbora (angl.: General Board) Evropskega odbora za sistemska tveganja (angl.: ESRB). Zaradi povečanega zanimanja javnosti za metode veriženja podatkovnih blokov (angl.: blockchain) in kriptovalute je Odbor za finančno stabilnost v letu 2017 oblikoval posebni delovni skupini za finančno tehnologijo (angl. fintech) in za kibernetsko varnost, v katerih sodelujejo tudi predstavniki Agencije.

Agencija je bila v letu 2017 vključena v projekte Urada za preprečevanje pranja denarja v delu, ki se nanaša na zavarovalniški sektor. Sodelovala je pri posodobitvi Poročila o izvedbi nacionalne ocene tveganja Republike Slovenije za pranje denarja in financiranje terorizma s podatki za leto 2014 in 2015 za poglavje ranljivost zavarovalniškega sektorja. Poleg tega je sodelovala v petem krogu ocenjevanja Odbora strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje uspešnosti ukrepov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma - MONEYVAL z vidika ureditve področja preprečevanja pranja denarja v zavarovalniškem sektorju. Ocenjevanje je temeljilo na priporočilih Financial Action Task Force (FATF).

Agencija sodeluje tudi z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega gospodarskega prostora in republik nekdanje Jugoslavije. V okviru medsebojnega sodelovanja Agencija tudi neformalno svetuje nekaterim nadzornim organom glede uvajanja zavarovalniške zakonodaje.

Zaposleni na Agenciji so tudi v letu 2017 dejavno sodelovali na kolegijih nadzornikov (angl.: College Meeting) zavarovalnih skupin iz držav članic Evropske unije, ki imajo hčerinske družbe v Republiki Sloveniji, in sicer skupine Merkur zavarovalnice, Zavarovalnice Grawe in Zavarovalnice Generali.

8.2. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA

EIOPA je bila kot Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine ustanovljena 1. 1. 2011 z Uredbo Evropskega Parlamenta in Sveta z 9. novembra 2010 (angl.: Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Supervisory Authority (ESA)) in je nadomestila dotedanji CEIOPS (angl.: Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors). Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine je bil ustanovljen hkrati z Evropskim bančnim organom (angl.: European Banking Authority – EBA) ter Evropskim organom za vrednostne papirje in finančne trge (angl.: European Securities and Markets Authority – ESMA) kot odziv na svetovno finančno krizo. Glavna naloga EIOPA je povezava med nacionalnimi nadzornimi organi s ciljem poenotiti nadzorno regulativo oziroma zakonodajo in nadzorne prakse. Organi vodenja EIOPA so predsednik (angl.: Chairman), izvršni direktor (angl.: Executive Director), Odbor nadzornikov (angl.: Board of Supervisors) in Upravni odbor (angl.: Management Board).

Predsednik EIOPA je bil v letu 2017 predstavnik portugalske nadzorne ustanove, izvršni direktor pa je od marca 2016 predstavnik italijanske nadzorne ustanove. Upravni odbor EIOPA poleg predsednika sestavlja še šest izvoljenih predstavnikov nadzorov držav članic. V letu 2016 so upravni odbor EIOPA sestavljali predstavniki iz Nemčije, Romunije, Italije, Slovaške, Belgije in Francije.

V letu 2017 je Agencija sodelovala na šestih zasedanjih Odbora nadzornikov, ki ga sestavljajo vsi predstojniki zavarovalnih nadzorov držav članic in ki so potekala v Frankfurtu.

Zaradi uvedbe Solventnosti II s 1. 1. 2016 je v letu 2016 EIOPA izvedla notranjo reorganizacijo, ki je obsegala sistem stalnih delovnih skupin in tudi reorganizacijo organizacijskih enot EIOPE. V letu 2017 se je skladno s sklepom Odbora nadzornikov, obstoječim usmerjevalnim odborom (angl.: Steering Committee), pridružil še Odbor za usmerjanje nadzornih aktivnosti (angl.: Supervisory Steering Committee), Odbor za zavarovalno politiko pa se je preimenoval v Odbor za usmerjanje politik (angl.: Policy Steering Committee) in razširil področje delovanja tudi na pokojninska zavarovanja. Člani vseh treh odborov so lahko le člani Odbora nadzornikov ali njihovi namestniki, odbori pa so namenjeni usmerjanju dela tekočih projektov, rednemu spremljanju njihovega dela in obravnavi smotrnosti novih predlaganih projektov.

Poleg usmerjevalnih odborov v okviru EIOPE so v letu 2017 delovale še naslednje projektne skupine:

- Skupina za IT in podatke (angl.: IT and Data Committee);
- Skupina za varstvo potrošnikov in finančne inovacije (angl.: Committee on Consumer Protection and Financial Innovation);
- Skupina za osebne pokojnine (angl.: Task Force on Personal Pensions).

Na ravni nacionalnih nadzornih organov so v letu 2016 začele delovati tudi t. i. ekspertne skupine (angl.: Expert Network), ki združujejo strokovnjake za kvantitativne zahteve, upravljanje tveganj, podatkov, notranjih modelov in finančne stabilnosti. Ti strokovnjaki, zaposleni pri nacionalnih nadzornih organih, sodelujejo pri izvajanju implementacijskih aktivnosti, izmenjavi informacij glede regulative in oblikovanju odgovorov na tehnična in vsebinska vprašanja, ki jih subjekti nadzora in drugi deležniki posredujejo nacionalnim nadzornim organom ali EIOPI. V letu 2017 sta se obstoječim petim ekspertnim skupinam pridružili še dve, in sicer ekspertna skupina za računovodstvo in ekspertna skupina za pokojnine.

Zaposleni Agencije so v letu 2017 aktivno sodelovali v Odboru za tveganja in finančno stabilnost, ekspertnih skupinah in pri projektu pregleda ustreznosti izračuna kapitalskih zahtev (angl.: SCR review).

8.3. Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS

Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov, ustanovljeno leta 1993, združuje zavarovalne nadzornike iz več kot 200 držav in opazovalce. IAIS objavlja osnovna načela zavarovalništva (angl.: Insurance Core Principles), standarde in usmeritve ter organizira izobraževanja in druge oblike podpore, potrebne za učinkovito delo zavarovalnih nadzornikov. IAIS sodeluje z drugimi telesi, ki objavljajo standarde nadzora, reguliranja in poslovanja v finančnem sektorju, ter mednarodnimi organizacijami, ki si prizadevajo za finančno stabilnost. Znotraj IAIS delujejo Komisija za finančno stabilnost s Tehnično komisijo, Implementacijska komisija, Proračunska komisija in Revizijska komisija s Komisijo za tveganja. Prvi dve komisiji sestavlja

tudi veliko delovnih skupin, pri čemer je bil prejšnji direktor Agencije član Delovne skupine za upravljanje (angl.: Governance Working Group) in Delovne skupine za nadzor nad ravnanjem udeležencev na trgu (angl.: Market Conduct Working Group) ter predsednik Delovne skupine za finančno vključitev (angl.: Financial Inclusion Working Group), ki deluje v okviru Implementacijske komisije. Zaposleni Agencije so v letu 2017 izvajali aktivnosti v okviru Implementacijske komisije, Delovne skupine za ravnanje udeležencev na trgu in Delovne skupine za pokojninska zavarovanja.

Poleg tega sta se dva zaposlena udeležila letne konference IAIS.

9. POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH

9.1. Poročanje drugim nadzornim organom in ustanovam

Agencija skladno s predpisi in z dogovori redno pripravlja poročila za domače in tuje nadzorne organe. Agencija redno poroča o stanju na zavarovalnem trgu Banki Slovenije, in sicer v okviru četrtletnih standardiziranih poročil, štirikrat letno o stanju na trgu poroča tudi Statističnemu uradu Republike Slovenije, štirikrat letno pripravi poročilo o izvajanju pokojninskih zavarovanj za Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Poleg tega Agencija redno polletno pripravlja poročila o stanju na zavarovalniškem trgu in ločeno o stanju na trgu pokojninskih zavarovanj za EIOPO. Enkrat letno Agencija pripravlja tudi ločena poročila o poslovanju slovenskih zavarovalnic in pokojninskih družb za potrebe Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

9.2. Delo na področju informacijske tehnologije

Agencija je v letu 2016 objavila javno naročilo za nakup nove programske opreme za potrebe poročanja. V septembru 2017 je bila implementacija programske opreme končana v roku ter podpisan primopredajni zapisnik. Nova programska oprema vsebuje tudi funkcionalnosti, ki niso bile na voljo v prejšnji različici programske opreme: pregled S2-obrazcev, avtomatsko posredovanje digitalno podpisanih podatkov na EIOPA ter Banko Slovenije, avtomatsko pripravo predefiniranih poročil za poročanje zunanjim institucijam, preprosta izvedba kompleksnih analiz nad različnimi vrstami podatkov z možnostjo prenosa v Excel, primerjava podatkov poročil med različnimi časovnimi obdobji ali različicami poročila.

Od prehoda na Solventnost II subjekti nadzora poročajo večino podatkov in poročil v elektronski obliki, Agencija pa želi kot skrben gospodar ustrezno poskrbeti za varnost prejetih informacij in zmanjšanje tveganja neoperativnosti ob naravnih nesrečah ali drugih izjemnih dogodkih. Zato je Agencija v letu 2017, po zaključku implementacije zgoraj navedene programske opreme, vzpostavila rezervno lokacijo zunaj Ljubljane, na kateri sta vzpostavljeni ustrezna infrastruktura in programska oprema, ki bosta omogočali ustrezno replikacijo podatkov ter nemoteno delovanje ob izrednih dogodkih.

9.3. Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov

Na podlagi prvega odstavka 562. člena ZZavar–1 je Agencija dolžna voditi naslednje registre:

1 register zavarovalnozastopniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja;
2. register zavarovalnoposredniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega posredovanja;
3. register oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja;
4. register oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja;
5. register drugih oseb, če sklepajo zavarovanja, ki so v neposredni zvezi z glavno storitvijo, ki jo opravljajo (na primer špediterji in osebe, ki opravljajo tehnične preglede vozil);
6. register zavarovalnozastopniških oziroma posredniških družb držav članic, ki so na območju Republike Slovenije upravičene opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja s podružnico, ustanovljeno na območju Republike Slovenije;

7. register zavarovalnozastopniških in posredniških družb oziroma drugih oseb držav članic in zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov držav članic, ki so na območju Republike Slovenije upravičeni neposredno opravljati storitve oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
8. register zavarovalnozastopniških družb oziroma zavarovalnoposredniških družb tretjih držav, ki so na območju Republike Slovenije upravičene opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja s podružnico in so pridobile dovoljenje Agencije.

Skladno s četrtim odstavkom 562. člena ZZavar-1 so vsi našteti registri javni.

Pomembna novost je javna objava registrov fizičnih oseb, ki jim je bilo izdano dovoljenje za opravljanje poslov, to je registra oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja, in registra oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja, poleg tega je novost tudi javna objava registra drugih oseb, če sklepajo zavarovanja, ki so v neposredni povezavi z glavno storitvijo, ki jo opravljajo.

Prav tako je Agencija na svoji spletni strani posodobila oziroma razširila iskalni niz podatkov znotraj vseh objavljenih registrov.

Agencija vodi tudi javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov (zavarovalnic, pokojninskih družb in drugih nadzorovanih ustanov) s sedežem v Republiki Sloveniji z navedbo zavarovalnih vrst, v katerih so posamezni subjekti pridobili dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti, ter javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov s sedežem v tujini, ki so priglasili opravljanje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije z navedbo zavarovalnih vrst, za katere velja priglasitev.

9.4. Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih

Zaposleni Agencije so se v letu 2017 udeležili številnih delovnih sestankov ter določenih seminarjev in strokovnih posvetov doma in v tujini.

V tujini so se zaposleni v večini udeležili usposabljanj, ki so potekala v okviru EIOPE in so se večinoma nanašala na projekt Solventnost II, nadzor skupin, na področje dogajanja na evropskem trgu pokojnin in nadzora nad ravnanjem udeležencev na trgu. Usposabljanje v okviru EIOPE je ključno orodje za spodbujanje skupne kulture na področju nadzora in za izmenjavo dobrih praks z drugimi nadzornimi organi na območju Evropske unije.

Zaposleni so se v letu 2017 med drugim udeležili tudi 24. dnevov slovenskega zavarovalništva, dnevov slovenskih pravnikov, konference računovodij, konference notranjih revizorjev in davčne konference.

10. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV Z DELOM AGENCIJE

Agencija je v letu 2018 izvedla anketo o zadovoljstvu uporabnikov z delom Agencije za zavarovalni nadzor v letu 2017, ki jo je poslala 20 subjektom nadzora - vsem zavarovalnicam, pozavarovalnicama, pokojninskim družbam ter Poolu za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti in Slovenskemu zavarovalnemu združenju.

Na anketo se je odzvalo 10 zavarovalnic, 3 pokojninske družbe in 0 preostalih subjektov.

Izsledki ankete so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 5:
Izsledki ankete o zadovoljstvu uporabnikov z delom Agencije (v %)

ZŠ	Vprašanje	Zelo nezadovoljni	Nezadovoljni	Niti zadovoljni niti nezadovoljni	Zadovoljni	Zelo zadovoljni	Nerelevantno vprašanje za subjekt
		1	2	3	4	5	6
1	Kako ste na splošno zadovoljni z Agencijo za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija)?	0,0	0,0	0,0	100	0,0	-
2	Kako ste bili zadovoljni z delom Agencije v letu 2017?	0,0	0,0	7,69	84,62	7,69	0,0
3	Kako ste zadovoljni s strokovnostjo odgovorov Agencije na vaša vprašanja, ki ste jih v preteklem letu zastavili Agenciji?	0,0	0,0	7,69	69,23	23,08	0,0
4	Kako ste zadovoljni z odzivnim časom, v katerem ste od Agencije prejeli povratno informacijo na vaše uradno vprašanje?	0,0	7,69	7,69	69,23	15,38	0,0
5	Kako ste zadovoljni z odzivnim časom, v katerem ste od Agencije prejeli povratne informacije na vaša ostala vprašanja?	0,0	7,69	15,38	61,54	7,69	7,69
6	Kako ste zadovoljni z delom in strokovnostjo zaposlenih, ki opravljajo preglede pri subjektih nadzora?	0,0	0,0	7,69	46,15	23,08	23,08
7	Kako ste zadovoljni s časom trajanja nadzora na terenu (od časa prihoda do časa odhoda nadzornikov na terenu)?	0,0	0,0	23,08	30,77	23,08	23,08
8	Kako ste zadovoljni z načinom komunikacije nadzornikov na terenu?	0,0	0,0	0,0	38,46	30,77	30,77
9	Kako ste zadovoljni z uporabniško izkušnjo (navigacija, menuji, design...) spletne strani Agencije www.a-zn.si?	0,0	0,0	0,0	61,54	30,77	7,69
10	Kako ste zadovoljni z vsebino (na voljo so vse informacije, ki jih potrebujete, vsebina je pregledna ,...) spletne strani Agencije www.a-zn.si?	0,0	0,0	0,0	69,23	23,08	7,69
11	Kako ste zadovoljni s prenovljenim Agencijskim portalom za oddajanje poročil (od 1.10.2017 dalje)?	15,38	7,69	7,69	53,85	15,38	0,0
12	Kako ste zadovoljni s prenovljenim Agencijskim portalom za oddajanje poročil (od 1.10.2017 dalje) glede na predhodni portal (InReg, Vizor)?	7,69	15,38	7,69	46,15	15,38	7,69

Vir: podatki Agencije

Povprečna ocena odgovorov na 5-stopenjski lestvici (1 = zelo nezadovoljni, 5 = zelo zadovoljni) je znašala 4,0, kar je enako, kot je bilo v lanskoletni anketi.

Ko primerjamo izsledke ankete z lanskimi, lahko ugotovimo, da pri večini vprašanj stopnja zadovoljstva ostaja podobna.

III. LETNI OBRAČUN ZA LETO 2017 (revidirani podatki)

AUDITING revizijske storitve

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o
Ukmarjeva ulica 4
1000 Ljubljana

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Svetu
AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR
Trg republike 3
Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze Agencije za zavarovalni nadzor, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2017 ter in z njo povezan izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter priloge k računovodskim izkazom in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Agencije za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju AZN) na dan 31. decembra 2017 ter razliko med prihodki in odhodki za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od agencije in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila (letnega obračuna) agencije AZN, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost, da ocenimo, ali so bile druge informacije usklajene z zakonom ali predpisom glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presoje, zasnovane na teh drugih informacijah.

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o., Ukmarjeva ulica 4, 1000 Ljubljana; Telefon: +386 (0)1 320 78 40; Gsm: +386 (0)31 725 525; Gsm: +386 (0)41 235 782; Fax: +386 (0)1 320 78 41; ID DDV: SI22373896; Matična številka: 6708536; osnovni kapital 7.500,00 EUR; družba je v sodni register vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; TRR: SI56 6100 0000 8766 916; e-mail: info@auditing.si

AUDITING revizijske storitve

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene z računovodskimi izkazi; in
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost, da na podlagi našega poznavanja in razumevanja agencije, ki smo ju pridobili pri reviziji, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi pridobljenimi informacijami poročamo, da nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov agencije odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenja, razen če namerava poslovodstvo agencijo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Svet agencije AZN je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o., Ukmarjeva ulica 4, 1000 Ljubljana; Telefon: +386 (0)1 320 78 40; Gsm: +386 (0)31 725 525; Gsm: +386 (0)41 235 782; Fax: +386 (0)1 320 78 41; ID DDV: SI22373896; Matična številka: 6708536; osnovni kapital 7.500,00 EUR; družba je v sodni register vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; TRR: SI56 6100 0000 8766 916; e-mail: info@auditing.si

AUDITING revizijske storitve

poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pristojne za upravljanje med drugim obveščamo načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 21. marec 2018

Milan Jerič,
pooblaščeni revizor

Audit-i.n.g. d.o.o.
Ukmarjeva ulica 4
1000 Ljubljana

AUDITING revizijske storitve

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o., Ukmarjeva ulica 4, 1000 Ljubljana; Telefon: +386 (0)1 320 78 40; Gsm: +386 (0)31 725 525; Gsm: +386 (0)41 235 782; Fax: +386 (0)1 320 78 41; ID DDV: SI22373896; Matična številka: 6708536; osnovni kapital 7.500,00 EUR; družba je v sodni register vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; TRR: SI56 6100 0000 8766 916; e-mail: info@auditing.si

BILANCA STANJA na dan 31.12.2017 (v EUR)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	**001**	**315,580**	**211,743**
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	595,382	426,116
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	387.419	359.417
02	NEPREMIČNINE	004	0	0
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	0	0
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	533.370	530.209
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	425.753	385.165
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	**012**	**3.091.106**	**3.491.277**
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	316.616	465.722
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	4.227	2.805
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	311
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	2.700.000	3.000.000
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	36.045	14.605
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	34.218	7.834
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	**023**	**0**	**0**
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	**032**	**3.406.686**	**3.703.020**
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	**034**	**236.023**	**251.342**
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	139.456	140.962
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	62.395	81.575
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	33.951	28.557
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	221	248
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0	0
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	**044**	**3.170.663**	**3.451.678**
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	3.403.057	3.403.057
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	841	841
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	0	47.780
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	233.235	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	**060**	**3.406.686**	**3.703.020**
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV - DOLOČENIH UPORABNIKOV od 01.01.2017 do 31.12.2017 (v EUR - brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	**860**	**3.061.438**	**3.158.417**
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	3.061.438	3.158.417
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	**B) FINANČNI PRIHODKI**	**865**	**163**	**651**
763	**C) DRUGI PRIHODKI**	**866**	**0**	**110**
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	**867**	**320**	**0**
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	320	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	**870**	**3.061.921**	**3.159.178**
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	**871**	**1.000.087**	**1.124.642**
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	25.947	27.337
461	STROŠKI STORITEV	874	974.140	1.097.305
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	**875**	**2.188.777**	**1.915.355**
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.796.724	1.573.722
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	295.314	255.480
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	96.739	86.153
462	**G) AMORTIZACIJA**	**879**	**92.345**	**78.345**
463	**H) REZERVACIJE**	**880**	**0**	**0**
465	**J) DRUGI STROŠKI**	**881**	**1.665**	**1.747**
467	**K) FINANČNI ODHODKI**	**882**	**5**	**258**
468	**L) DRUGI ODHODKI**	**883**	**11.651**	**0**
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	**884**	**626**	**27**
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	626	27
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	**887**	**3.295.156**	**3.120.374**
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	**888**	**0**	**38.804**
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	**889**	**233.235**	**0**
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	11.299
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	0	27.505
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	233.235	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	**893**	**0**	**0**
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	38	39
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI

Skladno z drugim odstavkom 20. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 - ZJF-C, 114/06 – ZUE - v nadaljevanju: ZR) in s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o sestavljanju letnih poročil) je oblika in vsebina računovodskih izkazov predpisana.

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil sta računovodska izkaza, ki ju mora sestaviti Agencija:

- bilanca stanja, sestavljena na obrazcu Bilanca stanja (priloga 1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- izkaz prihodkov in odhodkov, sestavljen na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (priloga 3 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljena iz vrednostnih pojasnil, opisnih pojasnil in pojasnil računovodskih izkazov.

2.1. Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil so vrednostna pojasnila k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov predpisana v obliki obveznih prilog ter evidenčnih izkazov.

Obvezni prilogi k bilanci stanja sta preglednici, ki sta sestavljeni na obrazcih:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 1/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (priloga 1/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Obvezna priloga k izkazu prihodkov in odhodkov je preglednica, ki je sestavljena na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 3/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Evidenčni izkazi, ki jih določajo členi od 21 do 25 Pravilnika o sestavljanju letnih poročil, so sestavljeni na obrazcih:

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 3/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (priloga 3/A-1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 3/A-2 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2.2. Opisna pojasnila k računovodskim izkazom

2.2.1. Uporabljene temeljne računovodske predpostavke

Po ZZavar-1 je Agencija pravna oseba javnega prava. Skladno z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 110/02 in drugi - v nadaljevanju: ZJF) oziroma s Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je Agencija opredeljena kot posredni uporabnik državnega proračuna. Skladno z ZR oziroma s Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju) in ZJF oziroma Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil pa je opredeljena kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta.

Pri vodenju poslovnih knjig in sestavi, izdelavi ter predložitvi letnih poročil Agencija upošteva določbe ZR in

druge predpise, tudi ZJF, ter skladno z 2. členom ZR tudi Slovenske računovodske standarde (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

Agencija na podlagi 31. člena ZR vrednoti postavke v računovodskih izkazih skladno z računovodskimi standardi, če ni z ZR ter drugimi predpisi določeno drugače.

Pri uporabi SRS se upošteva tudi 16. člena Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju, ki določa, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta ugotavljajo in razčlenjujejo prihodke in odhodke ter vrednotijo sredstva in obveznosti do virov sredstev skladno z ZR in s predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Pri razčlenjevanju in izkazovanju prihodkov in odhodkov pa upoštevajo tudi določbe pravilnika, ki ureja enotni kontni načrt. Za drugo, kar ni urejeno z navedenimi predpisi, veljajo računovodski standardi.

Agencija ima organizirano lastno računovodstvo, v katerem se vsa dokumentacija vodi in sestavlja v slovenskem jeziku in evrih. Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

2.2.2. Financiranje

Sredstva za delo Agencije se na podlagi ZZavar-1 zagotavljajo iz sredstev, pridobljenih z opravljanjem storitev javne službe, tj. taks in nadomestil, določenih s Tarifo, ki jo izda Agencija v soglasju z Vlado Republike Slovenije, ter iz drugih prihodkov, ki jih ustvari Agencija s svojim poslovanjem. Tarifa določa stopnje letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora, ki ga plačujejo zavarovalnice, pozavarovalnice, pokojninske družbe in drugi nadzorovani subjekti. Tarifa določa tudi višino taks za odločanje o posamičnih zadevah ter za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, in višino pavšalnih nadomestil stroškov, ki so jih za opravljanje nadzora dolžne plačevati pravne osebe, nad katerimi Agencija opravlja nadzor po ZZavar-1. Na podlagi ZZavar-1 se iz presežka prihodkov nad odhodki, realiziranega v preteklem letu, del izloči v rezerve Agencije, v višini presežka prihodkov finančnega načrta Agencije za leto, v katerem je bil presežek realiziran, ostanek pa se usmeri v proračun Republike Slovenije. ZZavar-1 določa tudi, da se presežek odhodkov nad prihodki Agencije pokrije iz rezerv Agencije, če rezerve ne zadostujejo, pa se presežek odhodkov krije iz proračuna Republike Slovenije. Sredstva proračuna se lahko zagotovijo, le če bi bilo resno ogroženo opravljanje nalog Agencije.

Razen ob ustanovitvi junija 2000 Agencija v svojem delovanju nikdar ni prejela proračunskih sredstev.

2.3. Pojasnila računovodskih izkazov

2.3.1. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

A. PRIHODKI v višini 3.061.921 EUR

Prihodki obračunskega obdobja se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Agencija pridobiva sredstva za izvajanje z zakonom predpisanih pooblastil in pristojnosti (upravnih pooblastil) iz taks in nadomestil ter drugih prihodkov, ki jih ustvari s svojim poslovanjem, ne ustvarja pa prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu oziroma iz pridobitnih dejavnosti.

Glavni vir prihodkov Agencije v letu 2017 so bila letna in pavšalna nadomestila ter takse, ki jih določa Tarifa, kar predstavlja 99,9 % vseh prihodkov.

S Tarifo je določena tudi višina taks, ki so jih zavezanci dolžni plačati za odločanje o posamičnih zadevah ter za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, pa tudi višina pavšalnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora. V avgustu 2016 je začela veljati nova Tarifa, ki je spremenila višino točk v posameznih zadevah, o katerih odloča Agencija, in posledično tudi višino taks ter pavšalnih nadomestil. Določila je tudi drugačno osnovo za izračun letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora, medtem ko so stopnje letnega nadomestila ostale enake. Spremembe Tarife so imele neposreden vpliv na višino prihodkov iz naslova taks in pavšalnih nadomestil tudi v letu 2017, ko je bilo prvo celotno leto, v katerem je veljala nova Tarifa.

Preglednica 1:
Prihodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

	EUR	%
1. Prihodki od poslovanja	3.061.438	100
a) Letna nadomestila stroškov za opravljanje nadzora	2.915.737	95,2
b) Takse in pavšalna nadomestila	145.701	4,8
2. Finančni prihodki	163	0,0
3. Drugi prihodki		0
4. Prevrednotovalni prihodki	320	0
Skupaj prihodki	**3.061.921**	**100**

Vir: Podatki Agencije

Prihodki iz naslova letnih nadomestil so v letu 2017 znašali 2.915.737 EUR, s finančnim načrtom za leto 2017 pa je bilo predvidenih 2.880.230 EUR prihodkov.

Prihodki iz naslova taks in pavšalnih nadomestil so v letu 2017 znašali 145.701 EUR. Agencija je na podlagi prihodkov iz naslova taks in pavšalnih nadomestil v preteklih letih (v letu 2014: 282.448 EUR, v letu 2015: 202.416 EUR, v letu 2016: 304.367 EUR) v finančnem načrtu za leto 2017 načrtovala 250.000 EUR prihodkov. Manj sredstev iz naslova taks in pavšalnih nadomestil je posledica manj izdanih dovoljenj (v primerjavi z letom 2016 je Agencija izdala 431 dovoljenj manj) in nove Tarife, ki je imela neposreden vpliv na višino prihodkov iz naslova taks in pavšalnih nadomestil tudi v letu 2017, ko je bilo prvo celotno leto, v katerem je veljala nova Tarifa.

Finančni prihodki Agencije predstavljajo obresti, ki nastajajo v povezavi s terjatvami na podlagi finančnih naložb v obliki depozitov pri Enotni zakladnici računa (EZR). Izkazujejo se lahko tudi zaradi nepravočasno plačanih terjatev in tečajnih razlik, vendar gre v tem primeru za minimalne zneske. V letu 2017 so ti prihodki znašali 163 EUR.

Prevrednotovalni prihodki v višini 320 EUR predstavljajo prihodke od prodaje odpisane računalniške opreme, ki je imela knjigovodsko vrednost 0, zaposlenim.

B. STROŠKI IN ODHODKI v višini 3.295.156 EUR

Odhodki obračunskega obdobja so tisti zneski stroškov, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, in drugih stroškov, ki skladno s sprejetimi računovodskimi pravili (predpisi, računovodskimi standardi, internimi akti) o vštevanju stroškov v odhodke obračunskega obdobja vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Ker Agencija opravlja naloge in pooblastila, ki jih določa zakonodaja, ne opravlja pa na primer proizvodne dejavnosti, so stroški, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, odhodki tega obračunskega obdobja, razen kadar se stroški skladno s sprejetimi računovodskimi pravili vštevajo v odhodke v času, ki sledi obračunskemu obdobju (razmejevanje stroškov, zlasti prek aktivnih časovnih razmejitev). Odhodki se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Agencija pa jih mora evidentirati tudi po načelu denarnega toka zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Odhodki vsebujejo navadno tudi vrednost (vstopnega) davka na dodano vrednost, saj Agencija ni zavezanec za DDV.

Preglednica 2:
Stroški in odhodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

	EUR	%
Stroški materiala	25.947	1
Stroški storitev	974.141	30
Stroški dela	2.188.776	66
Amortizacija	92.345	2,7
Drugi stroški	1.665	0,0
Finančni odhodki	5	0,0
Drugi odhodki	11.651	0,3
Prevrednotovalni odhodki	626	0,0
Skupaj stroški in odhodki	**3.295.156**	**100**

Vir: Podatki Agencije

Načrtovani stroški in odhodki Agencije so v finančnem načrtu za leto 2017 znašali 3.271.788 EUR.

Iz primerjave skupnih realiziranih stroškov in odhodkov s finančnim načrtom za leto 2017 izhaja, da so realizirani stroški za 0,7 % višji od načrtovanih oziroma za 23.368 EUR. V Prilogi 1, ki se nahaja na koncu pisnih obrazložitev, je prikazana primerjava med realiziranimi in načrtovanim stroški po posameznih vrstah.

STROŠKI MATERIALA obsegajo nakup strokovne literature, časopisov in revij, porabo pisarniškega gradiva ter druge stroške materiala. Stroški materiala so v letu 2017 znašali 25.947 EUR. V finančnem načrtu za leto 2017 so bili predvideni stroški materiala v višini 27.980 EUR.

STROŠKI STORITEV obsegajo intelektualne storitve (izobraževalne, svetovalne, odvetniške, prevajalske storitve), stroške službenih potovanj, najemnine, PTT- in telekomunikacijske storitve, sejnine in druge storitve.

Preglednica 3:
Stroški storitev v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

	EUR	%
Stroški intelektualnih storitev (izobr., svetov., odvetn., prevaj. ...)	110.865	3,3
Stroški službenih potovanj	101.797	3,1
Najemnine z obratov. stroški	257.459	7,8
PTT- in telekomunikacijske storitve	37.833	1,1
Sejnine	51.291	1,5
Avtorske in podjemne pogodbe	1.890	0,0
Druge storitve (objave URL, vzdrževanje članarine mednarod. org., reprezentanca ...)	413.006	12,5
Skupaj storitve	**974.141**	**30,3**

Vir: Podatki Agencije

Na kontu Intelektualne storitve Agencija evidentira stroške izobraževanja zaposlenih, seminarjev, revizije računovodskih izkazov Agencije in notranje revizije, svetovalne, odvetniške ter prevajalske storitve. Strošek omenjenih storitev je v letu 2017 znašal 110.865 in v letu 2016 198.895 EUR. S finančnim načrtom za leto 2017 je bilo za to postavko predvidenih 144.020 EUR.

Stroški službenih poti zaposlenih za leto 2017 znašajo 101.797 in v letu 2016 109.240 EUR. V finančnem načrtu za leto 2017 je bila ta postavka predvidena v višini 84.345 EUR. Stroške službenih poti Agencija obračunava zaposlenim skladno z Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, Kolektivno pogodbo za javni sektor in Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti ter na podlagi Zakona o višini povračil stroškov v povezavi z delom in nekaterih drugih prejemkov (v nadaljevanju: ZPSDP).

Stroški službenih poti v Sloveniji se nanašajo na preglede poslovanja subjektov nadzora, ki so jih zaposleni Agencije opravili zunaj Ljubljane, in na stroške (dnevnice, kilometrine) udeležbe zaposlenih na strokovnih seminarjih, konferencah in posvetih zunaj Ljubljane, stroški službenih poti v tujini pa predvsem na sodelovanje zaposlenih v odborih in delovnih skupinah EIOPA in Mednarodnega združenja zavarovalnih nadzornikov IAIS ter izobraževanja zaposlenih v okviru EIOPA.

Stroški najemnin zajemajo najemnino poslovnih prostorov Agencije, obratovalne stroške najema poslovnih prostorov, najem parkirnih mest in najem dvoran za organizacijo posameznih dogodkov Agencije.

V letu 2017 je Agencija za stroške najemnin namenila 257.459 EUR, s finančnim načrtom za leto 2017 pa so bila predvidena sredstva v ta namen 270.459 EUR.

Stroški PTT- in telekomunikacijskih storitev za leto 2017 znašajo 37.833 EUR. S finančnim načrtom za leto 2017 so bila za to postavko predvidena sredstva v višini 42.470 EUR.

Stroški sejnin v letu 2017 znašajo 51.291 in v letu 2016 56.319 EUR. S finančnim načrtom so predvidena sredstva za to postavko znašala 46.800 EUR.

Pod postavko **Druge storitve** je v Izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2017 združenih več vrst storitev, ki jih Agencija evidentira na različnih kontih.

S finančnim načrtom za leto 2017 je bilo za postavko **Druge storitve** v Izkazu prihodkov in odhodkov predvidenih 414.055 EUR sredstev, dejansko nastalih stroškov pa je bilo na tej postavki 413.006 EUR. V postavki druge storitve so zajete storitve za opravljanja dejavnosti (objava v Uradnem listu Republike Slovenije, študentsko delo), storitve tekočega in investicijskega vzdrževanja, stroški reprezentance in stroški drugih storitev (članarine v mednarodnih organizacijah – EIOPA, IAIS, letne licence programske opreme ...).

STROŠKI DELA predstavljajo bruto plače in nadomestila plač zaposlenih, prispevke in davke na bruto plače, sredstva za povečan obseg dela, regres za letni dopust in povračila stroškov za prevoz in prehrano ter jubilejne nagrade in strošek za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev.

Število zaposlenih je na dan 31. 12. 2017 znašalo 42 (od tega je ena zaposlitev za določen čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu in dopustu za nego in varstvo otroka).

Preglednica 4:
Stroški dela v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

	EUR	%
Bruto plače	1.796.724	54,5
Regres za letni dopust	22.454	0,7
Prispevki delodajalca na plače	289.682	8,8
Prostovoljno dodatno pokojnin. zavarovanje	5.631	0,2
Drugi stroški dela	74.285	22,0
Skupaj stroški dela	**2.188.776**	**66,4**

Vir: Podatki Agencije

Stroški bruto plač skupaj z dajatvami izplačevalca in s povračili stroškov v povezavi z delom so za leto 2017 znašali 2.188.776 EUR. S finančnim načrtom za leto 2017 je bil predviden obseg sredstev za bruto plače skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v povezavi z delom 2.143.395 EUR.

Stroški so večji od predvidenih, saj je Agencija v letu 2017 izplačala plačo nekdanjemu zaposlenemu na podlagi sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča v povezavi z izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, na podlagi katere je nekdanjemu zaposlenemu pogodba o zaposlitvi prenehala veljati v letu 2016, zato je Agencija nekdanjemu zaposlenemu morala izplačati plače za obdobje od marca 2014 do julija 2016, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

STROŠEK AMORTIZACIJE je obračunan skladno s Pravilnikom o stopnjah in načinih odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Omenjeni pravilnik določa metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Redni odpis oziroma obračun amortizacije je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu. Izredni odpis pa se opravi ob odtujitvi, trajni izločitvi iz uporabe ali prevrednotenju osnovnih sredstev zaradi oslabitve.

Znesek amortizacije za leto 2017 znaša 92.345 EUR. S finančnim načrtom je bil predviden znesek v višini 98.264 EUR.

Od načrtovanih investicij za leto 2017 v višini 236.400 EUR je Agencija uspela realizirati investicije v višini 196.183 EUR. Sredstva so bila porabljena za nakup računalniške, strojne in programske opreme, službenih telefonov ter za pisarniško opremo. Agencija je v letu 2017 načrtovala tudi investicijo v posodobitev programske opreme Agencije, namenjene prejemanju in analiziranju podatkov zavarovalnic, ter jo v predvideni višini cca 160.000 EUR tudi realizirala.

C. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB

Čeprav je Agencija javnopravna oseba, ustanovljena po posebnem zakonu za izvajanje z zakonom predpisanih regulativnih in nadzornih pooblastil ter za namen nepridobitnega značaja, in tudi dejansko izvaja svoje dejavnosti skladno s posebnim zakonom, plačuje davek od dohodka pravnih oseb, in sicer od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti.

Agencija je v letu 2017 po evidentiranju vseh prihodkov in vseh stroškov ter odhodkov ugotovila presežek odhodkov nad prihodki. Prav tako je ugotovila davčno izgubo pri postopku obračuna davka od dohodkov pravnih oseb, zato za leto 2017 obveznost davka od dohodka znaša 0 EUR. V letu 2017 je Agencija plačevala mesečne akontacije davka glede na obračun v letu 2016 in ima tako evidentirano terjatev do Finančne uprave RS v višini 15.425 EUR.

D. PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI v višini 233.235 EUR

V obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 je bilo realiziranih 3.061.921,02 EUR prihodkov in 3.295.156,12 EUR odhodkov, kar pomeni presežek odhodkov nad prihodki v znesku 233.235,10 EUR. Finančni načrt za leto 2017 je predvideval presežek odhodkov nad prihodki v višini 141.258 EUR.

Razloga za višji presežek odhodkov so predvsem manjši prihodki iz naslova taks in nadomestil (podrobneje obrazloženo pri prihodkih Agencije) ter višji stroški plač zaradi izplačila nekdanjemu zaposlenemu po sodni odločbi (podrobneje obrazloženo pri stroških dela).

Kadar ima Agencija presežek prihodkov, ga skladno z drugim odstavkom 512. člena ZZavar prenese v rezerve v okviru skupine 94, in sicer do višine, predvidene s potrjenim finančnim načrtom za tekoče leto.

Kadar ima Agencija presežek odhodkov nad prihodki, ga skladno s prvim odstavkom 513. člena pokriva iz rezerv skupine 94. Stanje rezerv se bo tako zmanjšalo za 233.235,10 EUR in bo po pokritju presežka odhodkov znašalo 3.169.821,79 EUR.

2.3.2. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2017

A. DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V razredu 0 izkazuje Agencija le neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva ter sredstva v upravljanju, ki predstavljajo opremo 1. 6. 2000, prevzeto od Ministrstva za finance, ob ustanovitvi Agencije kot samostojne pravne osebe.

Preglednica 5:
Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju Agencije na dan 31. 12. 2017 (v EUR)

	NABAVNA VREDNOST	ODPISANA VREDNOST	SEDANJA VREDNOST
Programska oprema	444.468	236.504	207.964
Programska oprema – tuje financ.	150.914	150.914	0
Oprema – računalniki	93.258	76.671	16.587
Druga računalniška oprema	223.964	194.708	29.256
Oprema pisarniška	93.323	73.149	20.174
Službena vozila	15.890	10.262	5.628
Drobni inventar	68.472	68.472	0
Oprema v upravljanju	3.333	2.492	841
Druga osnovna sredstva - slike	35.130	0	35.130
Skupaj	**1.128.752**	**813.172**	**315.580**

Vir: Podatki Agencije

Delež dolgoročnih sredstev v aktivi bilance stanja Agencije znaša 9,3 %, medtem ko je v letu 2016 znašal 5,7 % in v letu 2015 6,3 %.

B. KRATKOROČNA SREDSTVA

Delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih znaša 90,7 %. Omenjena sredstva zajemajo predvsem denarna sredstva na računu Agencije, ki predstavljajo 9,3 % vseh sredstev, in kratkoročne depozite, ki predstavljajo 79,2 % vseh sredstev, v manjši meri pa tudi kratkoročne terjatve iz poslovanja in dane predujme ter druge kratkoročne terjatve (1,2 %), pri čemer je najvišja postavka terjatev do ZZZS za bolniške odsotnosti nad 30 dni oz. od 1. dne naprej v posameznih primerih, in sicer za mesece oktober, november in december. Aktivne časovne razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške (naročnine nekaterih strokovnih publikacij za leto 2018, članarine za leto 2018); njihov delež v vseh sredstvih Agencije je 1 %.

Agencija je imela ob koncu leta vse depozite naložene pri Enotni zakladnici računa (EZR), in sicer v višini 2.700.000 EUR. Na podlagi Odredbe o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa je Agencija vključena v sistem EZR države. Odredba določa merila razvrščanja vključenih subjektov, opredelitev sistema, vrste podračunov itn. Skladno s Pravilnikom o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe, mora Agencija prosta denarna sredstva od 50.000 EUR naprej ponuditi EZR. Povprečna obrestna mera EZR za vloge (vezava 1 leto) je leta 2017 znašala 0 %, enako tudi za sredstva na TRR.

C. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti

Preglednica 6:
Kratkoročne obveznosti Agencije na dan 31. 12. 2017

	EUR	%
Prejeti predujmi, preplačila terjatev	0	0
Obveznosti do zaposlenih	139.456	4,1
Obveznosti do dobaviteljev	62.616	1,8
Druge kratkoročne obveznosti	33.951	0,9
Skupaj	**236.023**	**6,9**

Vir: Podatki Agencije

Delež kratkoročnih obveznosti v pasivi Agencije znaša 6,9 %. Obveznosti do zaposlenih predstavljajo decembrsko bruto plačo zaposlenih. Med obveznostmi do dobaviteljev ni zapadlih obveznosti, ampak le take, ki zapadejo v plačilo v letu 2018, navadno v januarju.

Druge kratkoročne obveznosti v višini 33.951 EUR obsegajo prispevke na bruto plače zaposlenih, obveznosti iz naslova dodatnega pokojninskega zavarovanja in obveznost do uporabnikov enotnega kontnega načrta.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Preglednica 7:
Lastni viri in dolgoročne obveznosti Agencije na dan 31. 12. 2017

	EUR	%
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0,0	0,0
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena OS v upravljanju	841	0,0
Presežek odhodkov nad prihodki l. 2017	233.235	
Rezerve oblikovane po ZZavar-1	3.403.057	93,1
Skupaj	**3.170.663**	**93,1**

Vir: Podatki Agencije

Delež lastnih virov v pasivi bilance stanja Agencije znaša 93,1 %.

Presežek odhodkov nad prihodki v letu 2017 znaša 233.235 EUR in ga bo Agencija pokrila iz rezerv skupine 94.

Letno poročilo Agencije je bil sprejeto na 459. seji strokovnega sveta 27. 3. 2018.

Mag. Gorazd Čibej, vršilec dolžnosti direktorja

Priloge:

- Priloga 1: Izkaz prihodkov in odhodkov v primerjavi s Finančnim načrtom 2017
- Druge priloge predstavljajo predpisani obrazci (obvezna oddaja Ajpes)

Priloga 1:

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV (v EUR)

		LETO 2017	FN2017	IND
		1	2	1/2
A.	**PRIHODKI**			
1.	Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0	
2.	Prihodki od opravljanja dejavnosti (a + b)	3.061.438	3.130.230	98
	a. Letna nadomestila za opravljanje nadzora	2.915.737	2.880.230	101
	b. Takse in pavšalna nadomestila	145.701	250.000	58
I.	**SKUPAJ poslovni prihodki (1 + 2)**	**3.061.438**	**3.130.230**	**98**
II.	**Prihodki iz financiranja**	**163**	**0**	
III.	**Drugi prihodki**	**0**	**0**	
IV.	**Prevrednotovalni prihodki**	**320**	**300**	**107**
	SKUPAJ PRIHODKI (I. + II. + III. + IV.)	**3.061.921**	**3.130.530**	**98**
B)	**ODHODKI**			
I.	**Stroški blaga, materiala in storitev (1 + 2)**	**1.000.088**	**1.030.129**	**97**
1.	Stroški materiala	25.947	27.980	93
2.	Stroški storitev (a + b + c + d + e + f)	974.141	1.002.149	97
	a) intelektualne storitve (izobraževalne, svetov., odvetn., prevajalske ...)	110.865	144.020	77
	b) stroški službenih potovanj	101.797	84.345	121
	c) najemnine	257.459	270.459	95
	d) PTT- in telekomunikacijske storitve	37.833	42.470	89
	e) sejnine	51.291	46.800	110
	f) avtorske pogodbe, podjemne pogodbe	1.890	0	
	g) druge storitve	413.006	414.055	100
II.	**Stroški dela (1 + 2 + 3)**	**2.188.776**	**2.143.395**	**102**
	1. Bruto plače zaposlenih in regres za letni dopust	1.819.178	1.784.497	102
	2. Prispevki delodajalca na plače (vključno Kdpz)	295.313	286.250	103
	3. Drugi stroški dela	74.285	72.648	102
III.	**Amortizacija**	**92.345**	**98.264**	**94**
IV.	**Drugi stroški**	**1.665**	**0**	
V.	**Finančni odhodki**	**5**	**0**	
VI.	**Drugi odhodki**	**11.651**	**0**	
VII.	**Prevrednotovalni odhodki**	**626**	**0**	
	SKUPAJ ODHODKI (I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.)	**3.295.156**	**3.271.788**	**101**
C)	**PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI**	**–233.235**	**–141.258**	**165**
D)	**Davek od dohodka pravnih oseb**	**0**	**0**	
E)	**IZID OBDOBJA**	**–233.235**	**–141.258**	**165**

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 (v EUR brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
750	**IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501 + 502 + 503 + 504 + 505 + 506 + 507 + 508 + 509 + 510 + 511)**	**500**	**0**	**0**
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	**V. DANA POSOJILA (513 + 514 + 515 + 516 + 517 + 518 + 519 + 520 + 521 + 522 + 523)**	**512**	**0**	**0**
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500 – 512)	**524**	**0**	**0**
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512 – 500)	**525**	**0**	**0**

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 (v EUR brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551 + 559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552 + 553 + 554 + 555 + 556 + 557 + 558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561 + 569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562 + 563 + 564 + 565 + 566 + 567 + 568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550 – 560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560 – 550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485 + 524 + 570) – (486 + 525 + 571)	572	0	86.060
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486 + 525 + 571) – (485 + 524 + 570)	573	426.728	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

(v EUR brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402 + 431)	**401**	**3.007.111**	**3.180.665**
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403 + 420)	**402**	**3.007.111**	**3.180.665**
	A) Prihodki iz sredstev javnih financ (404 + 407 + 410 + 413 + 418 + 419)	**403**	**0**	**0**
	a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405 + 406)	404	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b) Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408 + 409)	407	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c) Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411 + 412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d) Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414 + 415 + 416 + 417)	413	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e) Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f) Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421 + 422 + 423 + 424 + 425 + 426 + 427 + 428 + 429 + 430)	**420**	**3.007.111**	**3.180.665**
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	3.007.111	3.180.665
del 7102	Prejete obresti	422	0	0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	0	0
72	Kapitalski prihodki	425	0	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432 + 433 + 434 + 435 + 436)	**431**	**0**	**0**
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0	0
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	0	0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	II. SKUPAJ ODHODKI (438 + 481)	**437**	**3.433.839**	**3.094.605**
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439 + 447 + 453 + 464 + 465 + 466 + 467 + 468 + 469 + 470)	**438**	**3.433.839**	**3.094.605**
	A) Plače in drugi izdatki zaposlenim (440 + 441 + 442 + 443 + 444 + 445 + 446)	**439**	**1.898.570**	**1.666.776**
del 4000	Plače in dodatki	440	1.801.293	1.580.575
del 4001	Regres za letni dopust	441	22.454	15.583
del 4002	Povračila in nadomestila	442	74.823	69.896
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	0	722
	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	**447**	**295.903**	**256.575**
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	159.634	139.881
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	127.888	112.062
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.089	976
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.804	1.581
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	5.488	2.075
	C) Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454 + 455 + 456 + 457 + 458 + 459 + 460 + 461 + 462 + 463)	**453**	**1.046.337**	**1.116.033**
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	257.287	321.231
del 4021	Posebni material in storitve	455	0	0
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	43.380	37.501
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	4.037	2.254
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	98.233	116.621
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	25.565	21.920
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	260.511	258.476
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	357.324	358.030
403	**D) Plačila domačih obresti**	**464**	**0**	**0**
404	**E) Plačila tujih obresti**	**465**	**0**	**0**
410	**F) Subvencije**	**466**	**0**	**0**
411	**G) Transferi posameznikom in gospodinjstvom**	**467**	**0**	**0**
412	**H) Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam**	**468**	**0**	**0**
413	**I) Drugi tekoči domači transferji**	**469**	**0**	**0**
	J) Investicijski odhodki (471 + 472 + 473 + 474 + 475 + 476 + 477 + 478 + 479 + 480)	**470**	**193.029**	**55.221**

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	193.029	55.221
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	0	0
del 400	A) Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0
del 401	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0
del 402	C) Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0	0
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401 – 437)	**485**	**0**	**86.060**
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437 – 401)	**486**	**426.728**	**0**

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

(v EUR brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661 + 662 – 663 + 664)	660	3.061.438	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	3.061.438	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	163	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668 + 669)	667	320	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	320	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660 + 665 + 666 + 667)	670	3.061.921	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672 + 673 + 674)	671	1.000.087	0
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	25.947	0
461	STROŠKI STORITEV	674	974.140	0
	F) STROŠKI DELA (676 + 677 + 678)	675	2.188.777	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.796.724	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	295.314	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	96.739	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	92.345	0
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	1.665	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	5	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	11.651	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685 + 686)	684	626	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	626	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671 + 675 + 679 + 680 + 681 + 682 + 683 + 684)	687	3.295.156	0
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670 – 687)	688	0	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687 – 670)	689	233.235	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688 – 690)	691	0	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689 + 690) oz. (690 – 688)	692	233.235	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (v EUR brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1. 1.)	Popravek vrednost (1. 1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31. 12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701 + 702 + 703 + 704 + 705 + 706 + 707)	**700**	**841**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**841**	**0**	**0**
A) Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Zemljišča	704	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E) Zgradbe	705	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F) Oprema	706	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G) Druga opredmetena osnovna sredstva	707	841	0	0	0	0	0	0	841	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709 + 710 + 711 + 712 + 713 + 714 + 715)	**708**	**955.483**	**744.581**	**196.183**	**0**	**23.756**	**23.756**	**92.345**	**314.740**	**0**	**0**
A) Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročne premoženjske pravice	710	426.116	359.415	170.414	0	1.147	1.147	29.149	207.966	0	0
C) Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E) Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F) Oprema	714	494.236	385.166	25.769	0	22.609	22.609	63.196	71.643	0	0
G) Druga opredmetena osnovna sredstva	715	35.131	0	0	0	0	0	0	35.131	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717 + 718 + 719 + 720 + 721 + 722 + 723)	**716**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A) Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E) Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F) Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G) Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (v EUR brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31. 12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31. 12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31. 12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801 + 806 + 813 + 814)	**800**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A) Naložbe v delnice (802 + 803 + 804 + 805)	**801**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807 + 808 + 809 + 810 + 811 + 812)	**806**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko, d. d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d. o. o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	**813**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
D) Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815 + 816 + 817 + 818)	**814**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820 + 829 + 832 + 835)	**819**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A) Dolgoročno dana posojila (821 + 822 + 823 + 824 + 825 + 826 + 827 + 828)	**820**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev (830 + 831)	**829**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Dolgoročno dani depoziti (833 + 834)	**832**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Druga dolgoročno dana posojila	**835**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
III. Skupaj (800 + 819)	**836**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija

telefon: 01 2528 600
telefax: 01 2528 630
e-mail: agencija@a-zn.si

www.a-zn.si

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency